

NOVA DOBA

SLIŠI, VIDI IN ZVOHA VEDNO VEČ OD DRUGIH

Mesečna naročnina 180 SLT, trimesečna naročnina 540 SLT. Cena za izvod izven Slovenije: Hrvaška in BiH 60 DIN, Avstrija 35 ATS, Nemčija 4 DEM, Švica 4 SFR, ZDA in Kanada 4 USD, Švedska 16 SEK, Avstralija 5 AUD, Italija 1000 LIT

Izhaja ob sredah. Glavni in odgovorni urednik **Janez Sever**. Izdaja PRESE d.o.o. naslov redakcije PRESE NOVA DOBA, Aškerčeva 15, 63000 Celje. Nenaročenih rokopisov ne vračamo, na nepodpisana pisma se ne oziramo.

CENA 50 SLT SLOVENIJA,

SREDA, 4. MARCA 1992

ŠT. 9, LETO XXVI

EMO PRED BREZNOM

5000 SLT PLAČE

MINISTER JAMRA

REŠITELJ JANŠA

DELAVKE KOT CUNJE

KUHINJA PO BOSANSKO

**TOLAR VREDEN VEČ
KOT LIRA IN MARKA**

PRIVATNA PRAKSA PRIHAJA:

**ZDRAVNIKI ZA LJUDI,
NE PA ZA TOVARNE!**

radečepapir

MADE IN SLOVENIA

Nova in pestrejša TV priloga za sedem dni

PO NEKAJLETNEM DELU PRI OBRITNICI SO DOBILE KNJIŽICO PO POŠTI

DELAVKE KOT STARE CUNJE

Marjan Jeranko, sekretar dejavnosti obrti pri celjskih sindikatih je omenil najpogostejši način odpuščanja delavcev pri zasebnih obrtnikih. Običajno obrtniki, kadar želijo odpustiti delavce odjavijo obrt, medtem pa istočasno na istih strojih v istih prostorih dela isti obrtnik ali njegov svojec kot podjetnik ali svojec z isto dejavnostjo obrti. Delavcem pa ostane le Zavod za zaposlovanje.

Odjavila je obrt

Štiri nekdanje delavke, obrtnice Helene Flis iz Arclina pri Vojniku so se zbrale, da bi nam povedale svojo zgodbo.

Jožica Krušič je pri Heleni Flis in prej pri njenem možu delala štirinajst let. Hermina Plahuta je pri obeh Flisovih delala šest let, prav tako je Marija Gračner pri niju delala šest let. Gabrijele Seničar pa kar polnih devet let. Vse so bile zaposlene za določen čas.

Gabriela Seničar je povedala, da jim je sredi januarja letos obrtnica potožila, da jo

je strah kaj bo z njimi. Sama naj bi se odpravljala v pokoj.

Potem pa so vse delavke dobile nespretno sestavljeno sporazumno odpoved delovnega razmerja zaradi odjave obrti delodajalke. Bile so začudene, saj jih je še nekaj dni poprej njihov šef, obrtničin mož, nagovarjal k nadurnemu delu. Imele so mesec dni odpovednega roka, potem pa naj bi se, po navodilu obrtnice prijavile na Zavodu za zaposlovanje.

Hermina Plahuta pravi: »V naši delavnici njen mož še naprej dela, delajo na istih strojih kot smo delale me.« Sodelavke so povedale, da

tam delajo še dva njegova delavca, njuna hčerka in v februarju je delala še nekaj honorarcev. Delo teče naprej.

Jožica Krušič pravi: »Meni je prinesla domov zadnje dokumente in plačilo za okraske, ki sem jih delala doma. Vprašala me je, če bi jih želela še naprej doma delati. Odklonila sem.«

Gabrijele Seničar pravi: »Z nami je naredila nečloveško, sporazum je razdelila brez besed.«

»Nihče nam ni rekel na svidenje, hvala. Mislile smo, da nam bo šef kaj več povedal, pa je ženi le od daleč svetoval – povej jim, da ni dela. Hčerka Helena Flis je jokala, ker sama vsega dela ne bo zmogla. Vedele smo, da je dela dovolj. Čez nekaj dni pa so v delavnico prišli drugi delavci. Nam je rekla, da se bo upokojila, na občini pa, da nima dela,« je povedala Gabriela Seničar.

»Delo je bilo tako organizirano, da smo vedno delali za oba Flisova. Danes drugi delavci dokončujejo tisto, kar smo me pustile nedokončano. Smo kot cunja, ki jo zavrže,« pravi Marija Gračner.

»Helena Flis sindikata ne priznava. Včasih je sama od naših plač odvajala članarino za sindikat. Nazadnje smo leto in pol naskrivaj same plačevale članarino.«

»Tudi branžni sindikalni časopis Delavec nam je skrivala. Tam so namreč napisali vsi podatki o izplačilih, ki jih morajo prejemati delavci.

Lani februarja sem dobila potrdilo od ortopeda, ki mi je prepovedal opravljati težja dela in delo v sedečem položaju. Flisovi ga nisem upala pokazati, saj so vedno pravili, da je najprej delo, potem pa družinske stvari. Nemalokrat se je zgodilo, da so šele ob koncu delovnega dne povedali, da moramo delati pre-

ko rednega delovnega časa. Zgodilo se je, da sem že bila oblečena za domov, ko so mi povedali, da bom delala ves dan. Tudi marsikatera sobota je bila delovna do večernih ur. Nihče te ni vprašal, če potem še imaš avtobus do doma. Kadar je bilo veliko dela, je prišla pomagat delat tudi moja hčerka.

Klicali so me »naša Marija«, saj sem postorila vse kar so želeli. Bila sem jim tudi gospodinjska pomočnica, prav tako zame nikoli ni bilo pretežko raztovoriti nekaj ton materiala s kamiona. Sodelavke so se mi smejale, ker so me za vse porabili. Strah me je bilo iti v bolnišnico, kadar sem zbolela,« pravi Marija Gračner.

»Tako kot Marija sem tudi jaz samohranilka. Ko sem dobila odpoved, sem se skupaj s svojima otrokoma Lidjo in Damijanom vsedla za mizo in jim povedala, kaj se

mi je zgodilo. Oba sta se zjokala. Nimam zahtevnih otrok, oba sta skromna, razumeta me. Zdržali bomo, pravita. Upam,« pravi Jožica Krušič.

Državljska pravica

O vsem tem smo želeli povprašati tudi nekdanjo obrtnico Heleno Flis. Na razgovor nas ni želela sprejeti. Po telefonu pa je povedala: »Ni potrebno, da veste za vzrok mojega prenehanja obrti, to je moja državljanska pravica. Ne vem, zakaj bi razlagala vzrok odjave obrti, to je stvar delovne inšpekcije. Dovolj že imam vseh teh komisijs, ki hodijo k meni.«

Medtem pa smo pri Marjanu Jeranku izvedeli, da imajo Flisovi registrirano podjetje HELEDIS.

Jana Štrlekar
Foto Severin

Gabriela Seničar je morala odditi brez obrazložitve

Jožica Krušič, je delala pri obeh Flisovih štirinajst let

Marija Gračner so klicali »naša Marija«

Ljubečna Celje
tel./063/ 33-421

KLINKER

PRODAJALNA KLINKER LJUBEČNA IKI CELJE

UGODNE CENE ZA GOTOVINSKO PLAČILO:

– nosilci za ploščo	188,70 SLT/m ²
– do 3,60 m ²	223,85 SLT/m ²
– od 3,60 – 5,80 m ²	268,25 SLT/m ²
– nad 5,80 m ²	24,88 SLT/kom.

Cene so brez prometnega davka in veljajo do 7. marca 1992

Stopite na trdna tla
stopite na klinker
keramične ploščice

PETROL
z vami na poti

NOVA DOBA

Glavni in odgovorni urednik: Janez Sever
Pomočnik odgovornega urednika: Peter Tomaž Dobrila
Uredniki: Jana Štrlekar (reportaža), LucaS (fotografija), Anton Koritnik (svobodne aktivnosti), Janez Herle (tehnično urejanje), Zoran Vlajić (dopisništvo Koper)
Tajnica redakcije: Suzana Rober
Trženje: Nives Seničar, Ines Paradižnik, Erika Vidali (podružnica Koper)
Prodaja: Matevž Cene
Izdaja PRESE d.o.o., direktor: Janez Sever, pomočnica direktorja Valerija Glavač – Tiska Družbeno podjetje Delo – Tisk časopisov in revij, p.o. – Naslov uredništva: Celje – knežje mesto, Aškerčeva 15, 63000 Celje, tel. (063) 441-215, 441-606, telefax (063) 25-849. Dopisništvo Koper, Cankarjeva 5, 66000 Koper, telefon (066) 23-868, telefax (66) 51-702. Za naročnino glej naslovnik. Žiro račun pri celjski SDK št. 50700-603-31455. Oproščeno prometnega davka po pristojnem sklepu republiškega sekretariata za informiranje.

Gostišče
»MLINARJEV JANEZ«

tel.: (063) 34-708

V gostišču MLINARJEV JANEZ imajo tudi konferenčno sobo. Odprto je vsak dan, razen nedelje: od 11. do 23. ure.
Gostišče MLINARJEV JANEZ se priporoča za obisk!

PRVI ZASEBNI ZDRAVNIKI BODO KMALU ODPRLI VRATA SVOJIH AMBULANT

ZDRAVNIKI ZA LJUDI, NE PA ZA TOVARNE

Prvo nadstropje zdravstvenega doma. Hodnik, kjer nemo in vsak vase zazrt bolnik premišljuje o sebi in čaka v svoji vrsti. Nad vrati, kamor vstopajo čakajoči, so napisani: Merx, Metka, Etol, Teko..., sama imena podjetij, kot da se tukaj zdravijo tovarne. Imen zdravnikov ni zaslediti na vsakih vratih. Marsikateri bolnik, ki je redkeje tukaj, šele ob odhodu, če pogleda v zdravstveno izkaznico, zve, kdo ga je zdravil.

Zasebna zdravstvena dejavnost

Ali lahko v bližnji prihodnosti upamo, da nas bo zdravil zdravnik, ki mu ne bo vseeno, kakšno mnenje bo imel bolnik o njem? Ali bomo res lahko izbirali svojega zdravnika ne da bi se morali porediti neki organizacijski zakonitosti znotraj zdravstva, ki določa, kateremu zdravniku smo dodeljeni?

Po presoji bolnika bo verjetno težko ugotoviti, kdo je boljši zdravnik, lahko pa se bo ločil prijazen od uradnega zdravnika.

Takšne in podobne upe vzbujajo nova zdravstvena zakonodaja. In čeprav je Zakon

o zdravstvenem varstvu komaj zapustil skupščinske klopi, se že pojavljajo prvi zdravniki, ki smelo in optimistično napovedujejo razcvet privatnega zdravstva.

Zakon v večini svojih določil izenačuje zasebno zdravstveno dejavnost z dejavnostjo zdravstvenih domov in zdravstvenih postaj, kot tudi specialističnega zdravljenja.

Zdravstvo se mora poceniti

Doktor Peter Lipovšek, specialist revmatologije iz Celja, je eden tistih prvih znanih razcveta zasebne zdravstvene dejavnosti, ki ni križem rok čakal na sprejetje

zakona. Novembra lani je že zaprosil za najem poslovnih prostorov izven zdravstvenih ustanov. Želel si je pridobiti prostore za ureditev zasebne ambulante splošne in interne medicine ter revmatologije. Zakon o zdravstvenem varstvu je pričakal pripravljen.

Zakaj ste se odločili za zasebno zdravstveno dejavnost?

»Star sem devetinsitirideset let. Predvidevam, da bo že čez štiri leta večina izvenhospitalske zdravstvene dejavnosti v zasebnih rokah. To je prihodnost zdravstva.

Prav tako vsak dan opazujem svoje bolnike s težkimi revmatičnimi bolečinami, ki le s težavo premagujejo stopnice do moje ordinacije.

Upam, da bom dobil prostore v Gledališki ulici, kjer ne bo stopnic.

Ali bo takšno zdravljenje dražje?

»Večina izvenhospitalskega zdravljenja bo šla v privatne roke. S tem bomo pocenili zdravljenje in dosegli večjo angažiranost zdravnikov. Od tega bo imelo koristi tako socialno zavarovanje kot bolniki, ki bodo zaradi drugačne organizacije dela prej rešeni trpljenja.

Občina, ki bo ustanovitelj izvenhospitalske dejavnosti, bo zainteresirana za čim cenejše storitve. To nam bo omogočeno z manj administrativnega in organizacijskega stroška.

Zdravnik bo lahko opravil že prvi kontakt z bolnikom v specialistični ambulanti. Tako bo odpadlo čakanje na napotnico pri splošnem zdravniku in kasnejše vračanje k njemu, da mu predpiše zdravila. Za kar so do sedaj bolniki porabili tri dni, bo sedaj opravljeno ob enem obisku.

Imeti nameravate splošno internistično ambulanto in specialistično revmatološko. Kako boste organizirali delo?

»V svoji ordinaciji bi želel imeti, ob splošni opremlitvi, tudi manjši laboratorij, EKG, fizioterapijo in morda, ko bodo

možnosti, še ultrazvočno napravo. Če mi sprva ne bo uspelo nabaviti vseh potrebnih naprav, bom sklenil pogodbo s tistimi, ki mi bodo lahko nudili te usluge.

Takoj pa želim ob sebi zaposliti medicinsko sestro in fizioterapevta. Kasneje, z razvojem, pa še druge potrebne kadre.

Organizacija delovnega časa bo prilagojena pacientom. Čimbolj se bom poskušal prilagoditi nemškemu vzoru zdravljenja v zasebnih ambulantah. Čakanje bom poskušal odpraviti. Možno se bo naročati na obisk preko telefona ob določenem času. Seveda pa bodo moja vrata vedno odprta za nujne primere. Če bo Zakon dovoljeval, bi rad opravljal tudi zdravstvene obiske na domu. Z načinom zdravljenja bi se rad približal takoimenovanim zahodnim družinskim zdravnikom.

Kako bo s plačili?

»Ljudje še ne poznajo dovolj tovrstne organizacije, bojijo se da bodo morali usluge plačevati. V zasebni zdravstveni dejavnosti ne bo zdravljenje za paciente nič dražje kot do sedaj v družbeni. Zakon predvideva izenačitev načina plačevanja zdravstvenih uslug, neglede na organizacijo službe, ki to opravlja. Zdravljenje bo tudi pri zasebnih zdravnikih plačano iz zdravstvenega zavarovanja.

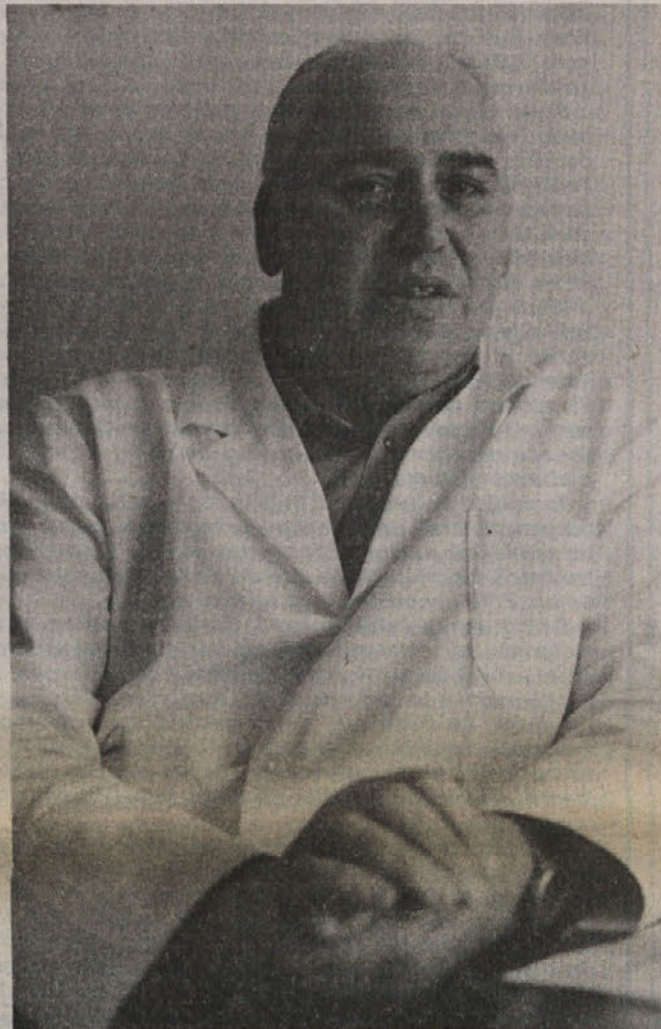
Zato bo potrebno predhodno skleniti pogodbo z Zdravstvenim zavarovanjem in zavarovalništvom.

Ali boste imeli dovolj pacientov?

»Bojim se, da jih bo preveč. Verjetno bom moral zagotoviti primarno zdravstveno dejavnost za približno dva tisoč ljudi, oziroma tako kot bodo po predvidevanjih zahtevali izvedbeni akti Zakona o zdravstveni dejavnosti.

Ali sodelavci vedo za vaše namere?

»Sodelavci vedo, povedal sem jim, da nameravam imeti privatno prakso. Mislim, da nas bo kmalu nekaj deset privatnih zdravnikov.

Doktor Peter Lipovšek bo kmalu imel zasebno zdravstveno ordinacijo.

Česa se najbolj bojite v privatni praksi?

»Bojim se, da bi morda sam zbolel. Tedaj bi nastopil problem z nadomeščanjem.

Kdaj pričakujete, da boste odprli vrata morda prve zakonite zasebne ambulante v Sloveniji?

»Pričakujem, da bom lahko stvari uredil do jeseni. Če ne bo kakšnih večjih zapletov, bi lahko že septembra ali oktobra pričel z delom v svoji ordinaciji.

Veljavnost z osmim marcem

Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju ter Zakon o zdravstveni dejavnosti predvidevata, da osnovno zdravstveno dejavnost lahko opravljajo zdravstveni domovi, zdravstvene postaje in zasebni delavci. Prav tako lahko zasebni zdravniki specialiste posameznih strokovnih opravljajo tudi specialistično ambulantno dejavnost.

Morda pa se bo uresničila ideja, da nad vrati posameznih ambulant ne bo več napisov tovarn, ampak ime in priimek zdravnika, ki bo trdno stal za svojim imenom.

Jana Štrlekar
Foto: Severin

ZDRAVSTVENA ZAVAROVALNICA

Z mesecem marcem se država z novo zdravstveno zakonodajo umika iz sistema zdravstvenega varstva. Del njene vloge bo prevzela novoustanovljena zdravstvena zavarovalnica. Vlada bo imela direktorja zavarovalnice. Parlament pa bo na predlog gospodarskih zbornic in drugih splošnih združenj imenoval začasno skupščino. Ta bo na predlog vlade določila stopnje prispevkov za obvezno zdravstveno zavarovanje. S tem se prispevki za zdravstveno zavarovanje ne bodo več zbirali v republiškem proračunu ampak v skladu zavarovalnice.

Ostaja pa neznanka, kdo bo plačal okoli milijardo in pol tolarjev neporavnanih računov iz preteklega leta in izgubo, ki si jo je zdravstvo pridelalo prva dva meseca tega leta. Iluzija pa bi bila misel, da bo nova zakonodaja odpravila tudi vzroke za kronično krizo v financiranju zdravstva.

MORALNI LIK NAŠIH POLITIKOV IZKOPLJIMO KRTE

Potrebno bi bilo nastaviti javen dosje, v katerem bi spremljali nekdanjo, včerajšnjo in današnjo politično pripadnost slovenskih javnih delavcev. Tako bi Slovencem še pred volitvami omogočili celovit pregled kameleonstva vseh, ki so bili včeraj v oni partiji ali pa tudi ne, danes v tej in tej stranki, jutri bogvedi kje.

V slovenski politiki je namreč vse preveč politikov, od občin do republike, ki menjajo raznobarvne srajčke pač glede na možne koristi od pripadnosti tej ali oni stranki v določenem političnem trenutku. Prav zaradi tovrstne moralne pokvarjenosti je slovenski strankarski prostor še tako nedefiniran. Razlog ni »mlada demokracija«, kot radi trdijo različni komentatorji. V pogojih ekonomskega in kazenskega »brezzakonja« Slovenija dobesedno vzpodbuja razmnoževanje osebnostnih ničtet in pokvarjenih pretkancev. S tem si moramo razlagati tudi politične nesmisle, kakršen je na primer ta, da so slovenski socialdemokrati trenutno bolj konzervativna kot pa delavska stranka, da so zelenci v nasprotju z vso evropsko parlamentarno prakso stranka pri oblasti, da krščanski demokrati še vedno vedo le za krščanski etos, ne pa tudi za moralno sodobnega Evropejca, da se stranke, ki naj bi zastopale Slovence komunističnega nazora, imenujejo vse drugače le komunistične ne... Najbolj prebrisane politike pa je iskati med takoimenovani neodvisnimi ali neopredeljenimi (mednje se je lani recimo zapisal tudi minister za obrambo Janez Janša), saj njihova »neopredeljenost« pove le eno: da se najbolj strinjajo s tezo, ki jo tu razvijamo, in bodo svoje vedenje vnovčili v najboljšem trenutku. S pristopom tej ali oni stranki. Recimo po vzoru doajana slovenskega političnega premetenstva, Janeza Drnovška.

Krti so torej pod nami. Izkopljimo jih.

Adriano Ferrari

HUDIČARIJE

JANŠA, GO HOME!

Morje med Scilo in Karibdo slovenskih predproračunskih nategovanj v republiški vladi, kot tudi verjetno v občinskih, se burka tako, da sta ogroženi sami skali. Po ultimatu, ki ga obrambni minister Janez Janša veselo raznaša okoli, češ da bo odstopil, če skupščina ne bo podprla njegovega predloga proračuna za slovensko vojsko oziroma omogočila normalnega dela, nam nemudoma zasveti zvezda repatica lanskega junaštva in solze v očeh se hitro posušijo. Kranjski Janez je pokazal svoj pravi obraz, ko s pomočjo javnosti izsiljuje slovensko skupščino. Ta način se je odločil uporabiti tudi tokrat, ko se blize neusmiljen boj za vsak proračunski krajcar.

Če bo njegov predlog proračunskih sredstev za obrambo sprejet, so ogroženi vsi ostali predlogi ministrov, ki pa so se že prisiljeni zadovoljevati z minimumom. Torej tudi za gospodarstvo, industrijo, ceste, kulturo, šolstvo, šport... In kaj sedaj? Bodo mar še vsi ostali ministri sprejeli način igre slovenskega Ramba in storili enako ter postavljali svoje ultimatske vladi, skupščini in javnosti?

Super. Torej smo postavljeni pred logiko ali-ali, ki nam vsiljuje občutek, da če bodo takšne metode postale še ena vsakdanja packa na paleti igrice slovenske politike, smemo pričakovati nove veselice. Katerih pa tako nikoli ne zmanjka. Postavljeni pred jasno dejstvo moramo ujeti zadnji panterjevo tace in mu stopiti na rep. Seveda če nam resnično je do sloveske države, v kateri prebiva 2 milijona ljudi, ki se pečajo s 100 tisoč brezposelnimi in 200 tisoč čakajočimi na delo, ki so tik pred tem, da ne bodo imeli čakati na nič več. Edino na tuje puške, pred katerimi jih bo ubranila hrabra, do zob oborožena slovenska vojska.

Vlada se lahko ustraši morebitnih pučistov in reče: »Dženerale, vse, kar si želite, je vaše.« Če tega ne stori in ne poklekne, bo ostala brez ministra Janeza Janše, ki se v svojih naskokih očitno noče zavedati, v kakšnem stanju je njegova država, ki je poleg vsega še nesramno draga (ena najdražjih v Evropi). In da bi Slovencem po bioloških zakonitostih pač bolj ugajala šunka in skorjica kruha na mizi kakor puška v hladilniku. Čeprav smo Slovenci baje nekaj posebnega, pušk vseeno ne znamo jesti, saj smo do sedaj napravili premalo za naše človeške prebavne sisteme.

Zamenjati je treba ljudi in jih nadomestiti z roboti, ki jim prehrana ne bo delala preglavic, hkrati pa jih lahko s pritiskom na gumb nemudoma ustavimo, odvečne pa zabrišemo na smetišča zgodovine, kjer bi se gospod minister nedvomno bolje znašel. S 7 milijoni, ki že leto dni čakajo na zagon bivše Demokracije, vsaj lačen ne bo. Zato naj odide, če si že tako želi.

Če bo Janša ostal, pomeni, da bodo poslanci v skupščini nasledili njegovim metodam, saj lahko pričakujemo celo evforične pritiskne zavedne slovenske javnosti, ki ne vidi dlje od Kolpe in Šentilja. A želi v Evropo. Tam puškine cevi vojščakov ljubijo nadvse in bodo novo silo navdušeno sprejeli z odprtimi rokami.

Kaj bo, če bodo tudi ostali ministri sprejeli njegov cirkus in začeli mahati z odstopi, če njihove želje ne bodo uslišane! Jasno je, da v bankrotirani državi nihče od njih ne bo zadovoljen. Količina denarja razkošnega aparata, za katerega jim niti na misel ne pride, da bi ga temeljito oklestili, pač ni prirejena kriznim razmeram.

Če hudomušno obrnemo ploščo, vidimo, da je JaJa iznašel čudovit recept. Vsi zavedni ministri naj storijo enako in pomahajo z odstopi, če bodo soldi premajhni. Ker bodo, se bomo, seveda če bodo držali besedo, na eleganten način znebili vlade, ki ji ves čas očitamo, da je neučinkovita in neuspešna. In vsi bomo zadovoljni – ministri, ker bodo ohranili čist obraz in dokazali, da se med takšnimi državljani, ki jim več pomeni krompir kot država, preprosto ne da delati. Nekateri, ki še vedno sedijo v skupščini, so že rekli, da bodo jedli travo. Samo, da dobijo proračunski denar. In da se bodo bolje počutili, si naj kupijo puške in prežijo na okopih nove slovenske države. Dober tek!

Peter Tomaž Dobrila

ČETNIŠKI VOJVODA JE PODARIL SRBIJO
KRALJESTVO

Kot strela z jasnega je Vojislav Šešelj, vodja Radikalne partije Srbije in četniški vojvoda, odpotoval v aragonske Pireneje, kjer je nekaj kilometrov od francoske meje predal celotno kraljestvo v roke španskemu državljanu Alexiju Romanovu Dolgorokemu, ki trdi, da je vnuk carja Nikolaja II in univerzalni naslednik krone Romanovih in Nemanjičev, pretendent na prestol v Rusiji, Ukrajini, Grčiji in od nedavnega v Veliki Srbiji.

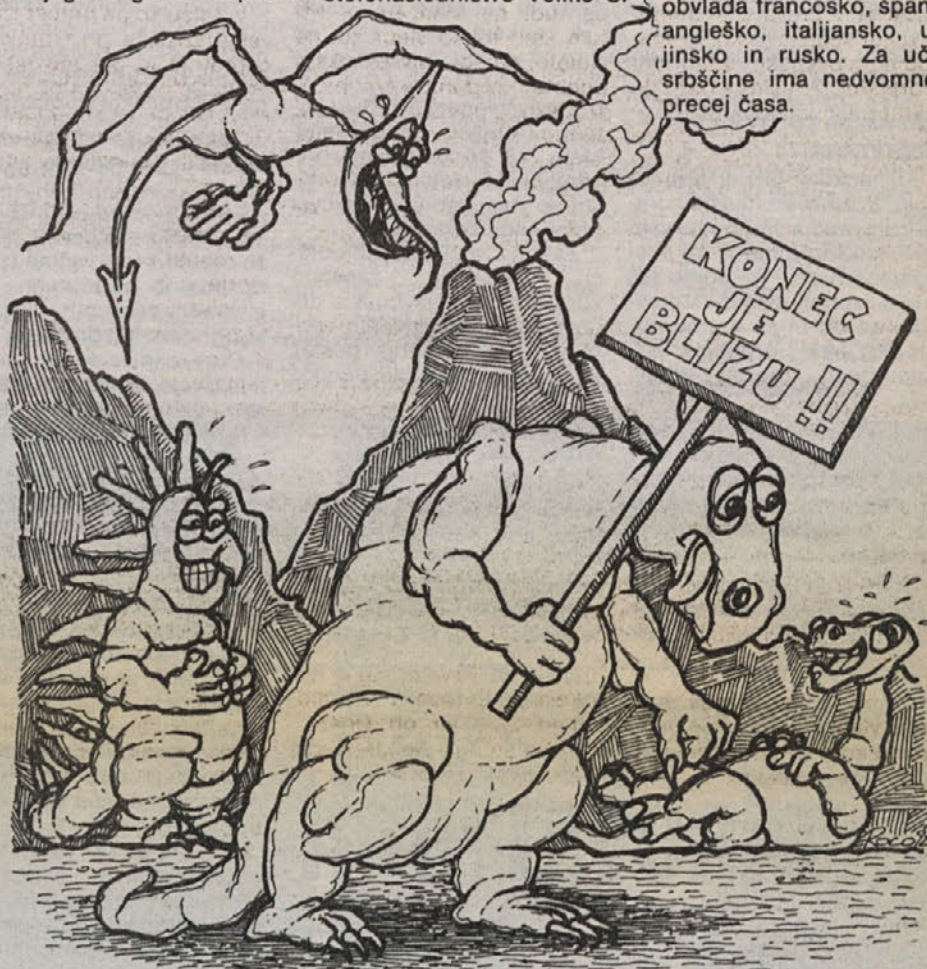
V operetni ceremoniji je Šešelj »nesojenemu cesarju« v malem mirnem mestecu Monte Perdido (Izgubljen planina) ponudil krono neobstoječe velike Srbije. Kraj je izbral zaradi varnosti, saj trdi, da so hrvaške oblasti na njegovo glavo razpisale

za 30 milijonov pezet oziroma 300 tisoč dolarjev nagrade.

Na zgradbi zgodovinskega dogodka sta vihrali srbska in španska zastava in v zavetju noči sta opravila »veliko dejanje«. Alexij je sprejel prestolonasledništvo Velike Sr-

bije in obljubil ustavno in demokratsko monarhijo evropskega tipa. Četniški vojvoda se je srečno nasmihal, ne da bi vedel, kaj se pravzaprav dogaja (španscina mu je španska vas) in se zadovoljen poslovil z odlikovanjem na prsih.

Princa je še poprosil, naj se nauči jezika dežele, v kateri bo kraljeval, kar pa za tega ne more biti prevelik zahtev, saj mu jeziki grede res od rok. Še pred kratkim je delal kot prevajalec v neki madridski agenciji in dobro obvlada francosko, špansko, angleško, italijansko, ukrajinsko in rusko. Za učenje srbsčine ima nedvomno še precej časa.

SLOVENSKA PARLAMENTARNO-VLADNA SLIKA JE VSE BOLJ BALKANSKA

VELIKI REŠITELJ SE PIŠE — JANŠA?

Peterletova trmoglavost ob neslavnem koncu Demosa je vse bolj zoprna. Slovenija, ki se šele osamosvaja, čedalje bolj zgublja ugled, zlasti pa se pogreza v vse večjo politično, gospodarsko in socialno krizo. Širokim množicam se že toži po socialističnemu samoupravljanju.

Potem ko je Peterle navidezno zmagal in se odkrižal morebitnega naslednika Voljčca, je dobil neznansko korajžo in se lotil kar treh ministrov, ki so doslej veljali za tiste, ki svoje delo opravljajo dobro, če že ne zelo dobro. Pri tem je pozabil na četrtega ministra – Janeza Janšo. Zagotovo se to ni zgodilo slučajno, saj Peterle ni toliko neveden, da ne bi razumel, da je Janša vendarle Bavčarjev človek, čeprav formalno ni v njegovi stranki. Če bo Janša javno oznanil, da je član te stranke, je Peterle zrel, da odide z oblasti po najkrajši poti. Bo Janša storil kaj takega? Ali se bo Janša morda priklonil Školjčevim, beri Drnovškovim, demokratom?

Ne bo se in se ne more. Peterletov krog je namreč edini, ki mu lahko pomaga, da bo minister Janša uresničil svoje zamisli o slovenski vojski. Minister je že zagrozil, da bomo v mesecu dni na kahli, če ne bo za voj-

membni, čeprav so prav oni obvarovali Peterleta pred Voljčcem. V kupčiji so dobili obljubljen jedrski referendum in – vsaj začasno – imajo še malo morje članov vlade. Ob naslednjih vo-

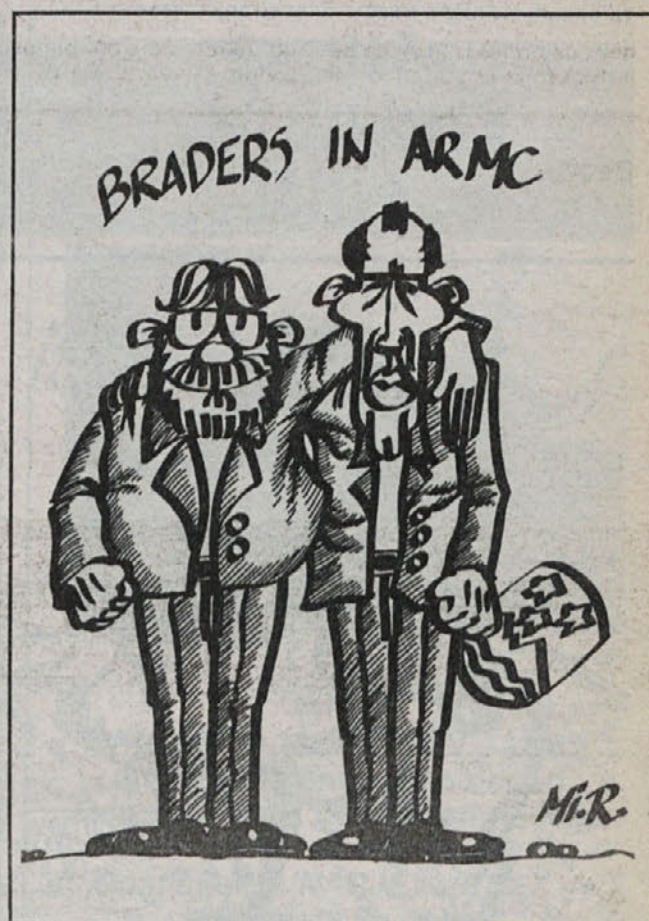
DRNOVŠEK
POKAZAL
BARVO

Dr. Janez Drnovšek se je končno odločil. Nobe-nega dvoma ni, da bo postal na prvi pomladanski dan predsednik slovenskih liberalnih demokratov. To je storil precej pozno. Zdaj lahko tudi razumemo, da je že prej najavil, da se bo z Milanom Kučanom, s katerim se menjavata na vrhu najbolj priljubljenih Slovencev, pomeril za čast biti prvi predsednik v samostojni Sloveniji. Morda pa se bo premislil in bo kandidiral za predsednika slovenske vlade...

litvah se bo to Zelenim še kako otepalo.

Peterle bo v primeru, če se bo Janša odločil zanj, ali bo ostal zunaj igre, potegnil potezo za »rajo«: zmanjšal bo oziroma ukinil prometni davek na kruh, mleko, knjigo, zvišal bo mejo, pri kateri re-veži ne bodo več plačevali dohodnine. Pri tem je lahko dobil dober zgled pri Hrvatih, ki imajo še vedno določilo, da tisti, ki so zaslužili manj kot so znašale tri poprečne hrvaške plače v preteklem letu, ob koncu leta ne plačajo nobenega dodatnega davka. S takšno potezo in odmrznjenimi plačami, kar je že dejstvo, Peterletu tudi ne bo težko krotiti množice sindikatov.

Ne bomo pa tudi presenečeni, če bo Peterle dal javno objaviti, da je treba pri lastni-njenju, kjer še ni zakona, družbeno premoženje tudi brezplačno deliti Slovincem. To bo sicer prevara, saj ne gre za brezplačno delitev, družbeno premoženje so namreč Slovenci ustvarili in je njihovo...

Zbigniew
Kochanowski

BREZ SODOBNIH CEST BO SLOVENIJA
NERAZVIT OTOK

MINISTER JAMRA IN GREJE STOLČEK

Teško pričakovana samostojna Slovenija se niti malo ni spremenila, kar zadeva gradnjo cest. Gradili bomo le nekaj malega tam, kjer so močnejši veljaki. Ti pa še vedno navijajo za transjugoslovansko cesto od Jesenic do Gevgelije. O tem, da je najpomembnejša smer Jadran-Panonska nižina, je sicer jasno že dalj časa. To sicer vedo tisti, ki ne odločajo, zlasti – kar je čudno – velja to tudi za slovenskega prometnega ministra Marjana Kranjca.

Največjo prevaro so demoscovci dosegli lani, ko so smo dobili slovenski integralni proračun. Minister Kranjc je takrat nekaj malega protestiral, pa so mu rekli, da bo razpadel DEMOS in je bil tiho. Z integralnim proračunom je država pobrala zase tudi bencinski dinar. Zanj so Slovenci bili bitko v Beogradu, jo dobili, zdaj pa...

Minister Kranjc nasploh trdi, da vlada Lojzeta Peterleta nima posluha za pomembnost prometa za slovensko gospodarstvo. Ministrstvo ne more načrtovati, ker ne ve, koliko bo denarja. Bencinski tolar prinaša sicer več kot je celoten proračun prometnega ministrstva. Minister še pravi, da nima podpore v parlamentu. Opozarja na Nemce, ki bodo svoje vozne rojake najprej prometno povezali. V bistvu minister nima osnovnih pogojev za delo, pa še kar vztraja in si greje vladni stolček. Če bi bil dovolj korajžen in pošten, bi že zdavnaj odstopil.

Kar zadeva odsek Celje-Ljubljana, je vsem jasno, da naj ima vso prednost. In jo tudi ima že od leta 1969. Prednost pa seveda ne pomeni ničesar, če ni denarja. Precej bi ga lahko dobili iz tujine, če bi seveda imeli sodobno zakonodajo o tujih vlaganjih, koncesijah, pa tudi o javnih podjetjih. Hrvati so bolj pametni, oni bodo kar sredi vojne zgradili del ceste od Zagreba proti Budimpešti, čez Čakovce seveda. Tako se bomo čez čas lahko le čudili, če bo sodobna cesta od Jadrana do Budimpešte vodila skozi Zagreb. Mi pa se bomo nategovali okoli Jesenic, se kregali ali je pomembnejše, da prideš iz južnega dela Slovenije le v Maribor ne

pa tudi na Madžarsko. Pri tem smo toliko slepi, da ne vidimo, da se v bivšo heksagonalno, sedanjo srednjeevropsko pobudo, vključuje že tudi Ukrajina. Naj bo torej jasno – osnovna smer je proti Madžarski, Maribor je odcep. Cesta Maribor-Za-

greb je pomembna in največji meri le za Hrvate, saj bodo tokovi iz Evrope v Turčijo, Grčijo potekali ob Donavi. Kdo pa se bo »šlepal« skozi bivšo Jugoslavijo, v kateri bo kopica novih meja in carin. Ko ni bilo meje med Jesenicami in Gevgelijo, je bilo seveda drugače.

Na zadnjem posvetu v Celju, enem od ducat, kjer nismo slišali kaj novega, se je premaknilo le toliko, da se bo treba za sodobne ceste boriti v parlamentu. To naj ne bi bilo težko, saj bodo proti morda le Gorenjci in Dolenjci, vsi drugi so še kako zainteresirani za smer Jadran-Budimpešta.

Da pa ne bo lahko, bodo poskrbeli lokalni veljaki, ki imajo sicer precej besede v Ljubljani. Po sistemu ti meni, jaz tebi. Tako se že sliši, cesta proti Budimpešti da, če bo hkrati zgrajen plinovod Jadran-Lendava. Kaj pa ma-

riborsko letališče, pristavljajo svoj lonček drugi. Celjani pa sami pljuvajo v skledo, ker so dovolili obnovo Babe pod Trojanami, za kar je šlo kar nekaj kilometrov nove avtoceste, odsek pa je še vedno polžev in še bolj nevaren.

V Žalcu so na primer izsilili večje križišče pri Gotovljah, čeprav je le par sto metrov proti Celju že sodobno križišče in bi lahko dostop iz Gotovelj na obvoznico zaprli. Sicer pa, če bo avtocesta, bo to še bolj stran vržen denar. V Laškem bodo »pomagali« na ta način, da bodo zahtevali denar za cesto skozi Tremarje... In tako naprej.

Čaka nas torej najprej bitka v parlamentu: denar od bencina, cest, cestne takse morajo za ceste. Že letos je treba začeti graditi avtocesto Celje-Ljubljana in jo od Arje vasi potegniti vsaj do Vranskega – slabih 20 km. Če tega ne zmorejo, naj vsi, ki lahko kaj pomagajo, prepustijo svoje stolčke drugim. Kar zadeva tujce, je treba biti previden. Za njihov denar naj dobijo le tisto, kar zaslužijo, ne pa, da bodo s koncesijami dobili molzno kravo za 20 ali več let.

Celjani bi lahko končno zares uresničili stare grožnje in sedanjo preobremenjeno cesto za dalj časa zaprli. Še vedno tudi velja, da bi lahko na stotine tovornjakov s cest začasno preusmerili na vlak. Ne gre tudi pozabiti, da je v žalski občini, na sedanji cesti, ki ima ime »magistrala«, samo lani umrlo 19 ljudi. Če bi bili ljudje kaj vredni, bi se morali zamisliti tudi tisti, ki naj bi bili državotvorni, gospodarstvo, ki ga brez cest ni, pa naj bi obubožano še naprej zagotavljalo, da bomo imeli drago slovensko vojsko. Na čelu te pa nas še vedno strašijo z zunanjim sovražnikom...

**Zbignew
Kochanowski**

TEDEN PO SLOVENIJI

ANAKRONIKA

Piše Braco Zavrnik

Ponedeljek, 24. 2. Redki posnetki Honeckerja Vzhodnonemškega potem, ko je njegovo hermetično prusko kraljestvo razpadlo. Najprej v sovjetski kasarni, zatem v Moskvi, nazadnje znotraj ograje tamkajšnje čilske ambasade. Kaj tak do nedavne nedotakljivi sodiktator, sedaj star osemdeset let, bolan in oropan absolutne moči, misli, doživlja, nemara celo še snuje? Mene spominja na živega mrtvaka, na demonsko bitje, ki je od kdovekod zajadralo na ta planet in ne ve, kaj bi z njim in sam s seboj. Mrtvak, pa vendar živ. Dunajski psihoanalitik Frankl pravi, da človek živi, dokler je motiviran. Zdi se, da to premikajočo se senco ohranja pokonci le še motiv, kako se izogniti sojenju v Nemčiji, ki ga terja kancler Kohl. Sic transit gloria mundi, zavzdihnem ob sivih posnetkih sivega moža. Koliko jih je že na tak klavern način sklepalo svojo zemsko eksistenco, a nič ne pomaga. Honeckerjev bo tudi v prihodnje še in še. In z njimi raj, ki jih takšni tipi že za življenja vklepajo v deveti krog, dokler se na koncu sami ne pogreznejo vanj. Ponavadi prepozno.

Torek, 25. 2. Kdor je bil politično buden še v časih sovjetskega pohoda na Prago leta 1968 in posledičnih napetosti, se še dobro spominja Brežnjeveve teorije o omejeni suverenosti. Rajnik Tito se je proti njej boril z vso svojo prirojeno in priučeno politično zvijačnostjo – reči je treba, da uspešno. Tisti časi niso bili lahki, boljševistična Moskva je kar naprej z enim očesom škilila na Jugoslavijo in Jadran, katerih izgube nikoli ni mogla prav preboleti. Brežnjev, pa Tito, sta že zdavnaj nekaj čevljev po zemljo, Rusi pa nazadnje vendarle prihajajo. Ne sicer v Jugoslavijo, ker te kratko malo več ni, zato pa na ozemlje nekdanje istoimenske države. Kot sestavni del modrih čelad. Nadzirali bodo ne več teroristično, marveč praktično omejeno suverenost v delu hrvaške države. Če to ni ironija usode! Vendar z olajševalno okoliščino. Rusi bodo prišli, a tudi odšli. A ne tedaj, ko jim bodo to rekli v Beogradu ali Zagrebu, celo v Moskvi ne. O tem, kako dolgo bodo Rusi na Balkanu, bodo odločali v New Yorku. Ah, kako je ta svet spremenljiv – in zato zanimiv.

Sreda, 26. 2. Prvo slovensko veleposlanico na Dunaju sprejmejo s prav neverjetnimi častmi. Kot da bi šlo za obisk predsednika države. Rdeči tepih, častna četa, salutaranje, himna in podoben cirkus. Komaj sedaj postaja jasno, kako je avstrijsko zgodovinsko podzavest mučila izguba Kraina in Untersteiermarka, mostu od Dunaja k Jadrani, točneje Trstu. Zato se je Dunaj leta 1918, ko je bil že povsem na tleh, še krčevito upiral dati današnji Sloveniji prosto pot še v trenutku, ko je Hrvaški, Vojvodini in Hercegovini ter Dalmaciji že dokončno rekel »adijo«. Lepo, da so nam na Dunaju danes uprizorili tak spektakel s Katjo Boh vred (Jože Pučnik bo sedaj menda kar precej potoval na relaciji Ljubljana-Črešnovce-Dunaj...), a naj se pri tem tudi konča.

Četrtek, 27. 2. Kar ne gredo mi iz glave podobe z zadnjega hadezejevskega shoda v zagrebškem Lisinskem, katerega posnetke prikazuje slovenska televizija. V takom imenovanem kulturnem delu po političnem šopirjenju, v katerem je Franjo Tuđman obdan z avreolo absolutnega firerja, se tak vtis le še krepi. Neka pevka, nisem si zapomnil, kako ji je ime, celo zapoje maloumno pesmico, v katere refrenih nastopa Franjo osebno (...ova grana ostaje nad nama, od Franje Tuđmana... ali tako nekako). Zdi se, da je naši južni sosed za dalj časa, morda celo desetletje, usojeno znova bivati z diktaturo – tokrat nacionalistično ali celo klerofašistično. To bo imelo posledice tudi na odnose s Slovenijo, ki jih bo mogoče nadzirati – če bo vsaj slednja ostala demokratična.

Petek, 28. 2. Po povratku iz Ljubljane in Celja treščim naravnost med našpičene Večerovce, ki planejo nadme. Kako je Nova doba mogla objaviti komentar z naslovom Večerna gnojnica, ki da je depasiran in brez argumentov (dokumentov). Žal moram z njimi soglašati, vendar je to še premalo. Ti si vendar v novodobnem kolofonu zapisan kot urednik za medije, mi rečejo in me pri tem ostro gledajo v oči. Zagotovem, da me že več kot mesec dni ni bilo v redakciji, nakar je bolj mirno. Kljub temu se vprašam, ali še je smiselno, da ostanem v kolofonu. Ni, zato upam, da me v tej številki tam notri več ne bo. Pa zbogom!

Sobota, 29. 2. Z Bratom je treba ven pa se odločim, da greva pogledat k vznožju Pohorja, kjer slalomirajo evropske mladinke. Tam sta dva veeeelika balona, ga namamim, in mali je takoj za to. Res sta, velika in debela balona. Dan je tak, kot bi po vremenskem redu iz dobrih starih časov moral biti konec aprila. Sončen, miren, blizu dvajset stopinj je. Tam pa bela fleha, za nameček ledena, po kateri drvi nadebudni smučarski cvet (cvetke). Vprašam se, ali ne bodo v tem Mariboru kmalu prirejali smučarskih tekmovanj tudi julija ali avgusta. To bo za turistični imidž ena zelo koristna stvar, pa še smučarskim reprezentantom ne bo treba iti trenirat na južno poloblo. Malo slaloma, malo marelic.

Nedelja, 29. 2. Tudi Slovenija se neusmiljeno kantonizira. Kurenti iz Markovcev niže Ptuj niso hoteli na kurentovanje v Ptuj višje Markovcev. To morda najavlja stare dobre čase, ko so se kurenti iz ene vasi poklali s kurenti iz druge, ko so (če so) trčili skupaj. Sicer pa etnologi pravijo, da so kurenti zato, da odganjajo zle demone in zagotovijo dobro žetev. Demoni bodo zagotovo ostali, za žetev bomo pa še videli, kakšna bo. Tudi če ne bo kaj prida, bodo nekateri povezali debele snope. Mislim zlasti na vse bolj razširjeno pasmo na Slovenskem, ki neusmiljeno prizadevno grabi v pravnem in moralnem neredu, povezanem s tako imenovano denacionalizacijo oziroma privatizacijo. In pri tem niti ne čutijo potrebe, da bi si nadeli maske. Slovenske maškarade s pepelnico ne bo konec. Le post, ki je trajal tudi že v predpustnem času, se bo – vsaj za večino – še poglobil.

Bežite, tecite, volitve gredo!

MURSKA SOBOTA: MESARJI SE KOLJEJO MED SABO, KMETJE IŠČEJO DENAR

DEBELORITI DELAVSKI TRIBUNI

Delavski svet Pomurke, Mesne industrije iz Murske Sobotice, je po šesti seji sklenil, da sprejme pobudo zbora delavcev in sindikalne organizacije, o razrešnici dosedanjemu vodstvu, ki ga je vodil generalni direktor Dragan Šalavec. Poleg tega so sklenili tudi, da sprejmejo program poslovanja podjetja, ki ga je pripravil tretji kandidat za direktorja, sedaj komercialni direktor Murskih mlekar, Jože Bertalančič.

Do razpleta dogodkov v enem največjih prehranjevalnih podjetij v Sloveniji je prišlo zaradi bistvenega padca proizvodnje in prodaje, zaradi česar je vodstvo med drugim predlagalo zmanjšanja števila zaposlenih s 1438 na približno 1200. Za razpravo danes in pred 14 dnevi je bilo značilno predvsem, da je v njej sodelovalo večje število delavcev, da člani delavskega sveta praktično niso prišli do besede, razumne argumente članov vodstva podjetja pa so najglasnejši med delavci praviloma prevpili z žaljivkami in zmerjanjem. Glede na dejstvo, da so upniki Mesne industrije že na prejšnjem sestanku podprli program dosedanjega direktorja in hkrati izrazili zaskrbljenost za sredstva, vložena v podjetje, je vprašljivo iskati kadrovske in programske rešitve po bližnjici.

Glede na čustvenost razprav o položaju podjetja, ki je lansko poslovno leto končalo pozitivno, je veliko vprašanje, ali bodo po vsem, kar

se je zgodilo, v podjetju uspeli prebroditi kritične razmere in s poslovanjem zapluti v varnejše vode.

Ugotovitev, da je zaradi bistvenega zmanjšanja proizvodnje v danes nekaj manj kot tisočpetsto članskem kolektivu skoraj 300 zaposlenih odveč, je pred dobrimi štirinajstimi dnevi razburila zaposlene in privedla do ogorčenih protestov proti ukrepom vodstva podjetja, dveh zaporednih sej delavskega sveta, izreke nezaupnice generalnemu direktorju Draganu Šalavcu in njegovim sodelavcem in 15 dnevnega roka za pripravo poročila o lanskem poslovanju ter programa za letošnje leto.

Odveč so bila pojasnila managerjev, da se je lani pripetilo ogromno stvari, ki se jih ni dalo predvidevati in na katere še tako umno vodstvo ni moglo vplivati. Splošna gospodarska kriza, agresija na Slovenijo, vojna na Hrvaškem, osamosvojitve Slovenije, izguba surovin v južnih republikah, izguba trga, em-

bargo evropske skupnosti, embargo ZDA, vse to ni bilo dovolj prepričljivo. Še zlasti zaradi pojave čistilnih delavskih tribunov, ki vidijo rešitve za vse probleme, ki začno brez dokazov dokazovati nepravilnosti, zlorabe in izkoriščanje položaja. Najlažje nastopajo ob razjarjeni množici, ki jim ploska, tistim pa, ki opozarjajo na lahkomišelnost posameznih nastopov, ki dokazujejo s številkami, kam lahko ta lahkomišelnost podjetje pripelje, tistim pa žvižga.

Dragan Šalavec, dosedanjí direktor, je svoj program včeraj predstavil upnikom Pomurke – njihov delež je v imetju podjetja približno milijarda ali tretjinski delež. Odločno so podprli njegov program, še zlasti ker so imeli možnost slišati program tako imenovanega alternativnega kandidata ing. Dušana Šifterja. Ta bi namreč kar izkoristil vse zmožljivosti, živino bi nabavljal po najnižji ceni doma in v tujini, razširil bi krog tujih kupcev, vsem delavcem tako zagotovil delo, blaginjo in razcvet.

V vzdušju, v katerem člani delavskega sveta sploh niso razpravljali, saj ob huronskem vpitju nekaj sto delavcev, ki so vodili pogovor, je predsednica delavskega sveta oznanila, da se bo delavski

svet umaknil na glasovanje o pobudi o razrešnici vodstvu, imenoval tričlansko komisijo in naslednjega dne sklepal o razrešnici. Delavci tudi s tem niso bili zadovoljni – zahtevali so takojšen sklep. Očitno je bilo tudi, da sindikalni predstavniki ne obvladujejo več položaja, delavski svet pa se je nazadnje le umaknil v zadnje prostore obrata družbene prehrane v središču Murske Sobotice.

Delavski svet Pomurske mesne industrije v Murski Soboti je drugega dne na popoldanski seji razrešil dosedanjega direktorja Dragana Šalavca in na njegovo mesto za vršilca dolžnosti imenoval Jožeta Bertalančiča, dosedaj komercialnega direktorja v tovarni mlečnega prahu. Na ta način se je končala skoraj tri tedne trajajoča agonija nenehnih sestankov, prekanj in s tem tudi skoraj popolne zaustavitve poslovnih procesov – poroča Marjan Dora.

Seja delavskega sveta se je začela s predlogom predsednika, da bi javnost, torej novinarje, iz nje izključili. Ne zaradi spornosti našega dosedanjega poročanja, ampak ker so bila na dosedanjih sejah nemogoče delati zaradi pritiskov in hrupa, ki so ga proizvajali na sejah prisotni delavci. Šele ko so sklenili,

da moramo novinarji iz dvorane, se je k razpravi priglasil predsednik sindikalne organizacije Ivan Sepač in zahteval, da naj tudi delavci, ne člani delavskega sveta, ki so se posedli na stoli ob robu dvorane, sejo zapustijo. S čimer so se tudi strinjali. Ob stran zdaj čudna ugotovitev, da so za nenormalne razmere, v katerih je zadnja dva tedna zasedal delavski svet, krivi novinarji, kot če bi mi razgrajali in pritiskali na samoupradni organ.

Ob koncu seje sta nas sprejela predsednika delavskega sveta Lidija Sokolovnik Serec in novi vršilec dolžnosti direktorja Jože Bertalančič. Predsednica je prebrala sprejete sklepe: DS je torej razrešil Dragana Šalavca in za vršilca dolžnosti direktorja imenoval Jožeta Bertalančiča. Razrešil je tudi devet delavcev iz vrha vodstva podjetja s pristavkom, da jih novi direktor lahko imenuje na ista mesta, če oceni tako potrebo. V enem tednu morajo vsi razrešeni biti razporejeni na delovna mesta v podjetju v skladu z akti.

Jože Bertalančič je v svoji izjavi za javnost poudaril, da je do izpred treh let 23 let delal v podjetju. Da so seveda težavnosti položaja. Da si bo najprej prizadeval zgraditi zaupanje med delavci in vodstvom, saj je do težav prišlo

predvsem zaradi tega. Pomembno mesto pri sedanjih prizadevanjih je namenil odnosu upnikov podjetja do novega vodstva. Da pričakuje toleranco, časovne zamike pri terjatvah, je dejal, sicer bo na vsak način težko zagotavljati normalno poslovanje v bližnji prihodnosti. Osnovni zameri, zaradi katere je bilo odstavljeno dosedanje vodstvo, pa se realisti Bertalančič ne more izogniti. Tudi sam je namreč dejal, da ob zmanjšanem obsegu proizvodnje, ki je posledica številnih sprememb trga, s 1438 delavci podjetje ne more uspešno poslovati. Vse ukrepe na tem področju pa bo sprožal previdno in v dogovoru z delavskimi zastopniki.

Očitno je delavski svet ubral srednjo pot razpleta krize v podjetju: odstavili so sedanje vodstvo, tistega pa, ki si je za to najbolj prizadeval in tudi kandidiral na ključno mesto v firmi pa niso sprejeli, ampak poiskali kandidata, ki v spletko ni bil vpleten. To ob dejstvu, da namerava Bertalančič porabiti velik del dosedanje vodilne ekipe in tudi vse pozitivno iz njenega programa, morda vendarle zagotavlja, da se bo Mesna industrija Pomurke rešila najhujšega.

Marjan Dora
Radio Slovenija

PRIVATNIK PLAČUJE SVOJIM DELAVCEM REVŠČINO IN TRDI, DA JE VSE ZAKONITO

5000 TOLARJEV PLAČE

Nizke plače delavcev so danes prej pravilo kot redkost. Zaradi tega nikogar več ne boli glava, nihče se ne sekira, razen seveda tistih, ki jih dobivajo in si razbijajo glave, kako naj s takšno plačo preživijo mesec dni. Milan Rožman, lastnik čistilnega servisa Rosanena je eden tistih delodajalcev, ki izplačujejo delavcem minimalne osebne dohodka. A ne tistih, ki jih zagotavlja kolektivna pogodba, pač pa le minimalne zajemčene plače.

Celjski čistilni servis Rosanena zaposluje 14 delavcev in ima sklenjene pogodbe za čiščenje poslovnih prostorov z Merxom, Kovinotradeom, Zavodom za zaposlovanje, Slovenijalesom in Aureo. Delavci zaposleni v Rosaneni pravijo, da bi bilo bolje biti na zavodu za zaposlovanje, saj bi tam dobili več kot pa zaslužijo s celome-sečnim garanjem. Ogleдали smo si njihove plačilne liste in imeli smo kaj videti. Za december so dobili bruto plačo 8400 tolarjev. Ko so odbili vse dajatve, je ostalo le še 5000 tolarjev. Glede na to, da jim je lastnik servisa ukinil povračilo potnih stroškov – nekaj malega dobijo le za malico, je delavec, ki se na delo v Celje

vozijo iz bolj oddaljenih krajev, od plače ostalo le še dva ali tri tisoč tolarjev, saj je šlo ostalo za avto ali bencin. Za januar je bila zajemčena plača malo višja od 12.400 tolarjev, kar znese neto okoli 8000 tolarjev. Ravno toliko bi dobili na Zavodu za zaposlovanje, pa še potnih stroškov ne bi imeli.

Vse je po zakonu

Delavci, obupani nad takšnim pasjim življenjem, so se odločili za stavko in o tem celo že obvestili vsa podjetja kjer čistijo prostore, nato pa so se nekateri ustrašili in si premislili. Koliko so na to njihovo odločitev vplivale grožnje njihovega delodajalca, vedo le sami.

Ker se s stavko ni strinjalo 75 odstotkov delavcev, je ni bilo.

Lastnika servisa Rosanena, Milana Rožmana smo hoteli povprašati, zakaj imajo njegovi delavci tako slabe plače. Sprejel nas ni nič kaj prijazno. Še preden pa smo zastavili prvo vprašanje, nas je že prehitel s svojim – na vsak način je hotel izvedeti, kdo od njegovih delavcev nas je poslal k njemu. Kljub temu nam je uspelo iz njega izvleči nekaj besed. Takole pravi: »Pri meni zaposleni delavci dobivajo zajemčene plače, saj več ne zmorem. Držim se zakonov, če pa kdo misli, da temu ni tako, se lahko pritoži na ustrezne organe. Vendar pa smo socialna služba in si denarja za delavce ne bom sposojal. Delimo lahko samo tisto, kar ustvarimo. Res je, da imajo delavci svoje pravice, imajo pa tudi dolžnosti, ki jih morajo izpolnjevati. Priznam, da mi delavci delajo zgaogo, saj s plačami niso zadovoljni. Vendar, če komu tako kot je ni všeč, lahko gre dru-

gam. Sicer pa so napovedali stavko, nato pa niso stavkali. Zakaj, če se že odločijo za nekaj, ne vztrajajo pri tem? Tudi jaz imam probleme. Nekatera podjetja, za katera opravljamo čiščenje poslovnih prostorov, dela ne plačujejo, ker se izgovarjajo na slabo kvaliteto opravljenih del. To pa gre na rovaš delavcev.«

Nato je Milan Rožman ponovno hotel na vsak način izvedeti, kdo nas je opozoril in ker je nadaljevanje pogovora pogojeval z imenom tistega, ki naj bi nas po njegovem mnenju poslal k njemu, smo morali pogovor prekiniti.

Kaj pa sindikat

Celjski svobodni sindikati poznajo probleme delavcev zaposlenih pri servisu Rosanena in so jim pripravljani pomagati. Pravijo tudi, da so se z Milanom Rožmanom poizkušali že petkrat dogovoriti, vendar jim nikoli ni uspelo priti do njega, saj se lastnik Rosanena

sindikalistom očitno raje na daleč izogne.

Če se delodajalec ni držal kolektivne pogodbe, bodo sindikati delodajalca tožili, in denar, ki bi ga po kolektivni pogodbi delavci morali dobiti, izterjali. Toda zakon v slučaju, da bi izplačilo osebnih dohodkov ogrozilo poslovanje obratovnice predvideva, da lahko delodajalec izplača samo zajemčeni osebni dohodek, ki pa ga je servis Rosanena izplačal.

Pri podjetjih, ki imajo s servisi Rosanena sklenjeno pogodbo za čiščenje poslovnih prostorov, smo želeli izvedeti koliko plačujejo servisu za njegove storitve.

Točne številke nam niso nikjer povedali, nekaj pa smo le uspeli izvedeti na zavodu za zaposlovanje: »Rosaneni plačujemo redno in sicer je ta znesek višji kot pa bi znašala bruto plača čistilke, ki bi jo sami zaposlili. Ker pa se financiramo iz proračuna, ne moremo zaposliti svoje čistilke, saj v času njenega dopusta

ali bolniške ne bi mogli plačevati nadomestne delavke. V to, kako servis Rosanena plačuje svoje delavce, pa se ne moremo vmešavati,« je povedala Vilma Taler.

Ta podatek je sicer že sam zase dokaj zgovoren, ker pa nam ni uspelo izvedeti natančne vsote, lahko le uganemo ali Milan Rožman res ne more bolje plačati svojih delavcev. Lastnik servisa Rosanena morda res ne more dati svojim delavcem več, vendar pa bi njegovo finančno poslovanje in stanje prav gotovo morale preveriti ustrezne službe in ugotoviti, če je temu res tako. Danes mnogi obrtniki izkoriščajo vse hujšo krizo in delavcem plačujejo samo zajemčene plače, čeprav bi jim njihovo finančno stanje dopuščalo pošteno plačevanje delavcev. Če se delavci uprejo temu izkoriščanju pa slišijo vedno isto: »Komur tu ne ustreza, lahko gre!«

J. V.

BUNKERSKA AFERA

Na Gibini pri Ljutomeru so obmejni prebivalci preprečili rušitev bunkerja. Zatrjujejo namreč, da je zaklonilnik sestavni del mejnega prehoda. Delavcem Geološkega zavoda iz Ljubljane, ki jih je Republiška uprava za ceste pooblastila, da razstrelijo armiranobetonski zaklonilnik, so rušitev preprečili.

Znano je tudi, da prebivalci iz bližnje in daljne okolice zbirajo podpise za peticijo, s katero nasprotujejo razstrelitvi zaklonilnika.

Na vprašanje, zakaj tako, lahko odgovorimo z ugovori nekaterih vaščanov Gibine in okolice:

»Kdo od nas naj bi vedel, da nam bo naša močna JA preorala naša polja in nam porušila hiše? Nihče od nas ne ve, kaj nam bo prinesla prihodnost. In kdo nam lahko zagotovi, da se lanski junjski dogodki ne morejo ponoviti? Zaklonilnik je sestavni del mejnega prehoda s Hrvaško in bo v nevarnosti rabil tukaj zaposlenim delavcem. To je tudi naša varnost, saj sta vas in oklica brez ustreznega zaščite.«

Obmejni prebivalci so trd-

no odločeni, da bunkerja ne bodo pustili razstreliti, kljub temu, da je bunker postavljen brez potrebnih dovoljenj in soglasij. Predstavniki krajevne skupnosti, kamor sodi tudi obmejni prehod Gibina, pa o tem nič ne vedo. Nalete-li smo na mnoga gluha ušesa in zaprta vrata. Na zastavljen vprašanja je krajevni župnik odgovoril: »Ne vem, tega pa res ne vem...« ipd. Nihče torej ničesar ne ve. Gospoda Emila Stojka, predsednika KS, nismo našli doma. Na Gibini je nastalo nekakšno zatíšje.

Glavna utež za potezo vaščanov, pa je menda pomenilo dejstvo, da nekateri hrvaški časopisi, med drugim tudi Medžimurski Tjednik, odkrito in direktno piše o določenih težnjah sosednje Hrva-

ške po ozemlju Gibine in bližnje okolice.

Šesterokotni armiranobetonski objekt na mejnem prehodu na Gibini je širok okoli tri metre in pol in visok štiri metre in pol. Takšna investicija stane okoli 250 do 300.000 SLT. Pri tem seveda niso upoštevana vsa potrebna osnovna in dodatna dela, a tudi ne razstrelitev, ki bi to vsoto močno povečala. Sicer pa se do natančnih številčnih podatkov, koliko bo to stalo slovensko državo, najbrž ne bo dalo dokopati.

Predstavniki Geološkega zavoda iz Ljubljane pa je ob tej priložnosti povedal, da bo treba na črno zgrajeni objekt legalizirati, kar bi trajalo dalj časa, ali pa porušiti. Pri vsem tem pa ne smemo pozabiti, kako pomembna je potežitev emocionalno razvnetih vaščanov.

Božena Balaš
Foto Lucas

KRČEVIT BOJ ZA OBSTANEK EMO PRED BREZNOM

Agonija Ema je Celjanom dobro znana, saj je to podjetje že leta eden najhujših celjskih bolnikov. Tokrat pa so v zelo težkem položaju tri Emova podjetja. Najslabše se piše Energetski opremi, dosti bolj pa ni niti v Emu vzdrževanje in Emu Inte. Ta tri podjetja zaposlujejo 610 delavcev, od tega pa jih je kar za polovico preveč.

Kot so povedali predstavniki Ema, je v najtežjem položaju Emo – Energetska oprema, ki je zaradi osamosvojitve Slovenije izgubil kar 80 odstotkov jugoslovanskega trga. Za svetovni trg niso sposobni, saj tam veljajo cene, ki so za 30 odstotkov manjše od nekdanjih jugoslovanskih. Ker je popolnoma zaprt tudi slovenski trg, je to podjetje še v toliko težjem položaju.

V Emu nameravajo del delavcev, ki jih je preveč, zaposliti v drugih podjetjih njihovega holdinga, predvsem

v proizvodnji posode, kjer ustanavljajo tretjo izmeno. Ravno tako pripravljajo tečaj za došolanje delavcev, čeprav v preteklosti takšni projekti niso najbolje uspeli. Dodatno izobraževanje delavcev naj bi pomagala financirati tudi država, ki bo pokrila 50 odstotkov stroškov zanj.

Kljub vsemu pa še nimajo rešitev za okoli 200 delavcev, ki bodo navsezadnje le končali na borzi dela.

Za svoj težek položaj obtožujejo tudi državo in previsoke dajatve, ki jih ta zahteva. Kot pravijo, so te dajatve na

zahodu kar za 30 odstotkov manjše in s tem zahodni proizvajalci za enak odstotek tudi cenejši. Negodujejo tudi nad realno obrestno mero, ki je v naših bankah tri do štirikrat večja kot na zahodu.

Kljub vsemu pa v Emu niso izgubili upanja, da jim bo nekako le uspelo izplavati iz težav. Lotili so se tudi novih projektov, kot je izdelovanje jeklenk za plin, ki jih nameravajo za domači trg proizvesti okoli 5000, ravno tako pa proizvajajo posode za plin od 700 litrov pa do 100 kubnih metrov prostornine.

Ker pa je to premalo za rešitev holdinga in predvsem teh treh podjetij, ki so v najtežjem položaju, upajo, da jim bo pomagala tudi država.

J. V.

FORUM SLOVENSKE ŠTAJERSKE: POTI IN STRANPOTI DO VOLITEV

ŠTAJERCERCI VIDIJO REŠITEV V REGIJI

Zdaj je že na dlani, da novih volitev na pomlad ne bo. Najtreznejši celo dokazujejo, da niti obljubljeni termin v poletju ni realen. Če bi poslanci in strokovne službe v resnici zapeli v istem zboru in brez prepričani sprejeli vsaj devet potrebnih zakonov bi obstojala možnost za volitve na jesen...

Forum slovenske Štajerske je v dvorano kulturnega doma v Pučnikovem Črešnjecu privabil lepo število pomembnih Štajercev. Od županov do poslancev in predsednikov strank, celo člane vlade. Anton Rous, predsednik in idejni vodja Foruma je tudi tokratno srečanje dodobra zabelil: v ciklus javnih dialogov pod imenom »oko kritike« je uvrstil nadvse gorak kostanj o regionalizmu in volitvah.

Kot rečeno, so se srečanja udeležile eminentne osebnosti, ki obe zadevi do podrobnosti poznajo. Tako vprašanje centralizma kot problema okrog volitev. Danes, ko je evforija okoli osvobajanja že daleč za nami (dasiravno gre v resnici le za dobrega pol leta) ko so tudi najbolj vroče glave do potankosti prebrale, kaj v resnici piše v na hitro sprejeti novi ustavi; danes, ko se že dajo razbrati prvi rezultati državnega vodstva, je na dlani, da si vsi niso niti želeli niti niso zadovoljni s tem, kar smo dosegli in kam nas državno vodstvo vodi.

Najprej gre za to, da bi naj vladi pristigli peruti za nadaljnje centraliziranje moči in denarja. Rešitev bi naj bila v regionalizaciji Slovenije. Toda tudi pri tem si nismo enotni, namreč, koliko regij

in kaj bi naj te regije bile v drжавi Sloveniji. Gospa Darja Lavtižar-Bebler, predsednica odbora za lokalno samoupravo trdi, da 143. člen slovenske ustave zajema le del tistega, za kar so si prizadevali. Miran Potrč iz SDP poudarja, da so njihova opozorila izvenela v prazno, kot so bili tudi zastojni napori, da bi regionalizem razmejili z ustavo in z zakonom določili minimalne pristojnosti pokrajin.

Magister Černetič in doktor Toplak sta prepričana, da gre za večni konflikt med koncentracijo oblasti in deintegracijo, med centralizmom in njegovim nasprotjem, med posameznikom in oblastjo, in da je vsega toliko, kolikor si je kdo izbral. Zatorej so možnosti tudi, čeprav je bojišče zoženo. Vojteh Ravter, župan s Ptujja pa ob tem meni, da smo v procesu nastajanja državnosti, da gre torej še vedno za proces, ki dopušča vsakemu okolju vplivnost v določenem prostoru. Toda dr. Toplak takoj opozori, da gre naglici ob sprejemanju ustave zamera, da nismo uzakonili dvodomnega sistema ter tiho pristala na koncentriranju moči v velikih sistemih, kot je to v bančništvu, gospodarska zbornica, elektrogospodarstvo...

Navzlic vsemu je prevladalo večinsko prepričanje, da

bi z regionalizacijo centru odvzeli moč in predvsem denar, ki to moč napaja. Zavora bi naj bili – poslanci v parlamentu. Z njimi pa je kot je. Ali če zapišemo milostno prošnjo radgonskega župana, da naj namreč pri naslednjih volitvah »pazimo, da bodo predlagani imeli vsaj osnovno kulturo obnašanja, etosa, da bi naj imeli vsaj dokončano osnovno šolo, da se nam ne bi, kot zdaj, celi svet smejal«

To zadnje upanje pa je takoj spet razblinil gospod Marko Golobič, ki je kot strokovnjak s tega področja opozoril, da novi poslanci, ki bodo svoje delo opravljali profesionalno, bilo bi jih naj med 80 in 90, tudi pri najbolj-ši volji ne bodo mogli prisluhniti svojim volicem, ker bodo nenehno na zasedanjih skupščine in njenih odborov...

In kdaj bi naj sploh prišli do volitev novih poslancev?

Kot je bilo na forumu navedeno, šele po sprejetju najmanj za to potrebnih devetih zakonov. Kako pa pri nas sprejemamo zakone, je znano.

No, z zamenjavo vodstva Foruma slovenske Štajerske je bilo drugače. Krmilo je od Antona Rousa prevzel dr. M. Kranjc, sicer direktor bolnišnice v Mariboru.

J. Sever

NOVA DOBA

ZABLODE BOSENSKOHERCEGOVSKIH POLITIKOV PO LIZBONI

KUHNJA PO BOSANSKO

V osrčju bivše Jugoslavije leži republika, ki naj bi v povojni Jugoslaviji imela funkcijo tampona med Hrvaško in Srbijo. BiH je trenutno v položaju, ki ji ga ne zaveda nobena država na svetu. Je republika, ki ima mejo s Hrvaško tehnično zaprto, s strani Srbije pa doživlja gospodarsko blokado, saj Srbija še sama nima dovolj za preživetje. Hkrati je BiH republika, v kateri je stacionirana ogromna koncentracija vojske, ki se je umaknila iz Slovenije in Hrvaške. Vojska pa je kot ranjena zver, ki ve, da se nima več kam umakniti. Vse to pušča posledice tako v politiki – tu so v ospredju tri nacionalne stranke, ki tvorijo bosansko pozicijo – kot tudi med prebivalstvom samim. Kot mi je dejal Elvis D. Kurtović: »Sarajevo je najdražje mesto, ljudje pa so obupani.«

Pred tednom dni so v Lizboni na Portugalskem potekali pogovori med tremi nacionalnimi strankami BiH – SDA, SDS in HDZ – ter evropsko skupnostjo. Javnost je najbolj vznemirila vest, da je SDS pristala na celovitost BiH, SDA pa na notranjo kantonizacijo te republike. Dogodek je izzval najrazličnejše reakcije: od naravnost sovraštva, ki je seveda uperjeno proti predsedniku SDA Iliji Izetbegoviću, ki mu očitajo celo, da je izdal Bosno in zaupanje ljudi, preko tihega prikimavanja, češ: da le ne bo vojne, pa do glasne odobravanja, predvsem s strani srbskega dela prebivalstva.

Dr. Radovan Karadžić, predsednik SDS, je seveda najbolj zadovoljen, saj sta SDA in HDZ v bistvu pristali na njegov pogled v prihodnost, na kantonizacijo. Sicer je tudi HDZ za federalno razdelitev, vendar se situacija vse bolj nagiba na SDS-ovo konfederacijo. O pogovorih v Lizboni sem povprašal dr. Radovana Karadžića, ki sem ga čakal v zasedi v sarajevskem Holiday Inn-u.

Vi ste vodili delegacijo SDS v Lizboni. Kakšni so vaši občutki po prvem krogu pogovorov?

»Mislim, da smo naredili velikanski korak naprej, saj smo se zedinili v ugotovitvi, da BiH ne more biti unitarna država. Mora biti bodisi federalna, kakršno jo predlagajo Hrvati, bodisi konfederalna, kakršno predlagamo Srbi. Mislimo, da je ključ jugoslovanske krize v BiH. Če bomo iz BiH naredili konfederacijo, bomo lahko šli na neko asociacijo, ki bi ugajala tudi Slovincem in Hrvatom.«

Pogovori se bodo nadaljevali v Sarajevu. Ste optimist ali pesimist?

»Sem optimist, če se naši partnerji ne bodo umaknili. Tu mislim predvsem na muslimansko stranko (SDA), ki še vedno misli, da bo lahko obvladala celo BiH. S tem pa bi 1.500.000 Srbov in 700.000 Hrvatov spremenili v nacionalno manjšino. Tako seveda ne bo šlo. In zato sem optimist. V bodoče bi morali govoriti le še o kvantitetah. Kvaliteto smo osvojili, Bosna mora biti sestavljena tvorba. Zdaj so na vrsti podrobnosti, predvsem v kolikšni meri se bo suverenost državljanov uveljavljala znotraj nacionalnih enot in v kolikšni na nivoju federalne vlade BiH.«

Je sploh kaj možnosti, da bo SDS odšla na referendum?

Za referendum ni potrebe, saj smo mi svojega že imeli. Ta referendum se nanaša le na Hrvate in Muslimane. Mi ga kot takšnega tudi spoštujemo, vendar se ga SDS ne bo udeležila.«

Srbom se torej smeji. V zvezi z referendumom pa

Srbu Karadžiću je član vlade BiH g. Miro Lasić, drugače podpredsednik HDZ BiH. Minister Lasić je vodil hrvaško stran na pogajanjih v Lizboni in po intervjuju mi je razočarano pripomnil, da je bil idiot, ker je odšel na Portugalsko ubadati se z ostalimi idioti, namesto da bi šel na premiero Carmen v Mariboru, kot je sprva nameraval. Lasić se je po uradnem delu najinega pogovora transformiral iz dolgočasnega politika v žalostno senco tistega, kakršnega se drugače kaže. Najbolj pesimističen je v zvezi z vojsko. V Lizboni so se pogovarjali o njeni usodi in transformaciji, ne da bi federalce karkoli vprašali, vemo pa, kaj se je zgodilo v Sloveniji in na Hrvaškem. Lasić je bil v Dubrovniku v najbolj vročih časih tega mesta in mi je rekel, da človek, ki nima informacij in vpogleda v zakulisno dogajanje, preprosto ne more verjeti, da je kaj takega sploh mogoče. V intervjuju mi je najprej povedal, kaj so se v Lizboni pravzaprav zmenili.

»Dogovorili smo se, da ostane BiH kot država v svojih zgodovinskih mejah, ki veljajo še danes. To je zelo važen zaključek, ker kot ve-

ste, je SDS zahteval, da BiH pravzaprav več ni oz., da se razdeli na tri dele – en naj bi pripadel Hrvatom, drugi Srbom, kar pa bi ostalo znotraj, bi pripadlo muslimanskemu delu prebivalstva. Moje mnenje je naj gospod Alija Izetbegović kot predsednik SDA da pismeno izjavo v kateri bi sprejel tisto, kar je verbalno že povedal; to je, da sprejme organiziranje BiH na sestavne enote, ki bi predstavljale posamezna nacionalna področja.«

Vaše stališče je, da je BiH pod okupacijo federalne vojske. Kako naj bi se to vprašanje rešilo?

»Če bo BiH proglašena kot neodvisna in suverena, je naše mišljenje, naj bi v roku šestih mesecev ugotovili vse modalistične bodoče države. Eden od pogojev oblasti bodoče države je tudi vojska. Mislim, da se je treba organizirati in ustanoviti lastno vojsko. V tem primeru federalna vojska tudi ne bo imela več kaj iskati. Seveda bo to zelo težko, posebno ker smatramo, da so v federalni vojski določeni oficirji, ki so si umazali roke s krvjo. To so vojni zločinci, Vojni zločini pa ne zastarijo. Zato ti ljudje ne samo, da ne bodo mogli

ostati tu, temveč bodo morali pred vojaško sodišče. Naj vas samo spomnim na vas Ravno, ki je bila razrušena in na mnoge ljudi, ki so bili umorjeni prav na tistem teroriju, kjer je imela federalna vojska svojo polno oblast.«

Kaj pa bo z mejo s Hrvaško, na kateri je veliko mostov porušenih, tisti, ki pa še stojijo, pa so bodisi minirani bodisi blokirani zaradi drugih političnih razlogov? V času referendumu se pričakuje velik naval ljudi iz tujine. Kaj boste storili za njihov neoviran prihod na referendum?

»Teško bo, toda pri nas ni nič lahko. Upam, da bo most na Bosanskem Šamcu do takrat odprt. Obstaja tendenca, da bo odprt tudi most med Bosanskim in Slavonskim Brodom. Za tiste, ki imajo srčno željo, da se referendumu udeležijo, pa prepreke kot so mostovi ne obstajajo.«

Kaj pa bi povedali o vlogi ES na pogovorih v Lizboni?

ES stalno poudarja, da se ne želi vmešavati, da noče vsiljevati svojih rešitev, češ da je le posrednik in darovalec dobrih in plemenitih uslug. Torej je vse odvisno le

od treh nacionalnih strank in njihovega dogovora.«

Vse oči so torej uprte v tri stranke, ki se prebijajo skozi probleme na boljši ali slabši način. Federalna vojska pa modro molči in se raje ukvarja z upravljanjem prav za njo tiskanih dinarjev v Beogradu. In SDA? V bojazni, da resnično potegne daleč najkrajši konec pri torti z imenom Bosna, je začela sistematično popuščati. Komaj mesec dni nazaj je Alija Izetbegović svetu zatrjeval, da nikoli in v nobenem položaju ne bo pristal na kakršnokoli delitev BiH. In danes? G. Izetbegovića zaradi zasedenosti po njegovem potovanju nisem mogel dobiti. Zadovoljiti sem se moral z g. Mustafom Pamukom, članom izvršnega odbora SDA in g. Enverjem Kresom, generalnim sekretarjem te stranke. Kot zanimivost – oba sta bila do nedavnega tudi poslanca v federalni skupščini. Zelo zanimiva in celo malce smešna v svoji naivnosti je načrtovana usoda vojske. O tem je spregovoril g. Kreso.

Kaj se bo zgodilo s koncentracijo vojske v BiH po referendumu?

»Na tribuni, ki se imenuje »Oblast in opozicija« je dana ideja po kateri naj bi del federalne vojske, ki je sedaj stacionirana v BiH dobil poseben tretman in način reševanja socialnega statusa oficirjev federalne vojske. Po dani ideji naj bi pripadniki vojske dobili ponudbo, da tisti del, ki je pred upokojitvijo to tudi stori, drugi del naj bi se angažiral v kmetijstvu, posebno na področjih kjer so kapacitete nezapolnjene. To se v glavnem nanaša na bivšo namensko proizvodnjo. Tretji del pa bi se vključil v ostale kmetijske tokove ali pa bi evantuelno izrazil željo, da se po svoji nacionalni identiteti vključi v oboroženo silo bodisi Srbije bodisi Hrvaške.«

Pa bodo federalci za to?

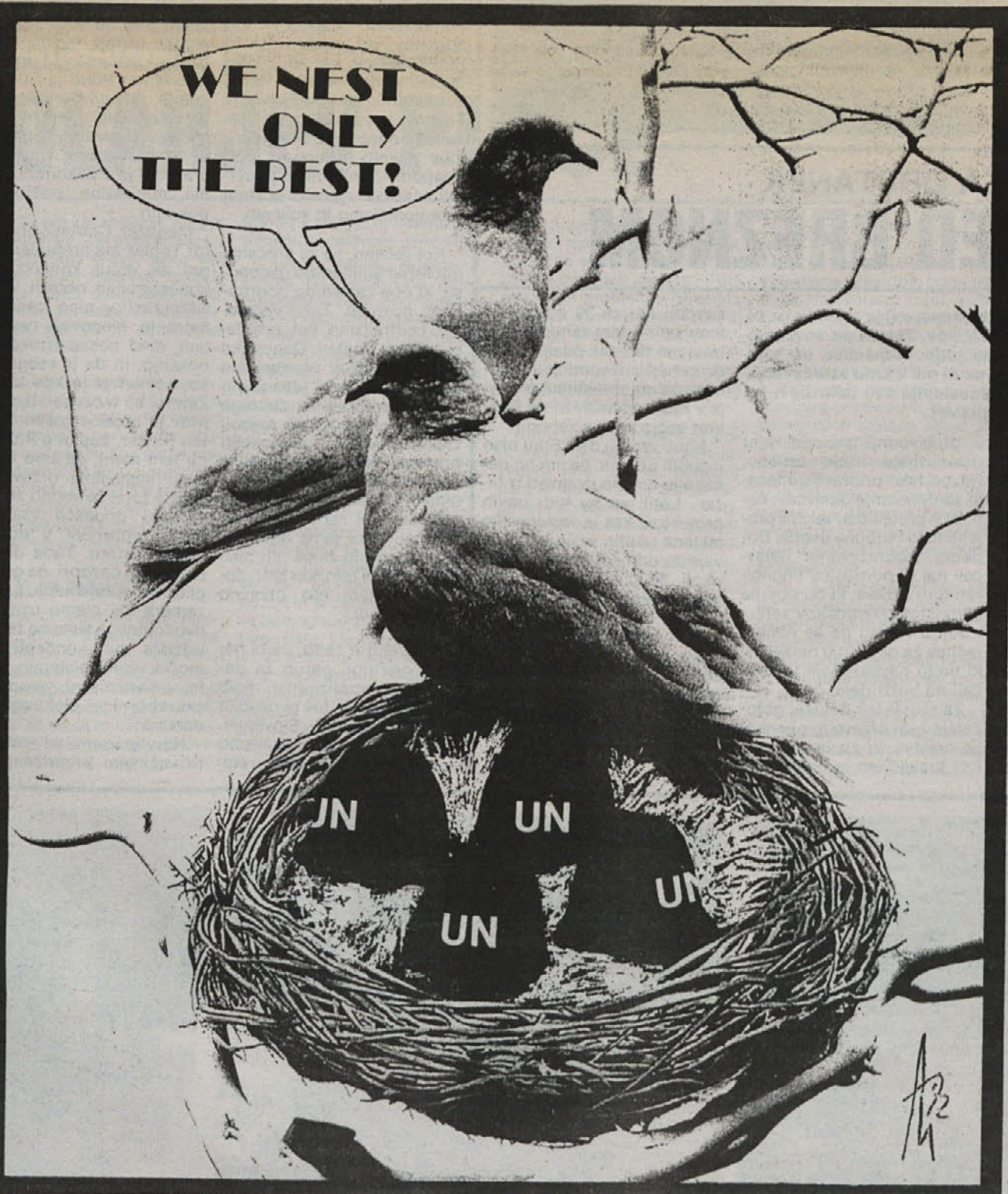
»Jaz ne bi ugibal bo vojska za ali ne, je pa to ponudba, ki je iz prej omenjene tribune uradno krenila k vojski.«

So federalci že dali svoje stališče na to?

»Kolikor jaz vem, ne. In če tudi bi, bi bilo to prekmalu, saj je treba v BiH rešiti še mnogo problemov, zato bi bilo najbolje, če bi problem vojske reševali paralelno z drugimi. Važno pa je, da BiH po mednarodnem priznanju reši platformo svojih bodočih oboroženih sil.«

Vojsko naj bi torej BiH transformirala v kmetijstvo. Malce naivno, saj si je naprimer preprosto nemogoče predstavljati g. Aksentijevića kot soudeleženca v eni od kmetijskih panog. Prav nič čudno ni, da vojska na takšne ideje ne odgovarja. Kolikor bo še morala pokazati zob, da jo bodo pričeli jemati resno, jo gledati s kota, s katerega gledamo na kačo v neposredni bližini? Sicer pa je res, da ima SDA trenutno že s Hrvati in predvsem s Srbi dovolj težav in ji je razmišljanje o vojski malce odveč.

G. Mustafa Pamuk pa mi je pojasnil, da je bil za SDA v Lizboni poglavitnega pomena sklep, da BiH ostane navzven nespremenjena. Tudi za ceno notranje kantoni-

BALKANSKA KRČMA

Skopje: Makedonska vlada je zaradi grških ukrepov in blokade meje predlagala čimprejšnji prihod komisije Evropske skupnosti, ki naj bi si ogledala sedanji položaj in pomagala pri premagovanju krize.

Beograd: Srbska vlada je na zahtevo neodvisnega sindikata določila zjamčeni osebni dohodek, ki bo znašal 17.000 dinarjev.

Sarajevo: Waren Zimmerman, ameriški veleposlanik v Jugoslaviji, je izročil Rdečemu križu v Sarajevu 11.000 kilogramov posebne hrane za dojenčke, ki je darilo ZDA otrokom Bosne in Hercegovine.

Beograd: Na seji predsedstva SFRJ so se odločili, da bodo letos upokojili in odpustili določeno število aktivnih starešin JLA. Neuradno naj bi šlo za velike spremembe.

Tirana: Na tisoče lačnih Abancev je v Podgradecu navarilo na skladišča s hrano pri čemer sta dve osebi izgubili življenje. Da bi vzpostavili red, osemdeset kilometrov od Tirane oddaljenem mestu, so morali poklicati na pomoč vojaške enote.

Skopje: V makedonskem glavnem mestu se je z ustanavljanjem velikega števila zasebnih podjetij pojavila tudi mafija, ki v zameno za mir zahteva od lastnikov denar.

Zagreb: Javno podjetje INA bo zaradi nerealnega tečaja hrvaškega dinarja do nemške marke in prenizkih cen energije, kar je privedlo do izgub, ustavila uvoz surove nafte in za tretjino zmanjšala oskrbo trga z naftnimi derivati.

Sarajevo: Predsednik predsedstva BiH Alija Izetbegović meni, da je tajen sestanek med dr. Karadžićem in Tuđmanovim odposlancem v Gradcu nadaljevanje tajnih sporazumov med Miloševićem in Tuđmanom.

Atene: Največji grški zasebni zdravstveni koncern je svojim članom prepovedal uporabo nizezemskih medicinskih in farmacevtskih izdelkov.

Beograd: Patriarh srbske Pravoslavne cerkve Pavle se je sestal s predsednikom Srbije Slobodanom Miloševićem, vodjo Srbskega gibanja obnove Vuka Draškovića pa je prosil, naj poskrbi, da bodo demonstracije 9. marca potekale mirno.

Skopje: Usoda stanovanj v lasti JA, ki se umika z ozemlje Makedonije je negotova. V prazna stanovanja so se na svojo pest začeli vseljevati občani, ki nimajo rešenega stanovanjskega vprašanja.

Beograd: Predstavnik Srbije v bivšem jugoslovanskem predsedstvu Borisav Jović je sporočil, da je JA pripravljena dati mednarodnim mirovnim silam brezplačno na voljo objekte jugoslovanske vojske na kriznih območjih.

Sarajevo: Ameriški ambasador v Beogradu Waren Zimmerman se je sestal s predsednikom predsedstva Alijo Izetbegovićem in se z njim pogovarjal za zaprtimi vrati. Po neuradnih informacijah je prinesel podporo Bele hiše za referendum v tej republiki.

Zagreb: Hrvaška vlada je podražila elektriko za 16 odstotkov, do česar je prišlo zaradi povečanja osebnih dohodkov. Vlada je tudi zahtevala, da se poostri režim plačevanja elektrike pri vseh, ki jo lahko in po zakonu morajo plačevati.

Beograd: Bolgarski zunanji minister Stojan Ganev je na uradnem obisku v Beogradu izjavil, da Bolgarija nima nikršnih ozemeljskih zahtev do Srbije, in da je treba narediti konec vsem tovrstnim spekulacijam.

Reka: Štab za civilno zaščito občine Dubrovnik je sporočil, da v mestu ni več prostora za begunce, zaradi česar do nadaljnjega ne bodo sprejemali povratnikov.

Pristina: V kosovskem glavnem mestu so ob prisotnosti visokih oficirjev JA odprli učni center srbskih prostovoljcev na Kosovo in Makedonije v katerega se lahko prijavijo moški in ženske srbske narodnosti od 17. leta naprej. Po urjenju bodo kot gardisti imeli nalogo obrambe Kosova in Makedonije pred sovražniki.

Titograd: Komunistična stranka Jugoslavije za Črno goro je zapisala, da je pokojni jugoslovanski voditelj Josip Broz Tito za ohranitev svoje osebne oblasti vzpostavil najbolj reakcionarno politiko, ki jo pozna sodoben čas.

Tivat: Črnogorski predsednik Momir Bulatović je na javni Tribuni, ki jo je pripravila vladajoča Demokratična stranka socialistov poudaril, da morata v Črni gori tudi 9. marca, ko so v Beogradu napovedane demonstracije, prevladati mir in razum. O Prevlaki, hrvaškem mestu na črnogorski meji, pa je dejal, da pripada Črni gori.

Čitluk: Hrvaška stranka prava (HSP) ne bo dovolila razdelitve in kantonizacije Bosne in ne podpira prihoda modrih čelad, je izjavil predsednik stranke Dobroslov Paraga.

Skopje: Predsedstvo zveze za telesno kulturo je predlagalo, da naj bi do konca sezone makedonski športni klubi tekmovali v obstoječih konkurencah, odločitev o olimpijskem nastopu pa bodo sprejeli kasneje.

Pristina: Islamska skupnost je v sporočilu za javnost najostreje protestirala zaradi represije srbske policije nad voditelji in verskimi objekti na Kosovu.

Skopje: Znani makedonski pisatelj Kole Čašule je ostro obsodil sedanje razmere v Makedoniji, kjer demokracijo omejuje boj za stolčke in privilegije. Za tako stanje je obtožil makedonsko vlado.

Zagreb: V zgradbi mladinskega doma v Vinkovcih, kjer je tudi glavno poveljstvo HOS-a, je v nedeljo eksplodiral podtaknjeni eksploziv. Takrat bi moral biti v stavbi vodja stranke Dobroslov Paraga, ki pa je zaradi okoliščin zamudil in ga ni bilo. Eksplozija je raznesla štiri petine zgradbe, v njej pa je bilo ranjenih sedem hrvaških vojakov pripadnikov HOS-a. Trije vojaki pa so tudi umrli.

Beograd: Vojaško sodišče v Beogradu je ustavilo kazenski postopek proti Vladimiru Živkoviću, vojaškemu obvezniku, ki je septembra samovoljno zapustil JA in se z oklepnim transporterjem pripeljal pred skupščino Jugoslavije. Tako jo bo Živković poceni odnesel, saj mu je grozilo kar 16 let zapor.

Beograd: Predsedstvo SFRJ je sklenilo, da 30 generalom prekinjejo vojaško službo. Med njimi so tudi general armade Kadijević, admiral Stane Brovet in general podpolkovnik Ivan Hočevar.

zacije?! Jasno je, da SDA-ju pešajo moči in da se bo tudi v bodoče poskušal loviti na majave kompromise. To, da je SDS v Lizboni pristala na celovitost BiH še nič ne pomeni, saj je s tem pristankom, ki je zelo verjetno blef miloševićeve šole, mnogo bliže razdeliti BiH, kot pa je SDA njeni celovitosti. SDS je kot spolzka riba, z nobene strani je ne moreš prijeti, SDA pa kot kaža po besedah g. Pamuka že misli, da je riba na suhem in ima težave z dihanjem. Včasih, ko ti prime preveč trdoživa in velika riba, se najlon bodisi strga bodisi te povleče v morje.

Prebivalce BiH močno vznemirja, ker so premalo ali nič obveščeni o sprotih dogodkih in odločitvah njihovih krojačev usode. Zato sem g. Pamuka povprašal, ali bodo nadaljnja pogajanja med tremi strankami odprta za javnost:

»Ne vem. Ne morem vam povedati nič v zvezi s tem, mislim pa, da bi moralo biti vse kar se dogaja v BiH, za javnost odprto. Jugoslovanska in svetovna javnost bi morala biti popolnoma informirani.«

Žalostno je, da o informiranju, ki bi moralo biti v normalnih razmerah logično, ena ključnejših oseb v eni od opozicijskih strank ne more povedati prav ničesar in pristane na nivo osebnega mišljenja in želja, kar malce diši celo po opravičevanju. Ima SDA kaj upanja na udeležbo SDS na referendumu, glede na to, da bo pred njim še en krog pogovorov? Ponovno g. Pamuk:

»Nisem siguren, saj od strani voditeljev SDS-a še ni prišlo do kakšnih signalov, ki bi se nagibalo v to smer. Ker pa so sprejeli opcijo celovite BiH, ne vidim razloga, zakaj ne bi tega potrdili še na referendumu. Ne glede na to, da SDS ta referendum ne smatra srbski, smo v SDA-ju prepričani, da se bo dober del srbskega prebivalstva – posebno iz večjih urbanih središč – referendumu udeležil.«

Če se po tej logiki SDS vseeno ne bo odzvala referendumu, ima nedvomno kaj za bregom in dogovora o celovitosti BiH ne jemlje resno. Tako lahko v skrajni fazi pride celo do prekinitve pogajanj, predvsem med SDA in SDS. Vsekakor pa bo morala tudi SDS prispevati malo več tolerance, da bi pogajanja obrodila končne sadove.

Pri vsej tej zmedbi in zapletenosti je dobro slišati, kaj pravi opozicija. Tu bi izpostavil Muslimansko bošnjačko organizacijo (MBO) in Liberalno stranko BiH.

Najprej prof. dr. Muhamed Filipović, predsednik MBO:

Kakšno je stališče MBO-ja, do sklepa med tremi pozicijskimi strankami, po katerem ostane BiH navzven celovita znotraj pa se razdeli na kantone?

»Nacionalne skupnosti niso institucionirane na kakršenkoli način. Vsaka nacionalna skupnost predstavlja spekter političnih tendenc in razumevanj, glede na to kako se ljudje individualno opredeljujejo. Zato je institucioniranje nacionalnih skupnosti vršenje nasilja nad na-

ravnimi političnimi procesi in odnosi. Glavni rezultat pogajanj v Lizboni, torej sporazum o notranji razdelitvi BiH, ki temelji na izločanju nekakšnih nacionalnih teritorijev iz celovite BiH, na katerih bi se vzpostavila odgovarjajoča nacionalna oblast, pomeni zanikanje celotne zgodovine v BiH, ki je pravzaprav vedno dokazovala možnost obstoja neke večnacionalne in multikulturne skupnosti. V BiH ne obstajajo področja, ki bi bila zgodovinsko, demografsko ali na kakršenkoli drug način nacionalno označena. Povsod v BiH ljudje živijo nacionalno mešani, zato se mora smatrati politični sistem, ki trenutno vlada v BiH, za začasno in netrajnega. Kakršnokoli notranje razdeljevanje BiH bi pomenilo le uvod v končno razcepitev.«

Mislite, da bo referendum uspel?

»Referendum je postal brezsmiseln, če so se o vsem že dogovorili. Referendum je bil planiran le zato, ker ni bilo sporazuma med vodilnimi političnimi silami.«

Kaj mislite oz. pričakujete od naslednjega kroga pogajanj?

»Če bodo pogajanja tudi v naprej potekala v okviru sedanjih političnih konfiguracij. Med t.i. predstavniki nacionalnih skupnosti potem pogajanja ne bodo več mogoča. Pravzaprav bi se moralo referendumsko vprašanje sedaj glasiti: ali javnost BiH sprejema sporazum med tremi nacionalnimi strankami oz. ga ne. Alija Izetbegović svojih pravih namer nikoli ne razkriva in tudi sedaj skriva pred bosansko javnostjo dejstvo, da je pravzaprav pristal na razdelitev BiH. On ima morda v glavi idejo o nekakšni muslimanski državi, ki pa je muslimanski narod ne bo podprl. To je čista resnica, kajti mi vemo, da je naša bodočnost evropska in vzorov ne iščemo na vzhodu.«

G. Filipović torej popolnoma kritizira trenutno politično dogajanje v BiH. Drugače je Filipović tudi pravi zgodovinski leksikon BiH. Najbolj srečen je, ko dobi priliko razčisti zgodovino, bodisi muslimansko bodisi partizansko bodisi kakšno drugo. G. Pamuk je, ko sem ga opozoril na Filipovićevo kritiko pogajanj na Portugalskem, dejal, da je najlažje sedeti v fotelju in kritizirati. Sicer pa je Filipović le majhna opozicijska mušica, ki velikane vladajočih strank ne zanima.

Podobna vprašanja kot Filipoviću sem zastavil tudi Školčevemu bosanskemu kolegu g. Rasimu Kadiću, predsedniku Liberalne stranke BiH.

G. Kadić, kakšno je stališče liberalcev do dogovarjanja SDA, HDZ in SDS o usodi BiH?

Najprej se poraja vprašanje, kdo nas je privedel v takšno situacijo. Liberalci menimo, da je objektivni razvoj po razpadu socializma in komunističnih dežel doprinesel k povečanju nacionalnih trenj in nastajanju nacionalnih teritorijev ter da so te stranke, ki so praktično nacionalne v BiH, imele neko normalno težnjo po zaokro-

ževanju ozemelj, prav tako pa je jasno, da so imele cel niz nedemokratskih metod političnih pritiskov, ki so v zadnjem času prišle do nivoja, ko se vsakršni sporazum prikazuje kot odrešilen. Zato je verjetno velika večina državljanov BiH z olajšanjem in notranjo razbremenitvijo sprejela vest, da so se končno te tri stranke v nečem le sporazumele. Mi kot stranka pa prvenstveno sumimo v to, kar so se dogovorili, izražamo nenavdušenje in nezadovoljstvo iz preprostega razloga, ker niso še nikoli o kakšnem sporazumu naredili pismeni dokument. Kar se nas tiče, vse stoji na abstraktni ideji, kar pa je nič drugega kot politični avanturizem. Zato ne verjamemo v sporazum. Evropa jim je rekla, da morajo zunanje meje ostati takšne kot so, potem pa se je začela svojevrsna notranja trgovina. Če jim je Evropa rekla, naj se dogovorijo, pa se bo šele videlo.«

Kaj pa referendum? SDS pravi, da na referendum ne bo odšla. Kako bi to povežali s tem, da se stranke dogovarjajo o sporazumu?

Referendum nima več smisla, ki ga je imel na začetku. Nisem prepričan, da SDS ne bo odšla na referendum, saj je njihov pogoj, da se ga udeležijo, predhodni sporazum. Če so se res dogovorili tudi ni več razloga, da se SDS referendumu ne udeleži. Problem je le v tem, da nihče ne ve, kaj so se dogovorili.«

Danes sem se pogovarjal z vsemi tremi pozicijskimi strankami in po njihovih besedah do pravega dogovora še nekaj časa ne bo prišlo. Torej bo referendum prej.

Do končnega sporazuma o statusu BiH verjetno sploh nikoli ne bo prišlo, to pa je vsa sreča BiH, ker sicer ne bi mogla obstajati. Očitno pa je, da se bo zdajšnja oblast še dolgo dogovarjala, dogovorila pa se na koncu sploh ne bo. Z dogovarjanjem namreč obdrži privid političnega dela, občasne dogovore potrebuje, da pokaže kako zares dela, oboje pa rabi da si oblast obdrži.«

DELAVSKA ENOTNOST

NEODVISNOST ZLORABILA KARITAS

Tomšičev sindikat zlorablja pakete, namenjene beguncem, za politične igrice po tovarnah.

KOLIKO JE URA

Je čas spretnih, ki si delijo vojni plen in čas naivnih, ki jih plačujemo.

NA STRANSKEM TIRU CIVILIZACIJE

IŠČEMO MOKO TIP 501 STAVKOVNE POSEBNOSTI EN OTROK VREDEN 2 LETI IN POL

Vsa opozicija v parlamentu šteje približno 15% glasov in to je dovolj zgovoren dokaz, zakaj je v kritikah premalo odmevna. Pozicija se v BiH obnaša do opozicije malone ignorantsko, zaradi česar se razen opozicije same nihče ne sekira. Prav satirično je, da se glavne stranke dogovarjajo o usodi države ne le izven parlamenta in brez kakršnihkoli dokumentov o tem, temveč celo v tuji deželi. In tudi če bo zares prišlo do sporazuma o BiH bo prišel na površje problem federalne vojske, pred katerim si zaenkrat več ali manj vsi zatiskajo oči. Vojska definitivno nima več kam, in je ključna politična nevarnost demokratskega razvoja v BiH. Vojska bo verjetno storila vse proti lastnemu transformiranju, stori pa le lahko veliko glede na to, da ima silo. Z vojsko lahko storiš le dvoje: ali se pogajaš ali pa se vojskuješ. Rasim Kadić je ocenil razmerje možnosti vojna : mir na 50:50.

Ljudi pa trenutno najbolj tolče lakota. Vprašanje uvoza hrane v BiH je katastrofalno. Trgovine so prazne. Tudi če imaš denar, ki pa ga večina nima, nimaš kaj kupiti. Bosanci niso na robu lakote, temveč so že lačni. BiH se po izoliranosti lahko primerja le še z Irakom, ki je pod mednarodnimi sankcijami. Nikoli se še ni zgodilo, da bi bile cene v BiH dvakrat večje kot v Beogradu, povprečna plača pa manjša kot na Kosovu, v Makedoniji ali v Črni gori. Temu bi lahko rekli tudi politično izsiljevanje, da bi BiH sprejela politične rešitve, ki ji jih predlagata Beograd in Zagreb. Ekonomska rešitev BiH bo morda v prihodu Modrih čelad, vsekakor v odprtju meja, eventualno pa tudi v razbistritvi politike znotraj republike. Zaenkrat pa vlada v republiki napetost, ki je posledica nemoči nad revnostjo in hkrati nezaupanja v politike, ki bodo odločili, če bo imel Bosanec v bodoče kaj bolj poln trebuh ali ne. Vsekakor je lahko lonec, ki se kuha v BiH, tudi prazen.

Blaž Kutin

RES JE...

— da Rupsiju v Tokiju ni bilo treba zaman čakati na sprejem pri predsedniku, kar se dogaja rumenim diplomatom v Ljubljani. Japonci že od Hirošime sem niso več maščevalni.

— da bi lahko Makedonija končno sprejela ime. Glede nato, da v tej državi izredno uspeva paradižnik, na kar se je še pravi čas spomnila tudi Slovenija in podpisala sporazum o nakupu le tega, bi jo lahko imenovali Paradižija ali celo Paradiž.

— da imajo vojaki letos resnično veliko dela. Avstrijska garda je ob ceremonialnem sprejemu nove slovenske veleposlanice na Dunaju dr. Katje Boh poleg častnega pregleda doživela tudi vizito.

— da je Peterle dal košarico akciji Delove košarice življenjskih stroškov in Mercatorjem oskrbovalnem centru, kamor so ga povabili. Najbrž se je preobjedel kritik na račun vladinega zakona o zajamčenih osebnih dohodkih. Še sreča, da je pred nami pomlad, ko bomo lahko v samostojni Sloveniji žrli travo.

— da se je Jožetu Smoletu stožilo po nekdanjem njegovem veleposlanikovanju na Japonskem. Tja se je namreč odpravil Dimitrij Rupel, ki Smoleta sploh ni vprašal za nasvet. Kakšne strokovne nasvete bi šele Smole lahko dal Ruplu, ko se bo le-ta napotil v Moskvo?

— da so Školjčevi liberalni demokrati odklonili sodelovanje s Peterletovo vladno kolicijo. Še vedno pa ob prebolevanju otroških bolezni upajo, da bodo volitve junija letos. Ali ne bodo nikoli odrasli?

— da je pustna maškera za nami. Približuje se nam drugačno maskiranje, tokrat v obliki predvolumnega boja. Živele maske!

— res je, da je dobitnica televizijske limone Saša Gerdej izjavila, da je minister Jelko Kacin blazno šarmanten. Da bi ugotovila, če je seksi pa ima premalo izkušenj z njim. Predlagamo združitve televizijskega »viktorja« in »limone«. Tako bomo drugo leto imeli novega kislega Viktorja.

— da postaja naša družba vedno bolj ameriška, pa če nas Američani priznajo ali pa ne. Tudi pri nas se že pojavljajo prvi organizirani mafijski sindikati, ki proti plačilu lastnika lokala zavarujejo njegov lokal proti njim samim. Če ne plačajo, mu lokal, ki ga ni hotel zavarovati, uničijo.

— da je tudi Jelko Kacin optimist. Iz Amerike naj bi po prodoru slovenskega turizma na slovensko tržišče prišlo od 30.000 do 100.000 turistov. Ni kaj, lepa napoved, le upamo, da ni zraven štel modrih čelad.

— da se koprski luki obeta lepa perspektiva. Nemci bi radi naredili iz Kopra evropski Hongkong. Koprčane najbolj skrbi, kako privabiti množice Kitajcev, da bodo to idejo uresničile.

— da je Peterle skoraj božji zastopnik v Sloveniji. Ko pa je hotel odstaviti sveto trojico Rupel, Bavčar, Kacin, se mu je še sam Bog smejal. Trije kralji imajo tam gori pač boljše zveze.

— da pri Drnovškovem katapultiranju proti vrhu ni šlo za nič drugega kot razdelitev parcel med njim in predsednikom Kučanom. Oba se namreč zavedata izčrpujoče in dolgotrajne borbe za prestol slovenske politike, za katerega se Kučan že pripravlja. Tako bi Drnovšku ostala vlada, Milan pa bi obsedel na svojem. Sedaj bomo lahko, seveda če se ne bodo stvari zasukale drugače, spremljali najbolj umirjen dvoboj v političnem svetu. Vsaj težav s spanjem pred ekrani ne bomo imeli.

— da bodo Haložani dobili zdravo pitno vodo do leta 2000. Žejni se lahko zahvalijo državnim slovensko-hrvaški meji, ki je presekala vodovodne cevi, ki so postale meddržavna stvar.

GRAD V PREKMURJU: STAR PUSTNI OBIČAJ

BOROVO GOSTÜVANJE

Božena Balas
Foto Lukas in Severin

Borovo gostüvanje je star, narodni, prekmurski običaj. Ta stara pustna navada se je ohranila na levem bregu Mure. Zbralo se je veliko ljudi, ki so s petjem domačih, prekmurskih, narodnih pesmi popestrili ta lepi običaj, ki sega še v poganške čase. V ospredju običaja je klic po pomladi, po ženitvi. Vaščani privedijo poroko najstarejšega neporočenega dekleta z borom, da rešijo čast vasi. V ta namen posekajo tudi bor. Paziti morajo, da fantje iz sosednje vasi ne ukradejo borovega vršička, kajti to je velika sramota za vas in nevesto. Prisotno je tudi veliko smeha in humorja v pristnem domačem prekmurskem narečju.

Ženica z otrokom, ki na gostüvanju lovi očeta za svojega otroka

Vaški kramar, ki prodaja svojo kramo

Mladi vaščani, so skrbeli za smeh in dobro voljo

Zbrani svatje, kramarji, obrtniki in muzikantje

Borovo gostüvanje je obiskala tudi žirafa

Pristna maska borovega gostüvanja

Tudi preprodajalci niso manjkali

Neposlušneža, katerega je ulovila policija so zaprli v provizoričen zapor, iz katerega se da z malce iznajdljivosti tudi pobegniti

HUMORESKA

FELICIJAN
NA
DAVKARIJI

Gospod Felician se je pojavil na davkariji.

»Kaj bo dobrega?« je vprašala uslužbenka.

»Bojim se, da ne bo preveč dobrega,« je odvrnil.

»Imate davčno prijavo?«

»Nimam.«

»Kaj bi pa potem radi?«

»Prijaviš bi dva avtomobila.«

»Kako?« se je začudila uslužbenka. »Registrirali?«

»Ne. Prijaviš bi ju kot premoženje. Premoženje, ki se premika,« je rekel z nasmeškom.

»Takega primera pa še nismo imeli,« je pojasnila uslužbenka in se obrnila k sosedu: »Ti, tu bi nekdo rad prijavil premoženje, je, se zdi kot da vedno več kurentov sedi v republiški skupščini.«

»Seveda ne,« je rekla sosedu. »Ave lahko registrira samo na prometnem uradu.«

»Saj ne gre za registracijo,« je rekel Felician. »Kaj res ne razumete? Kaj ne slišite, kako se ljudje sprašujejo, kje neki so lastniki za služili take razkošne avtomobile, zakaj jih tega nihče ne vpraša?«

»A tako?« je rekla uslužbenka. »Vi bi radi povedali, kako ste zaslužili denar za dva taka avta? To nas pa res ne zanima. Nismo za to tu, da bi bili tako radovedni.«

»Zakaj pa v zapadnih državah takoj vprašajo lastnika, če se pojavi v dragem avtu, od kod je dobil denar?«

»To bi morali pa njih vprašati.«

»Kaj vas res ne zanima? Tudi če bi denar ukradel?«

»Tudi ne. To bi bil kriminal, ki je stvar policije.«

»Vi mi torej ne bi verjeli?«

»Zakaj bi vam pa verjeli?« Kaj ste morda videli kot kriminalca?« je vprašala uslužbenka. »Tega vam pa res nihče ne bi mogel reči.«

»No, saj v tem je stvar. Včasih se za nedolžnim videzom skrivajo kriminalci.«

»To je že res, ampak vi, da bi bili... dajte no!«

»Ja, ampak nisem nedolžen.«

»Ha, ha, to vam pa rada verjamem,« se je zasmejala uslužbenka. »Ga slišiš, ni nedolžen?«

»Saj to vam skušam vse skozi dopovedati. Nisem nedolžen.«

»Da niste? Seveda niste. In to ste nam prišli povedat?«

»Ne to. Povedati sem hotel, da nisem pošteno zaslužil tistih dveh avtov,« je odločno rekel gospod Felician.

»No, veste kaj?« ga je osvrnila uslužbenka. »Take bedarije pa pripovedujte komu drugemu!«

NI RES...

— da se bo slovenski obrambni sistem sesul, ker je dobil le polovico od pričakovane denarja. Nima se namreč kaj sesuti, saj ni bilo ustvarjenega nič taksnega, kar bi lahko nosilo učeno ime obrambni sistem, protitočne rakete pa so nerjaveče.

— da ministrstvo za notranje zadeve nima dovolj denarja. Vseh pet tisoč kifeljev, ki trenutno delajo v Sloveniji, ima dobre plače. Dobili so tudi nove uniforme, v katere bo zlezlo še tisoč brezposelnih ljubiteljev zakona. Po potrebi.

— da nas bodo Združeni narodi priznali takoj za tem, ko nas bo priznala Amerika. Ta nas bo po besedah Dimitrija Rupla priznala šele po referendumu v BiH. Do časa, ko bodo v BiH prešteli referendumске glasove v obliki pušk in tankov, bo preteklo še veliko krvi.

— da se bo Slovenija v prihodnosti razdelila na pokrajine. Ob sporu ptujskih in mariborskih kurentov še dolgo ne bomo pričakali skupne pomladi. Odkar so kurenti prevzeli vlogo političnih ambasadorjev Slovenije, se zdi kot da vedno več kurentov sedi v republiški skupščini.

— da smo bučno slavili zmage naših olimpijcev. Če niso zmagali športniki, je zmagal Tone Vogrinc. V olimpijskem letu mu je uspelo dočakati Abrahama. Njegovo slavo je zasenčilo marsikatero športno zmago na Olimpiadi. Verjetno je edini olimpijec, ki bo na njej sodeloval še dvajset let.

— da se slovenski policisti nikogar ne bojijo. Kurentov si ne upajo spustiti v svojo bližino, kaj šele na policijsko postajo. Ni kaj, uniforma ima svojo moč, pa četudi pustna.

— da so TOjevci zasedli vojašnice kot squatjerji. Vsaj mariborska Kadetnica še javno ni oddana, a vseeno so si v njej vrli slovenski vojaki zorganizirali zbornostno mesto za orožne vaje. Glede na to, da nekateri mislijo v njej napraviti novo univerzitetno bivalno središče za študente, bo lep jutranji pogled na odhajajoče na fakulteto in prihajajoče na streljanje. Daleč pa le ne bodo imeli do služenja domovini.

— da bodo imele modre čelade bazo v Mariboru, kjer so kurbice dobile dolge nosove. So pa zato toliko boljše volje Banjalučanke, ki so slišale, da imajo črnci še večje (seksualne sposobnosti) kot Bosanci.

— da je bil France Prešeren hermafrodit, kateremu je podoben na sliki v Leksikonu Cankarjeve založbe. Najbrž tudi ni bil ravno tak kot si ga je zamislil Božidar Jakac. Tega, kakšen je bil v resnici, ne bomo nikoli vedeli, to, da ni imel brade v stilu Peterleta, Zlobca ali Ocvirka pa vemo že sedaj.

— da bi Bučar bolehal za parkinsonovo boleznijo. Njegovi možgani so namreč pogruntali, da bi moral biti v vladi le majhen krog ljudi, v državni upravi pa bi lahko vse funkcioniralo po parkinsonovem zakonu.

— da se zmanjšuje število Slovencev. Ko bodo organi za notranje zadeve rešili vse prošnje za državljanstvo, nas bo namesto 80.000 novih državljanov, kar 200.000.

— da je tistih 7 milijonov tolarjev, ki jih je slovenska vlada namenila v paketu »pluralizacije medije« časopisu Demokracija odšlo delno v založbo Bistra, ki je naslednik Magellana, firme, ki je omenjeni časopis izdajala. Tudi Velika knjiga o psih, ki je pred kratkim izšla pri Bistri (mimogrede njen lastnik je zadnji šef Magellana in urednik Demokracije Bojan Korsika), ne razkriva kaj hudega. Pluralizacija je pač draga stvar, tudi če stane 7 milijonov. Le kje so?

NOVA DOBA

OD ČETRKA 5. 3. 1992
DO SREDE 11. 3. 1992

NOVA
PESTREJŠA
PODOBA

SUPER NAPovednik

KIM BASSINGER,

seks simbol poznih osemde-
setih in zrela igralka devet-
desetih. Moški, ki so jo videli

v Devetih tednih in pol z Mic-
keyem Rourkom so ponoreli
zanjo. Ženske malo manj,
prav gotovo. Izjemne privlač-
nosti in neprikrite čutnosti
hollywoodske zvezde pa ne
morejo zanikati ne prvi ne
druge. V megahit filmu Bat-
man igra Kim Bassinger no-

vinarko, ki jo njen skrivni
oboževalec s svojimi nadna-
ravnimi sposobnostmi in teh-
ničnimi zvijačami nenehno
rešuje pred sprijenim Joke-
jem. Vlogo negativca je prev-
zel Jack Nicholson in film
približal tudi tistemu delu
občinstva, ki mu ta žanr ne

ugaja. Kim Bassinger je kljub
močni konkurenci dokazala,
da je več kot le platinasta
lepotica in da zna izkoristiti
tudi dramaturško nepoudar-
jene vloge. Film, ki ga je reži-
ral Tim Burton, si lahko ogle-
date v soboto ob 20.15 na
TVS 2.

TV PROGRAM

GLASBA

LESTVICE

**PRIREDITVE
PO SLOVENIJI**

**NAGRADNA
KRIŽANKA**

HOROSKOP

**SOS IZ
POSTELJE**

**STOPITE
BLIŽE
SLOVENSKI
VOJAKI**

TA TEDEN NA TV

Petek, 6. 3.
20.15 TVS 1

BERTINIJEVI

Nemška nadaljevanka, (Die Bertinis), scenarij: Egon Monk (po romanu Ralpa Giordana), igrajo: Hannelore Hoger, Peter Fitz, Elfriede Kuzmany, Gosela Trowe, Rosel Zech, Florian Fitz in drugi, režija: Egon Monk.

Nadaljevanka je saga italijansko-nemške družine Bertini. Zgodba se začne z odhodom Giacoma Bertinija s Sicilije leta 1883. Po številnih potovanjih postane glasbenik in se dokončno ustali v Hamburgu. Prva svetovna vojna neusmiljeno prekine njegovo glasbeno kariero.

Tudi Giacomo sin Alf, poročen z Zidino Leo, sanja o tem, da bi postal velik glasbenik, vendar konča kot pianist v kinu. Alf je težak, prepirljiv značaj.

V dvajsetih in tridesetih letih trije Bertinijevi sinovi, Cesar, Roman in Ludwig, spoznavajo, kako težko se živi v tedanji Nemčiji, če nisi čisti »arjec«. Položaj postaja vse bolj nevzdržen, saj žide vedno bolj izključujejo iz družbe in jih pošiljajo v koncentracijska taborišča. Po uničujočem bombardiranju Hamburga morajo Bertinijevi bežati na podeželje...

Nadaljevanka ima deset delov.

Sobota, 7. 3.
20.15 TVS 1

ONA + ON

V marčevsko oddajo ONA in ON so povabili dve znani Slovenki – pevko Alenko Pinterič in igralko Marjano Breclj. Štirje kandidati se bodo z njuno pomočjo pomerili v zabavnih igrah, obdarovali pa jih bodo z bogatimi nagradami.

Igro čudna reč že poznamo, prav tako komentiranje žive slike, poleg tega pa bodo naši gostje pripravljali še klobase in izdelovali sladke žabice iz beljaka.

Glasbeni gost bo Adi Smolar, oddajo pa bo vodila Nataša Bolčina Zgavec.

20.15 TVS 2

BATMAN

Ameriški barvni film 125 min., 1989, scenarij: Sam Hamm in Warren Skaaren po stripovskih likih Boba Kanea, režija: Tim Burton, fotografija: Roger Pratt, glasba: Danny Elfman, pesmi Prince, igrajo: Jack Nicholson, Michael Keaton, Kim Basinger, Jack Palance, Robert Wuhl, Pat Hingle, Oskar za umetniške dosežke.

Še danes, skoraj štiri leta po nastanku filma, ni ugasnila industrija potrošniških proizvodov, ki se na takšen ali drugačen način navezujejo na mitologijo Batmana. Batman je bil

med najbolj učinkovito promoviranimi filmi, producenti so hoteli uresničiti največjo filmsko uspešnico zadnjih let, na koncu pa se je izkazalo, da je film, množičnemu obisku navkljub pripravljen denarja, kot pa so pričakovali. Film je nastal na osnovi priljubljenega stripa, vendar je režiser Tim Burton s sodelavci zagrešil nekaj napak, ki jih občinstvo ni bilo pripravljeno kar tako odpuščati. Osnovna 'pomankljivost' filma Batman je v tem, da je vse preveč resnoba za mlajše najstniško občinstvo, ki praviloma vztraja pri stereotipu, če jim je bil tak stereotip v obliki stripa že enkrat ponujen.

Burtonov Batman (Netopir) je v resnici Badman (Baraba). Ob gledanju filma se namreč izkaže, da je v ospredju njegovega dogajanja in njegovo osnovno gibalno Jack Napier – Joker in ne Bruce Wayne – Batman. V fantazijskem, mračnem, zanemarnem, vendar veličastnem vlemestu Gotham City vlada zlo in njegov vladar je psihopatski Joker, ki predstavlja stalno nevarnost za mesto in njegove prebivalce. Z veličastno proslavo 200-letnice mesta pa hoče Joker slaviti svojo dokončno osvojitve mestne oblasti. Ob njem je Bruce Wayne, ki se preoblači v Batmana in je nosilec upanja v zmago dobrega nad zlim, vendar vse to počenja zato, da bi maščeval nasilno smrt svojih staršev, katere priča je bil kot otrok. Takrat se mu je kot morilec vtisnil v spomin prav Jack Napier. Batmanovo vodilo bi tako utegnili biti prej želja po maščevanju kot pa borba za pravičnejši svet, svet brez zločina in zla, ki ga sicer ustvarjajo filma tesno povezujejo z opojnostjo denarja. Denar Batmana – Wayneja pač ne more omrežiti, ker ga ima dovolj, Joker pa si z denarjem skuša kupiti naklonjenost meščanov in v tem bi skorajda uspel, če ne bi bile njegove namere preveč zločinske podle. Tako pa Jokerju preostane edino delo dokončen obračun z Batmanom...

Zanimivih elementov je v tem slikovitem filmu v izobilju in prav slojevitost filma je ob neklješki zamisli Batmana, ki je ob dejavnosti in svojski atraktivnosti Jokerja v imenitni igralski interpretaciji Jacka Nicholasa, tisto, kar je vzelo del množične medijske privlačnosti Burtonovemu filmu Batman. Kljub vsemu je Batman tipična uspešnica, ki bo marsikoga, ki je zamudil ne tako davni ogled filma v kinematografu, razveselila.

Nedelja, 8. 3.
20.00 TVS 2

POTOVANJA, 6. del

Finančnik Jim Rogers je obrnil hrbet Wall Streetu in se odpravil z motorjem po starodavni Svileni poti od Sanghaja do pakistanske meje. Pot ga je vodila skozi kmetijska področja z bujnim rastjem, odročne vase, moderna mesta ter do roba puščave Taklamakan. Z ameriško duhovitostjo in voljo mu je uspelo »porušiti« Kitajski zid.

Ponedeljek, 9. 3.
TVS 1 SOVA

SVETNIK

angleška barvna nanizanka, 1989, 10 epizod, (The Saint), scenarij: Anthony Horowitz po likih, ki jih je zasnovala Leslie Charteris, režija: Ian Toynton, igrajo: Simon Dutton, Simon

Rouse, Gayle Hunnicutt in drugi.

V šestdesetih letih je bila nanizanka Svetnik med najpopularnejšimi na naši televiziji. Dobrih dvajset let kasneje se Simon Templar vrača na ekrane TV Slovenija. Le da ga tokrat ne bo upodobil Roger Moore, ki je zaslovel prav s to vlogo ampak Simon Dutton. Razen spremembe igralske zasedbe pa nanizanka Svetnik ohranja svoje značilne poteze: naslovni junak še vedno z neverjetnim užitek rešuje primere, v katerih preganja in je preganjan, v katerih uporablja tako svoje sive celice kot pesti, hkrati pa je vedno ugrajen, eleganten, pozoren do nežnega spola... Takšen je Simon Templar tudi v prvi zgodbi nove Sovine nanizanke, v Brazilski zvezi. Medtem ko se Templar sprehaja po londonskem Knightsbridgeu, neznanci ukradejo dojenčka. Templar, ki je dojenčkovo varuško srečal nekaj trenutkov pred tem, je trdno odločen, da ji bo pomagal, še zlasti, ker je opazil sumljivi par, ki se je naglo odpeljal... Kaj kmalu odkrije, da ne gre za osamljeno tatvino, ampak za široko razprostranjeno mrežo, trgovino z ukradenimi otroci...

Simon Dutton je s tem, ko je sprejel vlogo Simona Templarja, sprejel kaj nevhvaležno nalogo. Vsi, ki so si namreč ogledali nanizanko Svetnik z Rogerjem Moorom v glavni vlogi, bodo morda svoje primerjave zaključevali z obsodbo, da je samo »stari Svetnik« pravi. Pa vendar, Dutton v naslovni vlogi sploh ni slab: je ustrezno odrezav, samozavesten, odziven, vztrajen.

Sreda, 11. 3.
20.30 TVS 2

KOMORNA GLASBA SKOZI STOLETJA

7. oddaja

V sedmi oddaji bodo ustvarjalci poskušali osvetliti dogajanje na družbenem področju, ki je imelo svoj odsev tudi v glasbi. To je obdobje nasprotij, ki so nastala med vladajočo buržoazijo in delavstvom. V glasbi pa zajema to obdobje čas od romantike do impresionizma.

Sreda, 11. 3.
22.15 TVS 2

NIGEL KENNEDY IZVAJA ŠTIRI LETNE ČASE

Angleška glasbena oddaja Nigel Kennedy, angleški violonist, je eden tistih mladih virtuozov, ki so s svojim videom in pristopom do klasične glasbe približali to zvrst tudi mlajši publiki.

Nigel izvaja in snema klasično glasbo kot tudi jazz/rock, sodeloval je s številnimi pop zvezdniki kot so Kate Bush, Paul McCartney, Level 42 in Talk Talk. Njegov album »Štiri letne časi« Vivaldija, se je takoj povzpел na vrh lestvice klasične glasbe in tudi na vrh lestvice TOP 5, kar se je zgodilo prvič v zgodovini klasične glasbe.

V oddaji Nigel Kennedy izvaja štiri letne čase z angleškim komornim orkestrom, pripoveduje pa tudi o svojem pogledu na izvajanje tovrstne glasbe. Oddaja je bila v Montreuxu nagajena z zlato vrtnico. Redakcija: Danica Dolinar

ČETRTEK, 5. MAREC

SLOVENIJA 1

- 9.50 Video strani
- 10.00 Program za otroke, Pednejep
- 10.30 Mačkon in njegov trop, risanka, 6/7
- 10.55 Šolska tv, Nekoč je bilo... življenje: Življenjske verige
- 11.20 Angleščina – Follow me, 40. lekcija
- 11.40 Popis prebivalstva
- 11.50 Zakaj nastane ivje
- 11.55 Zakaj nastane snežinke
- 12.00 Poročila
- 12.05 Video strani
- 12.35 Video strani
- 14.45 Napovednik
- 14.50 Športna sredi, ponovitev
- 16.50 Ep video strani
- 16.55 Poslovne informacije
- 17.00 TV dnevnik 1
- 17.10 Program za otroke, Superbabica, angleška nanizanka (8/13)
- 17.45 Živ žav
- 18.45 Ep video strani
- 18.40 Že veste... svetovno izobraževalna oddaja
- 19.10 Risanka
- 19.17 Napovednik
- 19.24 Epp
- 19.30 TV dnevnik 2, vreme, šport
- 20.00 Epp
- 20.05 Razrednik, ameriška nanizanka, 15/22
- 20.30 Tvariete
- 21.30 Epp
- 21.35 Tednik
- 22.25 TV dnevnik 3, vreme, šport (VPS 22.25)
- 22.50 Ep video strani
- 22.55 Poslovna borza
- 23.05 Napovednik
- 23.10 Sova, Sovražnikov sovražnik, švedska nadaljevanka, 5/8 (VPS 23.10)
- 00.00 Cellini, italijanska nadaljevanka (VS 00.00)
- 00.50 Video strani

SLOVENIJA 2

- 14.55 Video strani
- 15.05 Sova, ponovitev: Krila, ameriška nanizanka, 6/15, Enemy of the Enemy, švedska nadaljevanka, 4/8; Ves svet je oder, angleška dokumentarna serija, 1/13
- 17.15 Vdielestevica
- 17.40 Euroritem, 42. oddaja
- 18.00 Regionalni program – Koper
- 19.00 Kremenčkovi, ameriška risanka serija, 4/26
- 19.25 Napovednik
- 19.30 TV dnevnik RAI
- 20.00 Epp
- 20.05 Gospodarska oddaja
- 20.35 Umetniški večer, Cyrano de Bergerac, francoski film

Francoski barvni film, 1980, 138 min., režija: Jean-Paul Rappeneau, scenarij: J. P. Rappeneau, Jean-Claude Carrière po igri Edmonda Rostanda, fotografija: Pierre Lhomme, glasba: Jean-Claude Petit, igrajo: Gerard Depardieu, Anne Brochet, Vincent Perez, Jacques Weber.

Med filmskimi dogodki, ki so v letu 1990 posebej izstopali, je bila gotovo premiera Cyranoja de Bergeraca, dela, s katerim se je na prelomu stoletja proslavil francoski dramatik Edmond Rostand. Kmalu bo sto let, kar romantična ljubezenska zgodba o nesrečnem, viteškem zaljubljenecu kroži po gledaliških deskah vsega sveta. Uspela pariška postavitev iz leta 1984 je bila tudi povod, da se je scenarist in režiser Jean-Paul Rappeneau odločil, da dramo v drugo prenese na filmski trak, saj se je teme lotil že leta 1950 ameriški režiser Michael Gordon in posnel odlični film, v katerem je blestel pred kratkim umrl Jose Ferrer,

ki je za to vlogo dobil celo oskarja.

Režiser zadnjega filmskega Cyrana, Jean-Paul Rappeneau, veliki občudovalec Rostandove drame in skupaj z Jeanom-Claudom Carrièrem tudi scenarist filma, se je zavedal, da mora poiskati filmski jezik, znotraj katerega bo lahko odsko besedilo zaživel in nagoval današnjega gledalca. Tako se je s skrbno pripravljanim scenarijem, kljub vsej zvestobi do izvirnika, tudi lahko izognil očitkom, ki jih je bil deležen prvi film – da je gledališče prenesel na filmsko platno. Ganljiva zgodba o viteškem zaljubljenecu Cyranu, pariškem poetu, filozofu in mečevalcu, ki zaradi nesrečno velikega nosu, s katerim je povsod vzbujal posmeh in odpor, ni mogel računati na ljubezen oboževanega dekleta, je polna zatajevanih strasti in odpovedi in še kako nabita s čustvi. Kajti neprivlačni Cyrano je mojstrski obvladovalac peresa in v svoji neizmerni zaljubljenosti je celo pripravljen v imenu drugega – svojega tekmeča, lepota brez duha in iskristvi sestavljati pisma, polna gorečih besed, ki mu strastna pisma seveda dosežejo namen, vendar zaljubljenost dekleta šele po Cyranovi smrti odkrije, koga je v resnici ljubilo.

Režiser je znal dobro izbrati igralce te melanholične ljubezenske igre, posebej pa je imel srečo z Gerardom Depardieujem, nosilcem glavne vloge, ki so se mu zatajevanji in nezatajevanji čustveni izlivi v verzih imenitno posrečili.

23.00 Yutel, eksperimentalni program

KOPER

- 13.00 Ryan – soap opera
- 13.20 Amandoti – soap opera
- 14.00 Afera v Renu – ameriški policijski film, 1956, igrajo: John Lund, Doris Singleton, režija: Robert G. Springsteen
- 15.10 S.W.A.T. – serijski film
- 16.00 Oressedici – tv novice
- 16.10 Čarobna svetilka – otroški program, Don Kihot – risanka, S.O.S. posebna enota – serijski film
- 17.00 Pogovori – med resnostjo in nasmeškom
- 17.30 Sever vzhod – aktualne oddaje
- 18.30 Studio 2
- 18.50 Odprta meja
- 19.00 Vsedanes – TV dnevnik
- 19.25 Evrogol
- 19.45 Amandoti – soap opera
- 20.30 Meridiani – aktualna tema
- 21.10 Juke box – glasbena oddaja v živo (prvi del)
- 22.10 Vsedanes – TV dnevnik
- 22.20 Juke box – glasbena oddaja v živo (II. del)
- 23.20 S.W.A.T. – serijski film

KANAL A

- 09.45 A-shop
- 10.00 Ponovitev večernega sporeda
- A-shop
- 19.00 A-shop
- 19.15 Rolanje s Hobotnico, glasbena oddaja
- 19.45 A-shop
- 20.00 Dober večer
- 20.05 Dnevno informativni program
- 20.30 Kanalizator show, vprašanja ne usahnejo. Vzdržljivost politikov ne pojenja. Show se nadaljuje.
- 20.45 V vrtincu – oddaja o filmu
- 21.10 Filmski ciklus – Dick Tracy. Je veliki Dick Tracy tudi kdaj v zagati? Seveda. V glavni vlogi zgodbe Dick Tracy v dilemi tokrat Ralph Byrd, režija John Rawlins
- 22.15 Starejši mojstri ameriške zabavne glasbe. Drugo kolo zanimive glasbene oddaje o glasbenih mojstrih na ameriški sceni.
- 22.45 A-shop
- Lahko noč

HTV 1

8.10 Test; 8.25 Pregled programa; 8.30 Poročila; 8.35 TV koledar; 8.45 Servisne informacije; 8.55 Horoskop, ponovitev; 9.00 Glasba, risanka; 9.35 Porcelan – dokumentarni film; 10.00 Poročila; 10.05 TV šola: Predmetni pouk: naravoslovje; 11.05 Andersenove pravljice; Deklica z vžgalicami; 11.25 Risanka; 11.35 Dragi John – humoristična serija, ponovitev (5/56); 12.00 Poročila; 12.05 Lovejoy – serijski film, ponovitev (7/10); 13.00 Slika na sliko, ponovitev; 14.00 Poročila; 14.10 Izbrali ste – pogledite; 16.00 Poročila; 16.15 Risanka; 16.20 Pregled programa; 16.25 Poročila v angleščini; 16.30 Gremo naprej – družinsko popoldne; 18.00 Poročila; 18.10 Iz sveta znanosti, Epp; 18.40 Santa Barbara – serijski film (35/50); 19.25 Epp; 19.28 Nocoj... 19.30 Dnevnik I; 20.00 Epp; 20.05 3–2–1 – kviz (5/21); 21.00 Spekter; 22.00 Epp; 22.05 Dnevnik II; 22.30 Fluid – rock cafe; 23.00 Slika na sliko; 23.45 Poročila v nemščini; 23.50 Poročila v angleščini; 23.55 Horoskop; 00.00 Poročila; 00.05 Videostrani.

HTV 2

16.20 Test; 16.35 Napoved programa; 16.40 Videostrani; 16.50 TV koledar; 17.00 Malvazija, Cirkuski partnerji – serija za otroke (5/7), Alf – humoristična serija, ponovitev (13), Risanka; 19.20 Epp, Napoved programa; 19.30 Dnevnik; 20.00 Epp; 20.05 Priča z naslovne strani (3); 20.35 Epp; 20.40 Občutek krivde – serijski film (7/7); Epp; 21.30 Življenje brez Georga – humoristična serija (2/5); 22.00 Tuji klub HTV, Epp; 23.30 Metal-mania; 0.30 Videostrani.

AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki; 9.05 Dogie Howser; 9.30 Dežela in ljudje; 10.00 Šolska TV; 10.30 Argumenti; 11.45 Črna na belem; 12.15 Klub za seniore; 13.00 Čas v sliki; 13.10 Korenine življenja; 13.35 Sužnja Isaura; 14.00 Iz soseščine; 15.00 Jaz in ti; 15.30 Am dam des; 16.05 Julijana; 17.10 Wurlitzer; 18.00 Čas v sliki; 18.30 Srečna družina; 19.30 Čas v sliki; 20.00 Šport; 20.15 Ljubezen po pošti; 21.30 Morilec; 23.20 Žena iz preteklih let; 1.00 Čas v sliki.

AVSTRIJA 2

8.30 Vreme; 17.10 Leksikon za umetnike; 17.15 Najdaljši viseči most na svetu; 18.00 Doogie Howser; 18.30 Povej resnico; 19.00 Zvezna država danes; 19.30 Čas v sliki; 20.00 Kulturni pregled; 20.15 Poročila; 21.00 Trailer; 22.00 Čas v sliki; 22.40 Literarni kvartet; 23.55 Kralj David; 1.00 Čas v sliki.

MADŽARSKA 1

5.45 Dobro jutro, Madžarska, magazin; 8.35 Lajna, madžarska lahka glasba, izbor; 9.05 Walt Disney vam predstavlja, ponovitev; 10.50 Video strani; 16.00 Popoldanski saldo, pregled dogodkov dneva; 16.10 Šimpanzova družina, poljudnoznanstveni film; 17.10 Sloviti praznik; OULD Lames, poljudnoznanstveni film; 17.35 Ženske nad štiri-deset, nemška serija; 18.00 Magazin za menedžerje; 18.45 Svet denarja; 19.00 Video-klipi; 19.15 Otroški kotiček; 20.00 Dnevnik, telesport; 20.35 Sosedje, 127. poglavje tv-romana; 21.05 Friderikus show, garantirano nepolitičen talk-show; 22.30 Aktualno; 22.50 Pred ali po, film Črne Skrinje; 23.40 Dnevnik; 23.45 Dnevnik BBC.

MADŽARSKA 2

6.00 Sončni tv (za Budimpešto); 16.05 Popoldne; 16.10 Ecranul nostru, narodnostni magazin v romunščini; 16.35 Od pet do šest, zabavni informativni magazin; 17.35 Za otroke, Atomska mrvljiva; 18.00 Dnevnik, vreme; 18.38 Telefonska igra; 19.00 Z dušo in telesom, 11. del nemške serije; 19.43 Slikar Jozsef Krupa; 20.00 Regionalni program iz studiev Budimpešta, Pécs in Szeged; 21.00 Debatni forum; 22.00 Večerni saldo, pregled dogodkov dneva; 22.25 Dvojni portret, 2. del; 23.10 Filmski klub TV 2;

PETEK, 6. MAREC

SLOVENIJA 1

- 9.10 Video strani
9.20 Program za otroke, Legende sveta, 7. epizoda kanadske nanizanke
9.45 Pravljičje iz lutkarjevega vozička, 7/10
10.10 Jelenček, serija HTV, 2/13
10.40 Euroritem, ponovitev 42. oddaje
11.00 Po sledih napredka
12.00 Poročila
12.05 Video strani
13.40 Video strani
13.50 Napovednik
13.55 Umetniški večer: Cyrano De Bergerac, ponovitev francoskega filma
16.20 Gospodarska oddaja, ponovitev
16.50 Ep video strani
16.55 Poslovne informacije
17.00 TV dnevnik 1
17.10 Slovenska kronika
17.20 Tok, tok, kontaktna oddaja za mladostnike
19.05 Ep video strani
19.10 Risanka
19.17 Napovednik
19.24 Epp
19.30 TV dnevnik 2, vreme, šport
19.55 Forum
20.10 Epp
20.15 R. Giordano-E. Monk: Bertinjevi, nemška nadaljevanka (1/10)
21.05 Epp
21.10 Zgodovina Vatikana II., Od Konstantina v naš čas, 1. del
22.10 Ep video strani
22.15 TV dnevnik 3, vreme, šport (VPS 22.15)
22.40 Sova, Pri Huxtablovih, 32. epizoda ameriške nanizanke (VPS 22.40)
23.05 Sovražnikov sovražnik, švedska nadaljevanka, 6/8 (VPS 23.05)
23.55 Junak, švedski film (VPS 23.55)

Švedski barvni film, 1990, 110 min. (Mjälten) scenarij in režija: Agneta Fagerström - Olsson, fotografija: John Olsson, igrajo: Lena Carlsson, Helge Jordal, Marianne Mörk, Ulf Friberg.

Z leti se, to dokazuje med drugimi tudi švedski film Junak, nostalgčnosti namenjeni časi pomikajo iz petdesetih v šestdeseta leta. Seveda je bilo odrasčanje, nostalgčnost je praviloma osredotočena prav na to obdobje, v petdesetih letih, ko so bili spomini staršev na vojno še izredno živi, bistveno drugačno kot v šestdesetih. Evropa je živela mir in doživljala napredek, Vietnam je bil daleč in njegovi odmevi so redko segali v Evropo, hladna vojna se je preselila v bližino Amerike, na Kubo, v Evropi je strašil edinole Berlinski zid. Mladim so prepevali Beatlesi, Animals in Byrdsi, dekleta so skrajšala krila do najmanjše možne mere in blagostanje se je predvsem v zahodni Evropi ponujalo kar samo od sebe. Ljudje so bili samozadostno zadovoljni.

V ta leta je postavljena zgodba o odrasčanju 17-letne Rite, za katero bo poletje 1965 pomenilo preobrat v njenem življenju, srečanje z dozorelostjo in odločitvami, ki bodo usmerjale njeno prihodnje življenje. Rita, otrok premožnih staršev, ki pa že prihaja v nasprotju s svojim očetom, preživlja poletne počitnice brezskrbno, na bogataški način, med tenisom, lovom in različnimi družabnostmi. Zdi se, da je njeno življenje predvidljivo varno, da se bo zaročila, poročila, imela otroke in se vključila v lagodno življenje višjega, premožnega sloja. Toda Rita sreča junaka svojih sanj, Jimmyja, ki ji sicer ne bo mogel ponuditi kraljestva, lahko pa ji ponudi vznemirljivosti, mladost na drugačen način, mladost, ki se vozi v dotrajanem

»hrošču« in nima na pretek denarja. In ne samo, da je Jimmy zelo drugačen od Ritinih običajnih vrstnikov, da se obnaša nekonvencionalno in da se ga celo bojijo, izhaja tudi iz nižjega socialnega razreda. Toda Jimmy da lahko Riti vse tisto, kar pogreša - ljubezen, toplino in razumevanje. Zaradi tega se bo morala Rita spopasti s svojo družino in se odločiti za drugačno pot, mnogo težjo, toda pot, ki lahko pomeni tudi srečo in ljubezen.

1.45 Video strani (VPS 23.55)

SLOVENIJA 2

- 15.25 Video strani
15.35 Sova, ponovitev: Sovražnikov sovražnik, švedska nadaljevanka, 5/8; Cellini, italijanska nadaljevanka, 5/6
17.15 Jazz in blues
17.40 Euroritem, ponovitev 42. oddaje
18.00 Regionalni program - Maribor
19.00 Kremenčkovi, ameriška risanka, 5/26
19.25 Napovednik
19.30 TV dnevnik ZDF
20.00 Alternativni program: studio City
21.00 Dobrodošli
21.30 Večerni gost: P. DR. Edvard Kovač
22.15 Koncert orkestra festival Strings iz Luzerna
22.50 Yutel, eksperimentalni program

KOPER

- 13.00 Ryan - soap opera
13.20 Amandoti - soap opera
14.00 Zadnji dan vojne - španski barvni vojni film, 1972, igrajo: George Maharis, Maria Perschy, režija: Juan Antonio Bardem
15.10 S.W.A.T. - serijski film
16.00 Oresedici - tv novice
16.10 Čarobna svetilka - otroški program, Don Kihot - risanka
16.30 Juke box - glasbena oddaja
18.30 Studio 2
18.50 Odprta meja
19.00 Vsdanec - tv dnevnik
19.25 Ryan - soap opera
19.45 Amandoti - soap opera
20.30 Bella tv - razvedrilni program v živo
22.00 Vsdanec - tv dnevnik
22.10 Globus
22.40 Zadnji dan vojne - španski barvni vojni film, 1972, igrajo: George Maharis, Maria Perschy, režija: Juan Antonio Bardem

KANAL-A

- 0.45 A-shop
10.00 Ponovitev večernega sporeda - A-shop
19.00 A-shop
19.15 Izbrani mozaik mojstrov ameriške zabavne glasbe, Roy Orbison
19.45 A-shop
20.00 Dober večer
20.05 Dnevno informativni program
20.30 Celovečerni igrani film, Dempsey - Veliki borec (1. del) (Dempsey, Part One, 95 min) Ameriška akcijska drama pripoveduje življenjsko zgodbo znanega boksarskega šampiona v teški kategoriji Dempseyja, njegov vzpon od kavarniškega prepečca do svetovnega prvaka. Režija Gus Trikonis, igraja Treat Williams in Sam Waterson
22.10 A-shop
Lahko noč

HTV 1

- 8.10 Test; 8.25 Pregled programa; 8.30 TV koledar; 8.45 Servisne in-

formacije; 8.55 Horoskop, ponovitev; 9.00 Glasba, risanka; 9.35 Risanka Španija - dokumentarni film; 10.00 Poročila; 10.05 TV-sola - predmetni pouk: Družbeno področje, program za učence od V. do VIII. razreda; 11.05 Povejte mi kaj naj delam: Židovske skupnosti in mladi; 11.35 Dragi John - humoristična serija, ponovitev (6/56); 12.00 Poročila; 12.05 Lovejoy - serijski film: ponovitev (8/10); 13.00 Slika na sliki, ponovitev; 14.00 Poročila; 14.10 Izbrali ste - pogledite; 16.00 Poročila; 16.15 Veni Vidi; 16.20 Pregled programa; 16.25 Poročila v angleščini; 16.30 Gremo naprej - družinsko popoldne; 18.00 Poročila; 18.10 Alpe-Donava-Jadran, Epp; 18.40 Santa - serijski film (36/50); 19.25 Epp; 19.28 Nocoj; 19.30 Dnevnik 1; 20.00 Epp; 20.05 V skupnem načrtu; 21.35 Hrvati v Južni Afriki - dokumentarna oddaja; 22.00 Epp; 22.25 Dnevnik II; 22.50 Glasba; 23.00 Slika na sliki; 23.45 Poročila v nemščini; 23.50 Poročila v angleščini; 23.55 Horoskop; 00.00 Poročila; 00.05 Video strani.

HTV 2

16.20 Test; 16.35 Napoved programa; 16.40 Videostrani; 16.50 TV koledar; 17.00 Malvazija, Skrivnosti grada Vila-U - serija za otroke (1/6); 19.20 Epp, Napoved programa; 19.30 Dnevnik; 20.00 Epp; 20.05 Roseanne - humoristična serija (2/8); 20.30 Epp; 20.35 Velikani rocka; 21.05 Epp; 21.00 Umetnost vsakdanjosti - tuja dokumentarna serija (2/5); Epp; 22.10 Bolwieser 2 - nemški igrani film; 23.45 Videostrani; 0.20 Gardijada; 4.00 Videostrani.

AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki; 9.05 Doogie Howser; 10.00 Šolska TV; 10.30 Kako težko je (film); 12.10 Šport; 12.15 Poročila; 13.00 Čas v sliki; 13.35 Sužnja Isaura; 14.00 Iz soseščine; 15.00 Jaz in ti; 15.05 Rakuni; 15.30 Am dam des; 16.05 Julijana; 17.10 Wurlitzer; 18.30 Srečna družina; 19.30 Čas v sliki; 20.00 Šport; 20.15 Stari; 21.35 Kletka polna norcev; 23.15 Šport; 23.35 Moje telo za igro pokra; 1.10 Čas v sliki.

AVSTRIJA 2

8.30 Vreme; 15.40 Leksikon za umetnike; 15.45 Races (film); 18.00 Čas v sliki; 18.05 Simpsonovi; 18.30 Kolo sreče; 19.00 Zvezna država danes; 20.00 Kulturni pregled; 20.15 Look; 21.15 Šiling; 22.00 Čas v sliki; 22.30 Nagi Hollywood; 23.25 Zaigraj še enkrat; 1.25 Poročila.

MADŽARSKA 1

5.45 Dobro jutro, Madžarska, magazin; 8.35 Sotrpni, rehabilitacijski magazin; 8.50 Pomoči v duševni stiski; 9.00 Dallas, 63. del ameriške serije; 9.50 Žrebanje lota; 9.55 Sosedeje, tv-roman, pon. 127. poglavja; 10.25 Freiderikusz show, pon.; 11.45 Video strani; 16.00 Popoldanski saldo, pregled dogodkov dneva; 16.10 Guinea pomeni žensko, pon. kratkega filma; 16.40 Predstavljamo vam: Konzervatorij Debrecen; 17.15 Ženske nad štirideset, nemška serija; 17.45 Svet denarja; 18.00 Okno; 18.55 Vprašanja kristjanov; 19.00 Igra; 19.15 Lahko noč vam želi Disney; 19.25 Traffic Jam, zabavna glasba, top lista mladit; 20.00 Dnevnik, šport; 20.35 Dallas, ponovitev; 21.30 Panorama, svetovna politika; 22.40 Balkon, francoski film; 0.05 Dnevnik; 0.10 Dnevnik Antenne 2.

MADŽARSKA 2

6.00 Sončni tv (za Budimpešto); 12.00 Sista, program regionalnega studia Szeged; 14.55 Popoldne; 15.00 Nogomet na angleški način; 15.20 Magazin za Cigane in ne le za njih; 15.45 Za otroke; 16.15 Sissi, pon. 1. dela avstrijskega filma; 18.00 Dnevnik, vreme; 18.15 Pet barvnih krogov, olimpižem, olimpiatika; 18.43 Telefonska igra; 19.05 Letališče, nemška serija; 20.00 Šanson; 20.25 Meje znanosti; 20.55 50 minut o gledališču; 22.00 Večerni saldo, pregled dogodkov dneva; 22.25 Pred koncem dneva; 22.50 Ubij v Raju, danski film.

SOBOTA, 7. MAREC

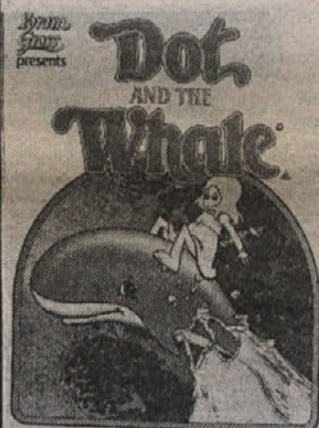

SLOVENIJA 1

- 7.55 Video strani
8.05 Izbor: Angleščina - Follow me, 39. lekcija, ponovitev
8.25 Radovedni taček: Lutka
8.40 Koledar: Marec
8.55 Klub klubov
10.40 Alf, ponovitev 64. epizode ameriške nanizanke
11.00 Zgodbe iz školjke
12.00 Poročila
12.05 Tok, tok, ponovitev
13.50 Video strani
14.00 Napovednik
14.05 Večerni gost: P. DR. Edvard Kovač
14.55 Tvariete, ponovitev
16.00 Tednik, ponovitev
16.50 Ep video strani
16.55 Poslovne informacije
17.00 Poslovne informacije
17.10 TV dnevnik 1
17.10 Pika in kit, avstralski film

(DOT AND THE WHALE)
režija: Yoram Gross
scenarij: John Palmer
dir. animacije: Ray Nowland

Pika iz Avstralije, ljubka junakinja iz risank, spet opravlja dobra dela. Na peščeni morsk obali namreč s prijateljem Neptunom, delfinom, najdeta velikanskega umirajočega kita. Odkrijeta, da mu lahko pomagata le tako, če najprej poiščeta starega, modrega Moby

Dicka. Njuno iskanje po brezmejnih morskih globinah in vodnih prostranstvih je seveda polno presenečenj in nevarnosti. Spretno prepleteni risani deli filma s čudovitimi naravnimi prizori podvodnega sveta, ustvarjajo slikovito pripoved, ki je prava paša za oči. Seveda pa srečamo v zgodbi tudi druge znane Pikine prijatelje in vsi skupaj na koncu uspešno zaključijo to dogodivščino.

- 18.10 Rapunzel, ameriški film
19.00 Ep video strani
19.05 Risanka
19.10 Napovednik
19.15 Žrebanje 3 x 3
19.25 Epp
19.30 TV dnevnik 2, vreme, šport
19.55 Utrip (VPS 19.55)
20.10 Epp
20.15 Ona + on
21.15 EPP
21.20 Delo na črno, ameriška nanizanka (6/10)
22.10 Ep video strani
22.15 TV dnevnik 3, vreme, šport (VPS 22.15)
22.40 Napovednik
22.45 Sova; Murphy Brown, 14. epizoda ameriške nanizanke (VPS 22.45)
23.10 Sovražnikov sovražnik, švedska nadaljevanka, 7/8 (VPS 23.10)
0.00 Razmerje, ameriški film (VPS 00.00)

Ameriški barvni film, 1973, (THE AFFAIR), scenarij: Barbara Turner, režija: Gilbert Cates, igrajo: Natalie Wood, Robert Wagner, Bruce Davidson, Jamie Smith Jackson.

Natalie Wood je v petdesetih letih v Hollywoodu skupaj z Jane Fonda predstavljala nov tip filmske zvezde. Otroška zvezdnica, ki je zlahka zakoračila

v najstniška leta, se je tedaj proslavila predvsem s filmi UPORNIK BREZ RAZLOGA, RAZKOŠJE V TRAVI in ZGODBA Z ZAHODNE STRANI. V vseh je dokazala, da odlično obvlada močne čustvene prizore, duhove pa je burila tudi v resničnem življenju, zlasti z dvakratnim zakonom z lepote Hollywooda Robertom Wagnerjem in končno s tragično smrtjo.

Film AFERA je nastal leto dni po ponovni združitvi Natalie Wood in Roberta Wagnerja in njun odnos v tej ljubezenski zgodbi je prav tako poln nemira kot je bil tudi v resnici. Natalie igra 32-letno žensko, ki po otroški bolezni za vedno ostane paralizirana. Lepa Courtenay živi v zavetju ugledne družine, svoje življenje pa posveča pisanju popevk, ki jih tudi prepeva. Tako ves čas preživi v studiu ali doma za pisalnim strojem, sem in tja obišče starše, kjer rada tudi jaha. Prav sredi tega idiličnega družinskega okolja sreča Marcusa, mladega očetovega družabnika, ki se zanjo vse bolj zanima. Natalie ga sprva zavrača, nato le sprejme povabilo in počasi se med njima razvije pravo ljubezensko razmerje, sicer polno razumevanja in tihe sreče, ki pa v dekletu, ki ne verjame v srečni konec, zaneti nemir in strah...

- 1.30 Ljudje počnejo vse mogoče, 13. epizoda ameriškega varietetnega programa (VPS 01.30)
2.00 Video strani

SLOVENIJA 2

- 15.40 Video strani
15.50 Sova, ponovitev; Pri Huxtablovih, 32. epizoda ameriške nanizanke; Sovražnikov sovražnik, švedska nadaljevanka, 6/8
17.05 Klasika
17.30 Da ne bi bolelo
17.45 Angleščina v poslovnih stikih
18.00 Pogled in zadeni
18.30 Videomeh, 64. oddaja
19.00 Kremenčkovi, ameriška risanka, 6/26
19.25 Napovednik
19.30 TV dnevnik RTV Srbija
20.15 Batman, ameriški film
22.20 Alternativni program
23.50 Yutel, eksperimentalni program

KOPER

- 13.00 Ryan - soap opera
13.20 Amandoti - soap opera
14.00 Pokol pri Dragon Wellsu - ameriški barvni western, 1957, igrajo: Barry Sullivan, Dennis O'Keefe, režija: Harold Schuster
15.35 Čarobna svetilka, otroški program, Starinarnica - risani film
16.50 Ločni mir - ameriška barvna komedija, 1972, igrajo: Parker Stevenson, John Hely, režija: Larry Pearce
18.30 Globus
19.00 Vsdanec - tv dnevnik
19.25 Jutri je nedelja - verska odaja
19.35 Ryan - soap opera
19.55 Amandoti - soap opera
20.35 Agora - razmišljanje o našem vsakdanjiku Mladi danes
22.15 Vsdanec - tv dnevnik
22.25 Omizje za pet - ameriški barvni film, 1989, igrajo: John Voight, Richard Crenna, režija: Robert Lieberman

KANAL A

- 9.45 A shop
10.00 Ponovitev večernega sporeda, A shop
20.00 Dober večer
20.05 Dnevno informativni program; Ne prezrite
21.00 Vojne vihr (Winds of War) ameriška nadaljevanka
22.10 Video grom
23.10 Ne prezrite
23.45 Erotična uspavanka

HTV 1

8.10 Test; 8.25 Pregled programa; 8.30 Poročila; 8.35 TV koledar; 8.45 Servisne informacije; 8.55 Horoskop, ponovitev; 9.00 Glasba, risanka; 9.35 Krečani - kralji morja - dokumentarni film; 10.00 Poročila; 10.05 TV-sola: Pixel; 11.05 Šibenik '91: Klupko - posnetek predstave za otroke; 12.00 Poročila; 12.05 Lovejoy - serijski film, ponovitev 9/10; 13.00 Slika na sliki, ponovitev; 14.00 Poročila; 14.10 Izbrali ste - pogledite; 16.00 Poročila; 16.15 Glasba ali reportaža; 16.35 Leteči medvedki - risana serija 22/24; 17.00 Poročila v angleščini; 17.05 Dobro je storiti dobro; 17.30 V iskanju za izgubljenim vremenom; 18.00 Poročila; 18.10 V registraturi - dramska serija, ponovitev 4/9; 19.10 V začetku je bila beseda; 19.20 Epp; 19.25 Nocoj; 19.30 Dnevnik I; 20.00 Epp; 20.05 Vi in vaš video; 20.50 Hrvaška Atena - Dubrovnik, dokumentarna serija 1/11/14; 21.20 Ekran brez okvirja, Epp; 22.35 Dnevnik II; 23.00 Slika na sliki; 23.45 Poročila v nemščini; 23.50 Poročila v angleščini; 23.55 Horoskop; 00.00 Poročila; 00.05 Videostrani.

HTV 2

16.10 Test; 16.25 Napoved programa; 16.30 Videostrani; 16.40 TV koledar; 16.50 Nonni in Manni - serijski film 1/6; 17.40 New Kids On The Block - koncert, posnetek; 18.30 Zlatko in detektiv; 19.15 Risanka; 19.20 Epp, Napoved programa; 19.30 Dnevnik; 20.00 Epp; 20.05 Cosby Show 2/2; 20.30 Epp; 20.35 Klasiki dizajna - tuja dokumentarna serija 2/6; 21.00 Epp; 22.35 Hit depo; 00.35 Videostrani.

AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki; 9.05 Simpsonovi; 9.30 Angleščina za začetnike; 10.00 Francoščina; 10.30 Ruščina; 11.00 Hector; 12.30 Halo Avstrija, halo Dunaj; 13.00 Čas v sliki; 13.55 Vzorčni mož; 15.30 Jaz in ti; 16.00 Wurlitzer; 17.10 Lassie; 17.30 Countdown; 18.00 Čas v sliki; 18.05 Nogomet; 18.30 Srečna družina; 19.30 Čas v sliki; 20.00 Šport; 20.15 Prisrčne želje; 21.15 Zlata dekleta; 21.50 Po naročilu zmaja; 23.45 Čas v sliki; 23.50 Težak mladenič; 0.55 Čas v sliki; 1.00 Ex libris.

AVSTRIJA 2

8.30 Vreme; 14.10 Knjiga potovanj; 15.10 Allegro; 16.00 Petsto let Španije; 17.00 Draga družina; 17.45 Kdo me hoče; 18.00 Doogie Howser; 18.30 Alpe Donava Jadran; 19.00 Avstrija danes; 19.30 Čas v sliki; 20.00 Kulturni pregled; 20.15 Deseti mož; 21.50 Čas v sliki; 22.00 Šport; 22.30 Gora in človek; 1.00 Poročila: Ex libris.

MADŽARSKA 1

6.15 Vaška tv, magazin; 7.30 Za otroke in ne le za njih; 11.00 TV-magister; 12.30 Panorama, svetovna politika, pon.; 13.30 Sezamova ulica, za otroke; 14.30 Improvizacija, glasbeni program; 15.00 Barometer, politični show; 16.00 Popoldan z Disneyem: Charley in angel varuh, ameriški film; 17.40 Večer avstrijske tv: Kinderwurlitzer, most v bodočnost; 18.50 Checkpoint Live, pop glasba avstrijske tv; 19.30 Otroški kotiček; 20.00 Dnevnik, teleshop; 20.45 Tri dekleta, avstrijski film, podnaslovi; 23.10 ... in krimi, avstrijski film; 0.05 Dnevnik ORF.

MADŽARSKA 2

10.00 Prizma, način življenja; 11.00 Za otroke: Čebelica Maja, folklor za mlade, Risanka, Moonfleet, mladinska serija; 12.35 Svetovno srečanje cimbalistov; 13.05 Angleščina; 13.30 Narodopisje; 13.40 Živali iščejo dom; 13.55 Calyp-show, program založnikov plošč; 14.20 Edina Zemlja, poljudnoznanstvena serija; 15.15 Sissi, 2. del avstrijskega filma; 16.55 Nogomet: FTC-Vác; 18.55 Knight Rider, ameriški film; 19.55 Smrkci, risanka; 20.25 Veliki detektiv, kriminalka; 22.00 Večerni saldo, vreme; 22.25 Plesno tekmovanje v Miškoicu.

NEDELJA, 8. MAREC

SLOVENIJA 1

- 8.00 Video strani
8.10 Program za otroke; Živ žav
9.05 Superbabica, angleška nani-zanka (8/13)
9.30 Plesi pod slovensko lipo, 4. oddaja
10.00 Show Rudija Carella, ponovitev
11.30 Obzorja duha
12.00 Ep video strani
12.10 Kremenčkovi, ameriška risana serija
12.40 Videomeh, ponovitev 64. oddaje
13.10 Video strani
14.00 Video strani
14.10 Plava laguna, ameriški film
15.55 Napovednik
16.00 P. Yeldham: Kapitan James Cook, angleška nadaljevan-ka (2/8)
16.50 Ep video strani
16.55 Poslovne informacije
17.00 TV dnevnik 1
17.10 December pride, angleški film

Ilirsko-angleški barvni film, 1990, 99 min. **DECEMBER PRIDE**, režija: Thaddeus O'Sullivan, scenarij: David Rudkin po romanu Sam Hanna Bella, fotografija: Bruno de Keyzer, glasba: Jurgen Knipper, igrajo: Donal McCann, Saskia Reeves, Ciaran Hinds, Patrick Malabide, Brenda Bruce.

Sredi mogočne irske pokrajine se na prelomu stoletja od- vija nenavadna ljubezenska zgodba: Sarah, mlado, čedno in samozavestno dekle dela na kmetiji Andrewa Echlina in nje- govih dveh sinov, Franka in Hamiltona. Ko oče v nesreči s čolnom izgubi življenje, osta-

ne Sarah kljub temu v njihovi hiši. Med tremi samosvojimi ljudmi se razvije nenavaden ljubezenski trikotnik. Moška dekle ljubita in ona, razpeta med oba, jima ljubezen vrača. Njeno vedenje sproži v omeje- nem prezbiterjanskem okolju seveda pravi škandal in duhov- nik si zama z zamano prizadeva, da bi se Sarah z enim od bratov po- ročila, kljub temu, da je med- tem rodila že dva otroke. Prav nič ji ni mar, da otrok ne bo dobil očetovega imena, prepri- čana je, da je njeno prav tako dobro. Rivalstvo in ljubosumje med bratoma, ki vlada na za- četku, se z leti razbistri in trojka se vse manj meni za mržnjo in odpor zunanega sveta. Ko odraste Sarahina hči, pa se po- novno pojavijo stari problemi: da bi se dekle lahko poročilo, potrebuje očetov priimek.

V impresivni, samotni irski pokrajini je našel režiser Thad- deus O'Sullivan vzporednico nenavadnemu življenju treh ljudi na odročni farmi. Sam Bell, je v Dublinu in očaran od francoskih filmov, v katerih se neredko pojavljajo ljubezenski trikotniki, je O'Sullivan posku- šal najti izraz, ki bi ustrezal mi- selnosti irskih prezbiterjancev in način, s katerim bi tovrstno zgodbo povedal. Naravi tam- kajšnjega človeka je tuje, je sam dejal, da bi o teh zadevah govoril odkrito in jih javno raz- kazoval. Zato se film v prvi vrsti ukvarja z naravo, tradicijo in religijo in tako zastira stvari, za katere gre v resnici: ljubezen, lepoto in navsezadnje tudi seks. Pri snemanju filma, po- udarja režiser, je odkril šarm, humor in moč tamkajšnjih lju- di in to je zanesljivo mogoče najti tudi v filmu.

- 18.40 TV mernik
18.55 Risanka
19.13 Napovednik
19.20 Slovenski loto
19.24 Epp
19.30 TV dnevnik 2, vreme, šport
19.55 Zrcalo tedna
20.10 Zdravo
20.10 Epp
21.10 Podarim - dobim
21.30 Wpp
21.35 Španska armada, angleška dokumentarna oddaja, 3/3

Angleška dokumentarna se- rija, **RAZPRŠITEV**, 3. del.
Pred 400 leti je bila mogoč- na španska armada zasidrana v Rokavskem prelivu, kjer je čakala na kopensko vojsko iz Flandrije. Danes natančno ve- mo, s čim vse so Španci name- ravali napasti, kajti potapljači so iz razbitin ob irski obali dvignili njihovo artilerijo. An- glija je bila siabo oborožena in videti je bilo, da se nikakor ne bo mogla upreti premočnemu sovražniku, a po spletu komaj verjetnih naključij, napak in slabe koordinacije na španski strani, ji je uspelo prav to. Špa- nija je tudi po porazu ostala svetovna velesila in dolgo je veljalo, da se Filip ni kaj prida menil za usodo 20.000 nesreč- nih križarjev, ki so hoteli nad Anglijo, pred kratkim odkriti dokumenti pa kažejo, kako ze- lo ga je poraz armade pre- tresel.

- 22.20 Ep video strani
22.25 TV dnevnik 3, vreme, šport
22.45 Napovednik
22.50 Sova, Ko se vname star panj, angleška nanizanka, 8/13, Enemy of the Enemy, šved- ska nadaljevan-ka, 8/8

SLOVENIJA 2

- 14.30 Video strani
14.40 Sova, ponovitev; Murphy Brown, 14. epizoda ameriške nanizanke, Enemy of the Enemy, švedska nadaljevan-ka, 8/8
15.55 Napovednik
16.00 Športno popoldne
19.25 Napovednik
19.30 TV dnevnik HTV
20.00 Potovanja, angleška polju- doznanstvena serija (6/9)
20.50 Dekalog, poljska nanizanka (2/10)
21.50 S. Bergeč: Vmesni čas, izvir- na tv igra
22.55 Yutel, eksperimentalni pro- gram

KOPER

- 13.00 Ryan - soap opera
13.20 Amandoti - soap opera
14.00 Omizje za pet - ameriški barvni film, 1989, igrajo: John Voight, Richard Cren- na, režija: Robert Lieberman
15.55 Čarobna svetilka - otroški program, Scrotch - lutkov- no gledališče »I burattini del Sole«
16.40 Agora - razmišljanje o na- šem vsakdanjiku, Mladi danes
18.20 Meridiani - aktualna tema
19.00 Vsdanec - tv dnevnik
19.25 Starinarnica - risani film
20.35 Dekle imenovano Matter Fox - ameriška barvna drama, 1977, igrajo: Ronny Cox, Conchata Farrell, John Dur- ren, režija: George Chaffer
Nasilno zapornico zaupajo v varstvo zdravniku, ki ga je bila napadla. Sčasoma se med njima rodi prijateljstvo.
22.10 Žrebanje loto
22.15 Vsdanec - tv dnevnik
22.25 S. W. A. T. - serijski film
23.15 Yesterday - zgodovina Pop Music

KANAL - A

- 10.00 Ponovitev filmskega spore- da prejšnje nedelje
20.00 Celovečerni igrani film
21.50 Ne prezrite
22.30 Ponovitev igranega filma po izbiri gledalcev
Po filmu: Lahko noč

HTV 1

- 8.10 Test; 8.25 Pregled programa; 8.30 Poročila; 8.35 TV-koledar; 8.45 Servisne informacije; 8.50 Horoskop, ponovitev; 9.00 Glasba, risanka; 9.30 Platon in Atlantida - doku- mentarni film; 10.00 Nedeljsko živ- ljenje - oddaja za otroke; 11.00 Oddaja resne glasbe; 12.00 Poroči- la; 12.05 Sadovi zemlje - oddaja za kmetovalce; 13.00 Mir in dobro; 13.30 Slika na sliki, ponovitev; 14.25 Poročila; 14.35 Mikser M; 15.05 Leteči medvedki - risana se- rija 23/24; 15.30 Nedeljsko pozno popoldne; 17.00 Poročila v angleš- čini; 17.05 Mozart na turneji - glas- bena-dokumentarna oddaja 10/30; 18.00 Poročila; 18.10 Potopis; 18.40 Iz Zagreba z ljubeznijo; 19.10 dopolnila; 19.20 Epp; 19.25 Nocoj; 19.30 Dnevnik I; 19.55 Epp; 20.00 Sedma noč; 21.30 Izkušnje življenja - tuja dokumentarna oddaja 10/12; 22.20 Šport, Epp; 22.35 Dnevnik II. 23.00 Slika na sliki; 23.45 Poročila v nemščini 23.50 Poročila v angleš- čini; 23.55 Horoskop; 00.00 Poroči- la; 00.05 Videostrani.

HTV 2

- 16.20 Test; 16.35 Pregled sporeda; 16.40 Videostrani; 16.50 TV-kole- dar; 17.00 Red Dust - ameriški igrani film; 18.25 Risanka, video; 18.50 Busove zgodbe - risana se- rija 11/30; 19.15 TV-fortuna; 19.20 Epp, Napoved programa; 19.30 Dnevnik; 20.00 Epp; 20.05 Bagdad Cafe - humoristična serija (5); 20.30 Epp; 20.35 Golden Eye - ameriški igrani film, Epp; 22.20 Polnočni klic - serijski film; Epp;

AVSTRIJA 1

- 9.00 Čas v sliki; 9.30 Kultura; 10.15 Pred očmi Stupa; 11.00 Ura za tisk; 12.00 Tedenski pregled; 12.30 Usmeritev; 13.00 Čas v sliki; 13.10 Doogie Howser; 13.35 Noč pred po- roko; 15.30 Jaz in ti; 16.10 Dekle iz mesta; 18.00 Čas v sliki; 18.30 Sreč- na družina; 19.30 Čas v sliki; 20.15 Regina na stopnicah; 21.10 Red in kaos; 21.55 Vizije; 22.00 TV gleda- lišče; 00.00 Gustav Mahler; 00.30 Čas v sliki.

AVSTRIJA 2

- 8.30 Vreme; 9.00 Čas v sliki; 9.30 Zadržana Jeannie; 10.00 Pan opti- cum; 10.15 Skozi divjino Kurdistana- na; 12.30 Kultura; 13.00 Domovina, tuja domovina; 13.30 Slike iz Avstri- je; 14.15 Prihodnost preteklosti; 15.00 Športno popoldne; 16.30 Svi- la iz pušcave; 17.15 Klub za senior- je; 18.00 Doogie Howser; 19.30 Čas v sliki; 20.15 Columbo; 21.50 Čas v sliki; 21.55 Šport; 22.00 L. A. Law; 22.50 Pikantne sanje; 00.15 Max Headroom; 01.05 Čas v sliki.

MADŽARSKA

- 6.45 Vaška tv, magazin; 7.30 Za otroke; 7.55 Biblijsko sporočilo; 8.00 Kava s smetano; 8.30 Nedeljski magazin, ne le za tiste, ki doma sedijo; 10.55 Nyiregyháza-Bramac SE, m. rokomet; 12.15 Za boljši je- zik; 12.30 Expo '96, reportaža; 13.00 Financial Times, poslovne novice; 13.25 Prehod, Judit Endrei; 13.55 Naša dediščina, paprika; 14.05 Varstvo človekovih pravic; 14.35 Arhitektura na razpotju, seri- ja; 15.20 Zaznavanje, serija; 15.50 Tele video '92; 16.00 Barkochba; 16.40 Za evangelicane; 17.00 Walt Disney vam predstavlja; 18.45 Goo- ol, nogometni pregled; 19.30 Te- den, dnevnik, telešport; 20.35 Gál- völgvi show; 21.45 Za sto milijonov, francoski film; 23.15 Kramljanje; 23.40 Video strani.

MADŽARSKA 2

- 7.00 Sončnica; 9.05 Za otroke; 11.10 Vera in kultura; 11.40 O be- guncih; 12.30 Profit; 12.45 Poma- gač; 13.05 Nogomet; 13.35 Zeppel- lin; 14.20 Dominika, I.; 15.00 Kviz; 15.30 Usode; 16.35 Sissi, 3. del fil- ma; 18.25 Delta; 19.05 Familia DD, serija; 19.40 Celovečerni film; 21.15 Zgodilo se je v tem tednu; 22.15 Svetovni zvezdniki, Bud Spencer; 22.55 Telešport.

PONEDELJEK, 9. MAREC

SLOVENIJA 1

- 9.10 Video strani
9.20 Program za otroke, Festival otroške vedre pesmi '88
10.25 M. Bradbury: Karkoli druge- ga bi bilo pohlepno, angle- ška nadaljevan-ka (6/6)
11.15 TV mernik, ponovitev
11.30 Utrip, ponovitev
11.45 Zrcalo tedna, ponovitev
12.00 Poročila
12.05 Video strani
16.15 Video strani
16.25 Napovednik
16.30 Podarim - dobim, ponovitev
16.50 Ep video strani
16.55 Poslovne informacije
17.00 TV dnevnik 1
17.10 Slovenska kronika
17.20 Program za otroke; Rado- vedni taček: Kobilica
17.35 Jelenček, serija HTV, 5/13
18.10 Obzorja duha, ponovitev
18.40 Ep video strani
18.45 Boj za obstanek, angleška poljudnoznanstvena oddaja
19.10 Risanka
19.17 Napovednik
19.24 Epp
19.30 TV dnevnik 2, vreme, šport
20.00 Epp
20.05 Mr. Bean, angleška nani- zanka

Angleška barvna humoristič- na nanizanka, 1991, 4. epizoda, (Mr. Bean), scenarij: Robin Driscoll, Richard Curtis-Ro- wan Atkinson; režija: Paul We- land, John Howard Davies; igrajo: Rowan Atkinson, Nick Hancock, Matilda Ziegler in drugi.

Po noveletni noči, ki jo je gospod Bean preživel v noč- nem programu Sova, se tokrat predstavlja s kar štirimi polur-nimi epizodami. Tri od teh so povsem nove, kot četrt pa se bo zvrstila epizoda Nadloge gospoda Beana, skratka epizo- da predavanja ob Novem letu. Gospod Bean je še zmeraj ne- ustavljiv: vsakdanje situacije in težave rešuje s domnevno, zvitostjo, ki pa se praviloma sprevrže v kaos, zmedo, juna- kovo zadrego. Atkinsonova ko- mika je praviloma nema, kar jo navezuje na burlesko. Nanjo spominja tudi Atkinsonova gibčnost. Toda Atkinson bolj kot katerikoli umetnik nemega filma uporablja mimiko svoje- ga obraza: njegov obraz je včasih kot iz gume, izraža pa tako njegovo »zvijačnost« kot »bebavost«. Skratka, gospod Bean bo ob marčevskih pone- deljkih znova navduševal gle- dalce TV Slove- nija...

- 20.35 Epp
20.40 Svet na zaslonu
21.25 Ep video strani
21.30 Pavao Pavlič: Nore gobe, drama HTV

V malo podeželsko mesto pride službovat enaintrideset- letna profesorica biologije. V prostem času najraje nabira gobe. Nekega dne pa jo samot- na gozdna pot pripelje do za- puščenega rudnika, kjer opazi nenavadno dejavnost. Iz tovr- njaka nosijo sode v rudniški rov. Zanima jo, kaj je v sodih in

kdo stoji za tem početjem, a odgovorov ne dobi. Nasprot- no, zelo neprijazno ji svetujejo, naj se v to ne vtika. Ker pa zasluti, da se »kuhajo« čudne reči in ker se grožnje ne ustra- ši, sklene tej zadevi priti do konca. V njeno raziskovanje se vključijo ekologi in še zdrav- stvena služba in izkaže se, da so bili njeni pomisleki upravi- čeni...

Scenarij za dramo NORE GOBE je napisal Pavao Pavli- čič, delo pa je režirala Snježana Tribuson. V glavni vlogi na- stopa Ksenija Pajić. Dramo je posnela Hrvaška televizija.

- 22.35 TV dnevnik 3, vreme, šport
23.00 Napovednik
23.05 Sova; Svetnik, angleška nani- zanka, 1/10; Zvezdne ste- ze, 10. epizoda ameriške nani- zanke
0.40 Video strani

SLOVENIJA 2

- 16.15 Video strani
16.25 Sova, ponovitev; Ko se vna- me star panj, angleška nani- zanka, 8/13; Enemy of the Enemy, švedska nadaljevan-ka, 8/8
17.45 Videošpon
18.10 Euroritem, 43. oddaja
18.30 Športni dogodek, ponovitev
19.00 Kremenčkovi, ameriška risa- na serija, 7/26
19.25 Napovednik
19.30 TV dnevnik Koper-Capodi- stria
20.00 Epp
20.05 Žarišče
20.30 Znanost in resnica, ameriška znanstvena serija, 1/6
21.25 Videogodba
21.55 Alpe - Donava - Jadran
22.25 Sedma steza
22.45 Ciklus filmov A. Hitchcocka, Gospa, ki izginja, angleški film (čb)
0.20 Yutel, eksperimentalni pro- gram

KOPER

- 13.00 Ryan - soap opera
13.20 Amandoti - soap opera
14.00 Dekle imenovano Matter Fox - ameriška barvna drama, 1977, igrajo: Ronny Cox, Conchata Farrell, John Dur- ren, režija: George Chaefer
15.30 Arthur, britanski kralj, tv na- nizanka
16.00 Oresedici - tv novice
16.10 Čarobna svetilka - otroški program, Don Kihot - risa- nke, S.O.S. posebna enota - serijski film
17.00 Beneški karneval - repor- taža
18.00 Yesterday - zgodovina Pop Music
18.30 Studio 2
18.50 Odprta meja
19.00 Vsdanec - tv dnevnik
19.25 Ryan - soap opera
19.45 Amandoti - soap opera
20.30 Ponedeljkov športni pregled
22.00 Vsdanec - tv dnevnik
22.10 Princ Regent - angleška barvna nadaljevan-ka v osmih delih (četrti del), igrajo: Peter Egan, Nigel Da- venport, Susannah York, re- zija: Michael Simpson
23.00 S.W.A.T.

KANAL - A

- 09.45 A shop
10.00 Ponovitev sobotnega pro- grama; A shop
19.15 Glasbena oddaja
19.45 A shop
20.00 Dober večer
20.05 Informativno dokumentarni program
20.30 Borza
21.00 Celovečerni film; po filmu: Lahko noč

HTV 1

- 8.10 Test; 8.25 Pregled sporeda; 8.30 Poročila; 8.35 TV - koledar; 8.45 Servisne informacije; 8.55 Ho- roskop, ponovitev; 9.00 Glasba; 9.35 Grška Sicilija - dokumentarni film; 10.05 TV - šola - razredni pouk: Program za učence I. in II. razreda; 11.05 Srečni ljudje - od- daja za otroke 7/1; 11.20 Zlatarjevo zlato - lutkovna oddaja 4/6; 11.35 Dragi John, humoristična serija, ponovitev 7/56; 12.00 Poročila; 12.05 Lovejoy - serijski film, pono- vitev 10/10; 13.00 Slika na sliki, ponovitev; 14.00 Poročila; 14.10 Iz- brali sta - pogledite; 16.00 Poročila; 16.15 TV - razstava, Pregled pro- grama; 16.25 Poročila v angleščini; 16.30 Gremo naprej - družinsko popoldne; 18.00 Poročila; 18.10 Besede, besede, besede, Epp; 18.40 Santa Barbara - serijski film 3/750; 19.25 Epp; 19.28 Epp; 19.28 Nocoj...; 19.30 Dnevnik I; 20.00 Epp; 20.05 Svet športa; 20.50 Hrv- ška v svetu; 21.30 Pregled zunanje- političnih dogajanj; 21.50 Epp; 21.55 Dnevnik II; 22.20 B. Bersa: Ogenj - opera 2/3; 23.00 Slika na sliki; 23.45 Poročila v nemščini; 23.50 Poročila v angleščini; 23.55 Horoskop; 00.00 Poročila; 00.05 Vi- deostrani.

HTV 2

- 16.20 Test; 16.35 Napoved progra- ma; 16.40 Videostrani; 16.50 TV - koledar; 17.00 Malavizija, Daktari - serijski film, ponovitev 15/39; Gimnastika - serija za otroke 10/ 10; Risanka; 19.20 Epp, Napoved programa; 19.30 Dnevnik I; 20.00 Epp; 20.05 Popolni tuji - humori- stična serija 8/28; 20.30 Epp; 20.35 Mala Glorija, serijski film 1/ 4; Epp; 21.25 Električni cowboy; 21.55 Epp; 22.00 Gabriels Fire - serijski film 3/22; 22.50 Izven tokov; 23.50 Videostrani.

AVSTRIJA 1

- 9.00 Čas na sliki; 9.05 Doogie How- ser; 10.00 Solska TV; 10.30 Colum- bo; 12.00 Nočni studio; 14.10 Iz so- seščine; 15.00 Jaz in ti; 15.30 Am- dam des; 16.05 Novo iz Süderhofa; 16.30 Ding dong; 17.10 Wurlitzer; 18.30 Srečna družina; 19.30 Čas v sliki; 20.00 Šport; 21.25 Miami vice; 22.10 Sence čez Moskvo; 0.40 Čas v sliki.

AVSTRIJA 2

- 8.30 Vreme; 16.55 Leksikon za umetnike; 17.30 Lindenstrasse; 18.00 Doogie Howser; 18.30 Show Rudija Carrella; 19.00 Zvezna drža- va danes; 19.30 Čas v sliki; 20.00 Kulturni pregled; 20.15 Podeželski zdravnik; 21.00 Novo v kinu; 21.15 Devica ali prostitutka; 0.15 Halo Av- strija, halo Dunaj; 0.45 Poročila.

MADŽARSKA 1

- 5.45 Dobro jutro, Madžarska, ma- gazin; 8.35 Nemški magazin; 8.50 Doktor Faustus, 1. del tv-filma; 9.50 La Sept, Paleta, francoska serija; 10.20 Serijski film; 10.45 Video strani; 16.00 Popoldanski saldo, pregled dogodkov dneva; 16.10 Ba- kony je moj Pariz, madžarska seri- ja; 16.30 Szymanowskyja Koncert za violino št. II; 17.00 Zajtrk plus, ponovitev; 17.20 Ženske nad štiri- deset, nemška serija; 17.50 Katoli- ska kronika; 18.00 Prehod, magi- zin; 18.40 Svet denarja; 18.50 Vide- oklipi; 19.00 Igra; 19.15 Otroški ko- tiček; 20.00 Dnevnik, telešport; 20.35 Svetovni prvak zapada, ko- medija, prenos iz gledališča Ves- prem; 22.40 Moj teden; 23.00 Svet videa; 23.45 Dnevnik; 23.50 Dnev- nik BBC.

MADŽARSKA 2

- 15.00 Zasedanje Parlamenta, pre- nos; 17.10 Naš ekran, v hrvaškem in srbskem jeziku; 17.35 Za otroke; 17.53 Žrebanje loterije Šestica; 18.00 Dnevnik, vreme; 18.14 Pop real; 18.40 Telefonska igra; 19.00 Bartok; Madžarske podobe; 19.10 Razgovor z Marijo Wittner; 20.00 Telešport; 21.00 Studio '92, kultur- ni tednik; 22.00 Večerni saldo; 22.25 Pred koncem dneva; 22.50 Ljubezenska zgodba, francoski čb film.

ZANIMIVOSTI

V PRIČAKOVANJU LETOŠNJIH OSCARJEV BO ZMAGAL PREDSEDNIK ALI GANGSTER

V pričakovanju podelitve letošnjih Oscarjev se v filmskem svetu že močno dviga temperatura in konec marca bo slednjič znana odločitev med dvema največjima rivaloma, filmom Bugsy, komercialnim gangsterskim filmom Barryja Levinsona in filmom JFK, obračunom z ameriški mi iluzijami o umoru ameriškega predsednika Kennedyja Oliverja Stona. Prvi ima deset in drugi osem nominacij.

Člani Ameriške filmske akademije so za najboljši film letos ob omenjenih dveh predlagali še filme Lepotica

Mnogi ga že vidijo z Oscarjem v rokah: nenavadni Oliver Stone

in zver, Princ plime in Ko jagenjčki umolknejo.

Za najboljšo moško vlogo se potegujejo Warren Beatty

(Bugsy), Robert De Niro (Cape Fear), Anthony Hopkins (Ko jagenjčki umolknejo), Nick Nolte (Princ plime) in Robin Williams (Ribiški kralj). Najboljšo žensko glavno vlogo bo žirija razglasila med Greeno Davis (Thelma in Louise), Lauro Dern (Rambling Rose), Jodie Foster (Ko jagenjčki umolknejo), Bette Midler (For the Boys) in Su-

Tako Jodie Foster kot Anthony Hopkins kandidirata v filmu Ko jagenjčki umolknejo za najboljšo glavno vlogo

Warren Beatty bo morda iz Bugsyja potegnil svojega Oscarja

san Sarandon (Thelma in Louise).

Tudi med režiserji izbira ne bo lahka. Kandidirajo John Singleton (Boys n The Hood), Barry Levinson (Bugsy), Oliver Stone (JFK), Jonathan Demme (Ko jagenjčki umolknejo) in Ridley Scott (Thelma in Louise).

Za vidnejše nagrade nista predlagana dva med najbolj gledanimi in popularnimi filmi. Robin Hood s Kevinom Kostnerom je pridobil le nominacijo za najboljšo pesem, znameniti Terminator II pa nominacije za tehnične vidike filma.

S TRABANTOMA ČEZ SAHARO

Ljubezen do trabanta, čudežnega vzhodnonemškega plastičnega dvotaktnega, s katerim sta zrasla, je Eberharda Derliga (49) in Guida Zenkerta (40) pripeljala na noro misel, da bi se podala čez afriško puščavo. To sta tudi storila. Avto, ki jima ju je

dovati kroglične ležaje, kar 246-krat sta obtičala v pesku. Trabanta sta morala še večkrat popravljati. V včasih kar dramatični vožnji skozi afriško divjino je v Gabonu prvi trabant tako rekoč izpustil dušo. Drugi je vzdržal do Angole, tako rekoč 3 tisoč km

podaril neki trgovec, sta do vrha napolnila z nadomestnimi deli, konzervami, suhimi klobasami, pivom itd. in se iz okolice Berlina pripeljala do Marseilla, od tod pa z ladjo do Tunisa.

»Prvih 1800 km afriške ceste je bilo še asfaltirane,« pripoveduje Guido, »potem pa se je začelo zares.« Pogumno sta krmarila čez Saharo. Velikokrat sta morala pregle-

pred njunim Kapstadtom. »Tu sva oba imela tudi polna usta peska,« pravi Guido. In tu sta potem pustila obe »škafli«. Potem ko sta prevozila 11 tisoč kilometrov dolgo pot v plastičnem ohišju po peklenski vročini, sta bila zopet v krogu svojih družin v Teltowi. Njun prvi vtis je bil ta: »Bilo je hudičevo trdo, ampak takšno pustolovščino bi vseeno še ponovila.«

VEČJI DAVKI V NEMČIJ

Slovenci, ne razburjajte se nad davki, tudi v Nemčiji so jih povečali. Povprečna družina z dvema otrokoma in zaslužkom 4 tisoč DEM mesečno bo dobila ob koncu meseca 56 DEM manj! Še slabše se bo godilo samcem, ki zaslužijo 6 tisoč DEM mesečno – do 30. junija bodo plačali

7,5 odstotka več davka. Ob tem so v Nemčiji povečali zavarovanje za brezposelne od 4,3 na 6,6 odstotka, medtem ko se je pokojninsko zavarovanje znižalo za 1 odstotek (na 17,7). Tako bodo mesečni odtegljaji letos dosegli 9 odstotkov. Kaj bi ob tem rekla šele naša vlada!?

NAJMANJŠA PIVOVARNA

Družina Obstfelder v Singenu v Nemčiji ima najmanjšo pivovarno v deželi. Od 1885. leta vari dragoceno Singen pivo (pol litra za 90 pfenigov), zvari pa ga samo 2 tisoč litrov na teden. (Pivo-

varna Union v Dortmundu istočasno 3,25 milijona litrov.) Toda kupčija kljub temu cveti vedno bolje, zatrjuje Edith Obstfelder (63). Njen cilj je vendarle, da bi tedensko zvarili 2500 litrov piva.

IGLESIAS POSKUŠAL SAMOMOR

ker sta ga menda hkrati zapustili zakonita žena in prijateljica.

V nemškem tisku se je pojavila novica, da je Julio Iglesias, eden najslovesnejših španskih pevcev, ki je lomil ženska srca po vsem svetu, v krizi srednjih let skušal napraviti samomor tudi zato

VILO ZA ŽIVALI

»Živali bolj potrebujejo moj denar kot jaz,« je rekla Brigitte Bardot (57) in podarila francoski ustanovi za zaščito živali, ki jo je sama postavila na noge, svojo sanjsko vilo v St. Tropezu. »Posestvo je vredno 6 milijonov DEM,« pravi legendarna filmska igralka. »V zadnjih letih sem postala srečnejša ob vsakem franku, ki ga lahko podarim za zaščito živali.«

VREDNA 13 MILIJONOV

Claudia Schifer (21) top manekenka si o svoji prihodnosti gotovo ne bo belila glave. Lepa Nemka iz Düsseldorfa je podpisala reklamno pogodbo s kozmetičnim koncernom Revlon, po kateri bo v prihodnjih treh letih pospravila v svoj žep kar 13 milijonov DEM! Claudia se bo za astronomsko vsoto zdaj smejala samo že za ustna črta.

ZAČENJA SE SP V FORMULI 1 DVOBOJ MANSELL — SENNA

Čez nekaj dni se bo začel novi oktanski cirkus, zanimivosti sezone so vsekakor številne spremembe v motorjih, to leto pa bo tudi prva ženska vozila bolid na službenih tekmovanjih...

Prvega marca v Južnoafriški Republiki – na stezi v Kyalamiu začenja Svetovno prvenstvo v Formuli 1. Po šestnajstih tekmah na vseh kontinentih se sezona končuje 8. novembra v Adelaideu, za ves ta čas pa bo 34 vozačev iz 16 moštev razveseljevalo številne oboževalce in sponzorje v najdražjem tekmovanju na svetu. Svetovni prvak in glavni kandidat za letošnji naslov je Brazilc Ayrton Senna, ki kot glavnega konkurenta omenja Nigela Mansella, s katerim je vodil zanimivo borbo skoraj celo prejšnjo sezono.

Izpopolnjeni motorji

Senna se zaveda da bo novi McLarenov bolid, McLaren Honda MP4/7 ugledal sonce šele v evropskem delu sezo-

ne, v maju, kar bo Mansellu in Williamsonovem novemu sistemu »reaktivnega obešanja« dalo prednost v prvem delu sezone. Ocenjuje se, da je bolid s tem sistemom v vsakem krogu hitrejši za približno sekundo, kar v športu v katerem odločajo desetinke sekunde lahko postane odločilno. Prav Sennina serija je od štirih zaporednih zmag tudi določila zmagovalca, ko se je še Mansell privajal na Williamsov bolid FW14. To leto pa Mansellov bolid z ojačanim Renaultovim motorjem, kateri je že preverjen in z novim reaktivnim sistemom, kateri je uspešno testiran, začenja novo zgodbno. Mansell se je čez zimo preselil z rojstnega otoka Manna na Florido.

Ta sprememba bivališča in klime je do konca napolnila Mansellove »akumulatorje«, tako da je on še bolj lačen uspeha.

»Začetek te sezone čakam veliko bolje pripravljen,« je rekel Mansell in nadaljeval: »Veliko obveznost imam tudi

do mojih navijačev. Če ne bi verjel, da bom osvojil naslov, ne bi niti ostal v formuli 1.«

Mansell je kljub veliki konkurenci obdržal primeren odnos do Senne. Kot vedno, so McLaren, Honda in Senna glavni favoriti. Zanimivo je, da to sezono niso prav dosti vadili, to pa kaže, da so sigurni, da bo njihov bolid pripravljen za začetek sezone. Poleg Mansella, je v ekipi tudi odličen Riccardo Patrese, kateri je bil izvrsten tudi prejšnjo sezono. Po slabi prejšnji sezoni brez zmag, Ferrari zdaj ostaja tudi brez trikratnega svetovnega prvaka Alaina Prosta. Navkljub vsemu pa iz Maranella prihajajo optimistične novice, katere imajo kritje v novem bolidu, z radikalno spremenjeno aerodinamiko, katerega bosta vozila Ivan Capelli in Francoz Jean Alesi. Tudi Benetton se želi priključiti v sam vrh formule 1. V njihovi ekipi je najperspektivnejši voznik Nemeč Michael Schumacher in talentirani Anglež

Martin Brundle, kateri je zamenjal trikratnega svetovnega prvaka Nelsona Piqueta, Jordan, presenetljivo visoko plasiran (5. mesto) v konkurenci konstruktorjev, v svojo drugo sezono vstopa prav tako z značajnimi spremembami. Angleška ekipa nastopa z dvema novima tekmovalcema, Stefanom Modenom in Mauriciom Gugelminom in z novim motorjem – dvanaestcilindrično Yamaho namesto dosedanjega Forda z osmimi cilindri.

Ženska v formuli 1

Največ zanimanja pa je osredotočeno na mlado Italijanko Giovanno Amati, prvo žensko kot voznico formule 1 in na sina slavnega Paula Belmonda, Jeana Paula Belmonda. Ostali debitanti so Švicar Andrea Chiesa (Fondmetal), Japonec Ukio Katayama (Larrousse), Italijan Enrico Bertaggia (Andrea Moda, prejšnji Coloni), in Christian Fittipaldi, nečak Emersona Fittipaldija v Minardi.

ZANIMIVOSTI

ŠESTDESET LET ELIZABETH TAYLOR

ŽENSKA Z DEVETIMI ŽIVLJENJI

Ženska, ki se lahko ponaša z osmimi soprog, z več kot tridesetimi kirurškimi operacijami, z nekaj zdravljenji alkoholizma in s pol stoletja bleščeče filmske kariere, nagajene z dvema Oscarjema, Elizabeth Taylor praznuje v teh dneh svoj šestdeseti rojstni dan v Disneylandu sredi tisočih povabljenih v kraljestvu Mickeya Mousa, edinega nedotaknjeneega simbola Hollywooda.

dega dekleta postane sočna ženska v filmih največjih režiserjev Monkiewicza, Loseya, Hustona, Zeffirellija, Nicholsa...

Filmske priredbe del ameriških književnikov so ji ponudile njene najboljše vloge, zaigrala je soprogo bogatega živinorejca, v katero je v Velikanu brezupno zaljubljen James Dean (1956), trdoglavo ženo alkoholika Paula Newmana v Mački na vroči

Njene shujševalne kure, ločitve, borbe zoper odvisnosti od alkohola in pomirjeval, ljubezen do diamantov, kampanija zoper AIDS, nedavna poroka z dvajset let mlajšim gradbenim delavcem... Liz Taylor še vedno vznemirja javnost, četudi se že dvajset let ni pojavila na filmskih ekranih.

»Dosegla sem vrhove in dna, preživela toliko tragedij in bila deležna tolike sreče,« v teh dneh na kratko komentira svoje življenje vitka in polepšana z novo pričesko.

Njeno življenje se je začelo kot pravljica. Elizabeth Rosomond Taylor se je leta 1932 rodila v Londonu v ameriški družini, ki se je pred vojno vrnila v Kalifornijo. Že desetletno deklico so opazili v filmskih studijih in dobila je vloge v filmih Lassie se vrača in Jane Eyre. Zaradi njenega šarma, angleškega naglasa in jahalne spretnosti jo izberejo za glavno vlogo v filmu Velika nagrada, veliki uspešnici, ki ji na široko odpre vrata v svet filmske industrije in iz mla-

pločevinasti strehi (1958). Leta 1960 je dobila prvega Oscarja za vlogo prostitutke v filmu Butterfield 8.

Tri leta kasneje je na vrsti Kleopatra, razkošni spektakel, pri katerem so presegli vse predračune. Okoli Liz se pletejo čudne govorice, v tisku je polno novic o njeni bolezni in začenja se odmevna zveza s človekom, ki bo kar dvakrat postal njen soprog, z Richardom Burtonom.

Leta 1966 dobi drugega Oscarja za vlogo ostarele, zapite furije v filmu Kdo se boji Virginije Woolf, kjer sta se z Burtonom sijajno ujela. On postane producent, ona igra v njegovih filmih, zdaj z več, zdaj z manj usepha.

»Osem zakonov je zadošči,« vzklika danes igralka, ki je s porokami začela z osemnajstimi leti, ima štiri otroke in za seboj šest ločitev ter eno vdovstvo.

Še vedno je lepa, dobra poslovna ženska in ambasadorica dobre volje v borbi proti AIDS-u, ki jo je začela po smrti svojega velikega prijatelja Rocka Hudsona.

NASA V NEBO PRVIKRAT POŠILJA S SOPROGOM TUDI ŽENO

LJUBEZEN V VESOLJU

Kmalu bodo izvedeli, kakšno je zakonsko življenje v vesolju, kajti v Nasi so sklenili jeseni letos v orbito izstreliti s soprogom tudi njegovo ženo. Marc Lee (39) in Jan Davis (37) se bosta v misiji STS vkrcala z ladjo Endeavor, ob njima pa bo še pet drugih astronautov, trije Američani, dva Japonci in ena črka, druga temnopolta ženska na poti v vesolje.

Zakonska govorita izključno o znanstvenem raziskovanju, vendar si mnogi zastavljajo vprašanje, če niso morda tudi seksualni odnosi predmet tokratnega raziskovanja, kar pa v Nasi zanikajo in pravijo, da je to njuna zasebna stvar.

Za raziskovanje zakonske ljubezni v vesolju se zavzemajo mnogi ameriški strokovnjaki, psihiatri in voditelji medicinskih raziskav, ki pravijo, da so znanstvena odkritja v tej smeri minimalna, takšna skušnja pa bi bila koristna in dragocena, lahko bi testirali bitje srca in probleme mikrogravitacije.

Doslej je v vesolje potovalo 124 moških in 14 žensk, vendar se tega dela raziskav doslej uradno še niso lotili, četudi po kuloarjih krožijo številne nepreverjene govorice.

Resnici na ljubo je Nasino pravilo, nobenih parov v raziskovalnih nalogah. Marca Leeja in Jan Davis so za pot izbrali že pred njuno poroko leta 1990.

DOMAČI ZDRAVNIK

BOLEČINE V NOGAH

Bolečine v nogah ne mučijo le starejših, ampak tudi mlajše ljudi, zlasti tiste, ki pozimi nosijo škornje. Kako si lahko pomagata?

- Masirajte si noge s propolis kremo (lekarna)
- Pripravite si kopeli iz kamilic
- Natrite si zatem noge z limoninim sokom
- Najmanj za kakšno uro dnevno sede ali leže dvignite noge v višji položaj
- Pomaga tudi masaža z meliso ali francoskim žganjem
- Vsaj dvakrat na dan spremenite višino pet (na primer, namesto škornjev obujte gležnarje)
- Koristna je telovadba, tako da mišice krčite in jih popuščate.

HRANA ZA NIZEK PRITISK

Za tiste, ki imajo prenizek krvni pritisk, je priporočljivo, da dnevno pojedjo skodelico jogurta, oziroma da jedo mlečne izdelke (kefir, sir) kot veliko zelenjave in svežega sadja. Zjutraj na tešče naj pojedjo žlico gorčice (ni nujno, da je ostra) in pijejo tri tedne vsak dan skodelico čaja iz omele (lekarna). Ljudje z nizkim pritiskom naj se ne odrečejo kavi, lahko pa mirne duše opustijo alkohol, ki učinkuje le trenutno.

NEVARNE MAŠČOBE

Ženske, ki dnevno pojedjo 28 g balastnih snovi, za polovico zmanjšajo možnost, da bi zbolele za rakom na prsih, so zdaj ugotovili avstralski znanstveniki. Balastne snovi vsebuje sadje, zelenjava, vse vrste polnozrnatih kruha itd. Pomemben je tudi vitamin A in E, ki je v korenju, peteršilju, špinaci, sladkem janežu itd.

Znanstvene raziskave v več državah so pokazale, da so ženske, ki uživajo mastno hrano, izpostavljene velikemu tveganju, da zbolijo za rakom. Menijo, da bi lahko preprečili od 40 do 60 odstotkov te bolezni, če bi maščobe v hrani zmanjšali za polovico.

Že dolgo je znano, da Kitajke in Japonke zelo redko dobijo raka na prsih, kar povezujejo s tem, da ima tamkajšnja hrana malo maščob in veliko zelenjave. Eden od dejavnikov tveganja je tudi alkohol. V petih mednarodnih študijah so dokazali njegovo zvezo z rakom. Ob 12 g alkohola dnevno se poveča riziko za raka na prsih za 40 odstotkov, ob 30 g celo za 100 odstotkov. Za primerjavo: kozarec vina (0,2 l) vsebuje 16, 1 liter piva 35 in 1 kozarec likerja (0,02 l) 5 g alkohola.

ČESEN

Indijski zdravnik prof. dr. Bordia, najbolj znan medicinec za česen na svetu, je objavil študijo o 500 ženskah in moških, ki so preživeli infarkt. Ugotovitev je presenetljiva: kdor jemlje trikrat dnevno po dve kapsuli česna, je tako rekoč zunaj nevarnosti, da bi doživel še drugi infarkt.

DOJENČKU PRESADILI SRCE

Kirurg dr. Pedro Del Nido je v otroški bolnišnici v Pittsburghu v ZDA presadil srce doslej najmlajšemu pacientu na svetu – deklici Sarah komaj devet ur po njenem rojstvu.

Njena mati Kelton je bila v četrtem mesecu nosečnosti, ko so pri rutinskem pregledu naredili posnetek otroka, sestra pa je na ekranu ugotovila, da je njegovo srce povsem nerazvito, da praktično manjka leva polovica.

Zdravniki staršem niso mogli dati dosti upanja, kajti otroci s takšno srčno napako v resnici nimajo možnosti, da bi preživeli. Zato je bilo edino upanje transplantacija takoj po rojstvu, čeprav take operacije doslej še nikjer niso opravili. Največji problem je bil, kako v danem trenutku dobiti pravo srce. Za mater in očeta so se začeli tedni in meseci velike negotovosti. Toda ko je bila mati v osmem mesecu, so ji zjutraj sporočili, da so dobili srce otroka, ki je preminil v prometni nesreči in naj takoj pride v bolnišnico.

Še istega dne opoldne so opravili carski rez in zvečer presaditev, ki je trajala šest ur. »Vsaka minuta bi bila lahko usodna,« pravi dr. Del Nido. »Srce Sarah ni bilo večje od laškega oreha – poškodovanega, ki bi lahko vsak trenutek prenehalo utripati.« Toda presaditev je uspela, drobno telesce ni zavrnilo tujka in starši so hčerko po treh mesecih odpeljali domov.

»Ko so odkrili okvaro, so nama svetovali, naj bi splavila,« pravi mati. »Toda tega nisva mogla storiti. Zdaj veva, da je bila odločitev pravilna – za naju in za Sarah.«

MORDA NISTE VEDELI

VSE O GORČICI

Gorčice v današnji obliki stari Grki seveda niso poznali, pečeno meso pa so posipali s celimi zrnji, da bi bilo okusnejše. Rimski zdravnik Pedanius Dioscorides (78 let po našem štetju) je gorčico zmešal z oljem in zmes predpisoval kot sredstvo za masažo. Kasneje so Rimljani zmlela zrna gorčice mešali z oljnim oljem, kisom in medom.

Danes vemo, da gorčica spodbuja delovanje žolčnika in prebave. V Evropi delajo eno najbolj znanih gorčic v Düsseldorfu v Nemčiji (Levja gorčica). Tu so prvič naredili ostro svetlo gorčico, ki jo prodajajo po vsem svetu. Surovine morajo biti vedno sveže in brezhibno pripravljene, zrna gorčice vedno sveže zmleto, pri čemer se izloča občutljivo alil olje, ki daje potrebno ostrino. Poleg zelo ostre je v proizvodnji tudi medium in sladka gorčica, ki je posebej primerna kot dodatek h klobasam, siru ali namazana na kruh. Uporabljamo jo tudi za pripravo solat.

ČE IMA KOLEGA PROBLEME

POMOČ BREZ VSILJIVOSTI

S kolegico, ki je prijetna in sposobna, v zadnjem času nekaj ni v redu. Ponavadi polna humorja in nasmejana, je sedaj največkrat odsotna in ima pogosto objokane oči. Tudi svoje norme več ne dosega, počenja celo napake. Vzrok se je hitro ugotovil: gospa S. ima privatne probleme.

Nezanesljivost je velika

Jasno, da vsakdo kaže razumevanje in ji želi pomagati. Toda kaj bi bilo treba narediti, da bi si kolegica opomogla, ne ve nihče točno. In iz te nezanesljivosti pride dostikrat do naslednjih situacij: Sodelavci po eni strani ignorirajo skrbi kolegice – nihče je ne nagovarja. Po drugi strani pa ji odstranjujejo vse ovire s poti, da bi lahko bolje delala.

To je sicer dobro mišljeno, toda delavski psihologi pravijo, da je taka pomoč brez učinka. Utemeljitev: prizadeta kolegica (ali kolega) pride zaradi tega v poklicno osamljenost. In kar naenkrat pride čas, ko tudi najbolj razumevajočemu kolegu postane težko vleči naprej apatično kolegico in opravljati del njenih nalog. Končno je vsak prekomerno obremenjen s svojim delom.

Zato je boljše prizadetega direktno nagovoriti o problemu in se z njim o njem pogovarjati. Ga vprašati, če naj

mu pomagamo pri delu. Takšen pogovor naj začne nekdo, ki je tudi sicer s prizadeto osebo v dobrem odnosu. Morda se predlaga pogovor med malico ali celo v prostem času, kajti ljudem ni prijetno govoriti o privatnih problemih na delovnem mestu pred ostalimi. Dobro je, če je pomoč ponujena, ne pa vsiljena. Mnogi se pred problemi zatekajo v prekomerno delo.

Odvrniti ali pustiti trpeti

Kako človek reagira, je odvisno od karakterja prizadetega. Če je nekdo nagnjen k intenzivnemu trpljenju, mu ne prija, če ga pustimo na miru in težko bi na primer prenesel, če bi mu rekli, naj razčisti sam s sabo, potem pa se bo že nekako postavil na lastne noge. V nasprotju pa ljudje, ki želijo svoje probleme rešiti sami, raje slišijo: »Pusti, bom tokrat jaz to naredil namesto tebe.« Hvaležni vam bomo, da jim ponujate čas za razmišljanje.

MUZIKA JE
BIZNIS

Priznanje Slovenije v svetu je končno prineslo tudi nekaj konkretnega za slovenske underground bende. Če je prevlada demosarjev močno udarila po drugačni rock produkciji, je zanimanje za Slovenijo pomagalo tem istim bendum, ki so ostali brez prostorov za vaje, brez možnosti za koncerte in podobno. Jasno, vsega ni kriv Demos. Je pa bilo v zadnjem letu in pol moč opaziti povečan trend po zamenjavi subkulturne scene z »zdravo mladinsko kulturo«. Kaj to pomeni? Pomeni, da bi se naj namesto nekdanjih rdečih upravnikov nekaterih klubov nastavili črni. Populaciji, ki se nima kam dati pa se verjetno sladko jebe, kakšne barve se bodo namalale na zaprte dvorane.

Denarja ni, to je več kot jasno. Šepajoča entertainment scena se počasi pobira na noge, zvečine po zaslugi političnih in ostalih sponzorjev. Slovenski bendi lahko zopet igrajo v Avstriji in Italiji, saj razne kulturne skupnosti organizirajo festivale slovenske kulture in ostalih zadev, ki so povezane s promocijo Slovenije v Evropi. Sporočilo je več kot očitno. Treba je izkoristiti priložnost, kajti po končani začetni evforiji bo zopet težko najti klub v vsej Evropi, ki bo pripravljen organizirati koncert bendu, ki ni iz Amerike. Po drugi strani pa se v Sloveniji bližajo volitve. Stranke bodo poskušale izkoristiti vse možnosti, za čim večjo promocijo. Torej bo bendum in organizatorjem vsaj malce lažje. Do volitev. Nato pa spet nazaj v luknje.

NOVICE

READING FESTIVAL je pod vprašanjem. Vsaj kar se letošnje prireditve tiče. Eden izmed največjih in najbolj znanih rock festivalov je zašel v krizo zaradi nesporazuma med organizatorji. Kljub vsem težavam in neprijetnostim pa se organizatorji dogovarjajo PUBLIC ENEMY in NIRVANO. Oboji bi naj bili glavni gosti festivala, ki bo potekal 26., 27. in 28. junija. Če se bodo organizatorji uspeli dogovoriti med sabo, seveda. Še nekaj imen, ki bi naj nastopila na festivalu: CARTER USM, SENSELESS THINGS, THE BLUE AEROPLANES.

DAVID BOWIE si je zadal težko breme. V enem samem letu bo posnel studijski in živ album s svojo skupino TIN

MACHINE, posnel bo tudi solo album, junija pa naj bi se še poročil s prelepo manekenko Iman. Slednje bo verjetno slajši del obremenitev. Solistični album bo naredil v sodelovanju z NILEOM ROGERSOM. ROGERS je z Bowiejem ustvaril super uspešni album Let's Dance.

DAVID BOWIE: Srečni ženin.

THE WHO še ne gredo v pozabo. Pete Townshend namreč sodeluje z gledališkimi ustvarjalci na postavitvi prve ameriške odrske uprizoritve legendarne rock opere TOMMY. Predstava bo nared do poletja.

THE WHO: Tommy osvaja ameriške gledališke odre.

DEAD KENNEDY'S so ponovno izdali EP In God We Trust. S tem so proslavili zmago v šestletni prvani vojni v zvezi z izdajo tega albuma. EP je bil posnet kot soundtrack k videu o političnih aktivnostih benda v San Franciscu. Na Alternative Tentacles, kjer je EP izšel (le kje drugje bi?) pripravljajo tudi ponovno izdajo drugega albuma Plastic Surgery Disasters in pripadajočih singlov, Halloween in Bleed For Me.

VIDENO

UK SUBS, MKC Maribor

Se spominjate davnega leta 1975, ko so se angleškim mladcem na vrh glave vzpele razmere v show businessu z vsemi izumetničenimi mega skupinami na čelu, in so podkurjeni z gospodarsko recesijo stopili v subkulturne politične vode ter rodili punk, ki je zanimal vse preteklo. Nato se je celotna scena po meteorskem vzponu in odhodu najbolj agilnih med njimi, Sex Pistols, umirila in celo priznala vplive. Rock zgodovina se je pisala znova. Potem ko so The Clash podpisali za multinacionalno CBS, se je pravovernim podrl svet in prisegli so, da se je punk takrat končal.

Eni izmed prvih protagonistov so se, navdihnjeni od Spolnih Pištlov in The Damed, konec leta 1976 poimenovali United Kingdom Subversives. Nato so skrajšali ime v UK SUBS in prečesali skoraj vse londonske luknje. Leta 1978 so se tudi sami vdali in po nekaj uspešnih singlih ter sodelovanjih na kompilacijah podpisali za Gem Records, za katero je stala firma RCA. Kot eden najčvrstjših bendov si s sedmimi zaporednimi Top 30 hiti med 1979 in 1981 v Veliki Britaniji utrdijo status dosledne in stalne skupine.

Kmalu zavijejo tudi k nam in v sredini osemdesetih let nastopijo v Ljubljani, sedaj 1992 pa smo jih v tork lahko videli in slišali v klubu MKC v Mariboru. Pod taktirko večnega punkerja Charlija Harperja so presenetili že z zunanjim izgledom, ki več ni bil usnjen, temveč izrazil je ans-rockerski. Dreadlockne na njihovih glavah pa so še poudarjale, da se morajo tudi večni uporniki nekdanje spremeni. Vsaj na zunaj. Drugače njihova glasba, ki smo jo slišali na koncertu, ostaja blizu koreninam, iz katerih izhajajo. Vokal, ostre kitare, subverzivni klici in izjave, medtem ko se očitne spremembe opazijo pri ritmu sekciji. Nekoč bolj enodimenzionalna je začela dihati na funky – čvrst, včasih tudi slap bas ima odlično podlago v utrjenih bobnih, ki pa na drugi strani ne zgubita ostrine, ko je treba vžgati po starih obrazcih. Skratka, postali so rockerji.

A kljub temu, da izredno poštenemu koncertu ne moremo niti zvočno niti izvedbeno ničesar oporekati, me je pustil kar preveč hladnega. Njihov čas je pač minil. Verjetno takega mnenja niso delili mnogoštevilni, ki so jih po skoraj dveurnem igranju in treh dodatkih še klicali na

UK SUBS: starci se ne dajo.

oder. Super veselica je ponovno dokazala, da Maribor postaja rock mesto s svojo željno publiko, ki ne zeha in apatično strmi predse ter jim vstopnica za koncert ne pomeni manj kot liter šnopsa. Dve krasni prireditvi v manj kot tednu dni vlivata upanje, da bo tisoč potencialnih mladcev in mladenk postavilo okleščeno in uničeno sceno, ki je nekdanj nosila našitek slovenskega Liverpoola, spet na noge.

Peter Tomaž Dobrila

BELA HIŠA, 28. 2., Dom svobode II, Trbovlje

Prejšnji dan so plakati, na redko posejani po Trbovlju, vabili na enega redkih koncertov drugačne rock-glasbe, ki pa je žal pri nas v Zasavju zanemarjena, morda celo malce pozabljena. V dvorani, ki je namenjena za kinopredstave in gledališče in je bila do sedaj zaradi osrednje zgradbe – DELAVSKEGA DOMA, kar malce zapostavljena se je zbralo približno 200 obiskovalcev, to je približno pol dvorane. Vzroke lahko iščemo predvsem v nepopolni reklami. Kakor tudi zaradi nenaklonjenosti »TRBOVCEV« takšnem stilu glasbe. Po prvi skladbi, ki je bila nekakšen uvod v koncert, so se na odru, napolnjenim z raznimi instrumenti, pojavili člani skupine in začeli igrati. Sam koncert je bil razdeljen na dva dela. Prvi morda bolj elektro/rockerski, v njem so se namreč v lastnih skladbah spogledovali s svojimi vzorniki, kot so pozni Crosby, Stills, Nash and Young, countryski POCO ali EAGLES in morda tudi SANTANA. Po petminutni pavzi so nadaljevali – tokrat v trio akustični

zasedbi, kar je spominjalo na njihove začetke. V popolni zasedbi pa seveda niso pozabili zaigrati skladbe z naslovom PROCES V LJUBLJANI, ki je njihova priredba skladbe OHIO skupine CSN and Y in je posvečena procesu proti četverici v LJUBLJANI.

In kdo sestavlja to skupino? To sta brata Vili in Andrej Guček, oba kitara, Koncilijski Martin – akustična kitara, na bas kitari Tine Jelen (ex-LILIHIP) in na bobnih Izotok Pepelnak (ex – VETER). Prvotna skupina – HIŠA, je nastala v letu 85 ali 84, ko so nastopili na LITIJSKIH VEČERIH AKUSTIČNE GLASBE, s skupinami EPITAF in KURE NA GNOJU. Nato so se podali na služenje vojnega roka tako, da se je skupina pod novim imenom in z malce drugačno glasbo pojavila pred dvema mesecema in nastopila na koncertu za Hrvaško v Trbovljah. Naj za konec dodam le še to, da je lahko marsikomu žal, da je zamudil priliko, da sliši dober poslušljiv rock v izvedbi domače skupine iz Trbovelj.

Rudi Špan

ZA VEDNO
Z NAMI

Pred 5. leti
GEORGE MICHAEL
& ARETHA FRANKLIN
– I Knew You Were Waiting

Pred 10. leti
KRAFTWERK – The Model/Computer Love

Pred 15. leti
JULIE COVINGTON – Don't Cry For Me Argentina

Pred 20. leti
T-REX – Telegram Sam

Pred 25. leti
THE MONKEES
– I'm A Believer

TREND

Vsaj enkrat v minuti reči:
»K-vaa?!«

THE YOUNG GODS: bo TV Sky njihov najuspešnejši album doslej?

LESTVE

ZDA (Billboard) – albumi

1. GARTH BROOKS – Ropin The Wind
2. NIRVANA – Nevermind
3. GARTH BROOKS – No Fences
4. MICHAEL JACKSON – Dangerous
5. HAMMER – Too Legit To Quit
6. U2 – Achtung Baby
7. BOYZ II MEN – Cooleyhighharmony
8. MICHAEL BOLTON – Time, Love And Tenderness
9. METALLICA – Metallica
10. PRINCE – Diamonds & Pearls

Velika Britanija (NME)-albumi

1. WET WET WET – High On The Happy Side
2. SIMPLY RED – Stars
3. GENESIS – We Can Dance
4. THE WALKER BROTHERS – No Regrets: The Best Of Scott Walker
5. And The Walker Brothers
6. LISA STAINFELD – Real Love
7. MICHAEL JACKSON – Dangerous
8. QUEEN – Greatest Hits II
9. CE CE PENISTON – Finally
10. NIRVANA – Nevermind
11. TINA TURNER – Simply The Best

Velika Britanija (NME) – neodvisni albumi

1. LUSH – Spooky
2. THERAPY? – Pleasure Death
3. PRIMAL SCREAM – Screamdelica
4. TEENAGE FANCLUB – Bandwagonesque
5. SCORPIO RISING – If
6. MY BLOODY VALENTINE – Loveless
7. THE YOUNG GODS – TV Sky
8. NIRVANA – Bleach
9. DARKSIDE – Melomania
10. STETIENNE – Foxbase Alpha

Anglija (NME) – rap obeti

1. PUBLIC ENEMY – Night Train (Remix)
2. PETER ROCK & CL SMOOTH – Part 1 (LP)
3. KOOL G RAP/DJ POLO – Edge Of Sanity
4. THE FU – SCHNICKENS – Fu Don't Take It Personal
5. SUPERCAT – Donna
6. THE UMC s – One To Grow (Remix)
7. DOUBLE XX POSSE – Headcracker
8. THE JVC FORCE – Big Tracks
9. DAS EFX – Dead Serious
10. THE FUTURE SOUND – The Whole Shabang

Slovenija – Vibratorjeva lestvica Koroškega radia

1. DON MENTONY BAND – Mrtve rože
2. SOKOLI – Še je čas
3. 1x BAND – Prva zapoved
4. U'REDU – Le en dan
5. SEX GUNFIGHTERS – Groznica
6. MIZAR – Svjat Dreams
7. CENTER ZA DEHUMANIZACIJO – Hanging Paradise
8. KUD IDIJOTI – Hočemo cenzuro
9. RDEČI BARON – Sexopati
10. BULDOŽER – Vojno lice

Slovenija – lestvica ultrazvočnih erozij radia MARŠ

1. CASSANDRA COMPLEX – What Can I do for You
2. CURVE – Clipped
3. ZERO BOYS – Indianapolis
4. AMERICAN MUSIC CLUB – Rise
5. NO MEANS NO – Fall
6. MEAT PUPPETS – Sam
7. OVERFLOW – I Don't Know Why
8. MORDRED – Falling Away
9. URBAN DENCE SQUAD – Routine
10. LET 3 – El Desperado

DP REKLAMA, opravljanje storitev s področja ekonomske propagande in trgovine. CELJE, Ul. XIV divizije 6

REKLAMA

PRIREDITVE OD 5. 3. 1992 DO 11. 3. 1992

Četrtek, 5. marec**Ljubljansko**

21.30 Ciganske pesmi in balade, Klub CD. 20.00 Cafe Expres, Kosovelova dvorana CD.

Štajerska Celje:

17.00 Zaščita sadnega drevja in jagodičevja, ing. Vid Korbar, mala dvorana, Narodni dom. 16.30 in 18.30 Na tuj račun, kom., 20.30 Rožnati seks, erot., kino Metropol

Ljutomer:
10.00 Pokop Fašenka, ceremonijal s pokopom pusta, Železne dveri ob vinski cesti.

Velenje:
19.00 Mila Kačič, kulturni večer, knjižnica.

Primorska

Portorož:
20.30 Večer z ministrom za zdravstvo, dr. Božidar Voljč, pogovor vodi dr. Saša Žužek-Rešek, Avditorij.

Gorenjska

Škofja Loka:
10.00 Risbe Petra Jovanoviča, razstava, Galerija Iskra-Elektromotorji,

Kranj:
16.00 Rešitelji iz Avstralije, risanka, 18.00 Dober policaj, kriminalna drama. 20.00 Filmsko gledališče: Havana, ljub. drama, kino Center. 18.00 in 20.00 Ljubezenski stroj, erot., Storžič. 18.00 n 20.00 Warszawski, krim., Železar. 20.00 Nikoli ne spi sama, erot., Duplica.

Koroška

Slovenj Gradec: 9.00 razstava barvnih fotografij George Graciansky, Konec nečesa, galerija likovnih umetnosti. 18.00 Nikita, film, kino Slovenj Gradec.

Petek, 6. marec**Ljubljansko**

Ljubljana:
19.30 Izredni koncert orkestra slovenske filharmonije, Shlomo Mintz, dirigent in solist, Gallusova dvorana. 20.00 Riff-raff, nagrajen leta 1991, Kosovelova dvorana.

Štajerska

Celje:
11.00 Skrivnostni dnevnik Jadrana Krta, zaključena predstava. 19.30 Poskrbi za Amelijo, gostovanje Primorskega dram. gledališča iz N.Gorice, SLG Celje.

Maribor:
8.30 Informativni dan I. gimnazije, SNG Maribor.

Celje:
16.30 in 18.30 Wedlock-Poročna ogrlica, akcijski, 20.30 Ruleta strasti, erot., Kino Metropol. 16.30, 18.30 in 20.30 Billy Bathgate, gang. drama, Kino Union.

Gorenjska

Kranj:
19.30 Matjaž Zupančič, Slastni mrlič, PG Kranj, dvorana PG.

Koroška

Slovenj Gradec: 18.00 Mesečina, film, kino Slovenj Gradec.

Črna: 9.00 M. Manček Cufek, lutkovno gledališče Fru – fru Trnovo Ljubljana, kulturni dom.

Mežica: 11.00 M. Manček Cufek, lutkovno gledališče Fru – fru Trnovo Ljubljana, kulturni dom.

Prevalje: 16.00 M. Manček Cufek, lutkovno gledališče Trnovo Ljubljana, kulturni dom.

Sobota, 7. marec**Ljubljansko**

Ljubljana:
10.30 Otroška filmska matineja: Nove prigode našega Pikija, risani film, Kosovelova dvorana, 11. predverje, EI. 11.00 in 17.00 Zdravko Zupančič: Norčavi striček Frank, izven, gostuje Prešernovo gledališče. 16.00 Marie Kubat: Oh, te prince, KD Španski borci, ansambel LGS. 20.00 Pogovori z maršalom, Kosovelova dvorana.

Štajerska

Celje:
16.30, 18.30 in 20.30 Billy Bathgate, gang. drama, Union. 19.00 Zadnji Kitajski cesar, zgodovinski spektakel, Mali Union. 16.30 in 18.30 Predator, akcijski 20.30 Ruleta strasti, erot.

Obisk Ljudske opere na Dunaju, ogled opere Rusalka, organizacija turistične agencije Kompas.

Maribor:
21.00 koncert Vlada Kreslina, za izven, Mali oder, SNG Maribor.

Ljutomer:
18.00 Ples za dan žena, hotel Jeruzalem.

Banovci:
18.00 Materinski večeri, TK Banovci.

Velenje:
10.00 glasbena plesna pravljica Kapljica, Plesni forum Celje, Dom kulture, velika dvorana.

Gorenjska

Kranj:
19.30 A. Hieng, Burleska o Grku, HNK Varaždin, dvorana PG.

Koroška

Slovenj Gradec: 18.00, 20.00 Hudson Hawk, film, kino Slovenj Gradec. 16.00 M. Manček Cufek, lutkovno gledališče Trnovo Ljubljana, kulturni dom.

Ravne: 10.00, 11.00 M. Manček Cufek, Fru-fru lutkovno gledališče Ljubljana, kulturni dim.

Kotlje: 19.00 Od Pliberka do Traberka, jubilejni 25. koncert, kulturni dom.

Nedelja, 8. marec**Ljubljansko**

Ljubljana:
11.00 Marie Kubat: Oh, te prince, izven, veliki oder. 22.00 Roza disko – K4 Moški show za dan žena.

Štajerska

Celje:
16.30, 18.30 in 20.30 Billy Bathgate, gang. drama, Union. 19.00 Zadnji Kitajski cesar, zgodovinski spektakl, Mali Union. 16.30 in 18.30 Predator, akcija, 20.30 Ruleta strasti, erot., Metropol.

Gorenjska

Kranj:
19.00 D. Jovanović, Življenje Plejbojev, AGRFT Ljubljana, dvorana PG.

Koroška

Celovec: 16.00 koncert Koroška poje, kulturni dom. Slovenj Gradec: 18.00 Hudson Hawk, film, kino Slovenj Gradec.

Ponedeljek, 9. marec**Ljubljansko**

Ljubljana:
19.30 Dimitris Sguoros, klavir, srebrni abonma, mednarodni mojstrski ciklus, Gallusova dvorana.

Gorenjska

Kranj:
19.30 M. Dekleva, Totalka odštekan dan, Cankarjev dom, dvorana PG.

**POSTAL BOM
RUSKI CAR**

Če se bodo v Rusiji odločili za monarhijo, bo Vladimir Kirilovič Romanov (74) postal car. Nečak zadnjega ruskega vladarja Nikolaja II. je po smrti svojega očeta (1938) edini prestolonaslednik oziroma dedič carske krone. Vse življenje je o njej sanjal v izgnanstvu v Parizu. Toda zdaj so sanje skoraj postale resničnost. Pred časom se je namreč tu srečal z ruskim predsednikom Borisom Jelcinom, ki mu je rekel, da ga hoče v kratkem narediti za carja.

Koroška

Slovenj Gradec: 11.00, 13.00 A. P. Čehov Snubač, gledališče Loža, Ljubljana, kulturni dom.

Štajerska

Celje:
16.30, 18.30 in 20.30, Billy Bathgate, gang. drama, Union. 19.00 Zadnji Kitajski cesar, zgodovinski spektakl, Mali Union. 16.30 in 18.30 Predator, akcija, 20.30 Ruleta strasti, erot., Metropol.

Torek, 10. marec**Gorenjska**

Kranj:
19.00 J. Trdina–M. Herzog, Kresna noč, LG Ljubljana, dvorana PG.

Ljubljansko

Ljubljana:
17.00 Buber in Hasidizem, predavanja dr. Andreja Uleta, Valva-zorjeva dvorana 1 in 2. 20.00 Riff-Raff, film, nagrada Felix za najboljši evropski film, Kosovelova dvorana. 20.00 Niederoeste-reichische Spielleute, dr. Herman Buchner in Dagmar Cesnik.

Štajerska

Ljutomer:
1. Kvaterni kramarski sejem, Ljutomer, mesto. Celje:
16.30, 18.30 in 20.30 Billy Bathgate, gang. drama, Union. 19.00 Platoon – Vod smrti, vojna drama, Mali Union.

Sreda, 11. marec**Koroška**

Slovenj Gradec: 13.30 Simpozij na temo problematika zgodovine in zgodovinopisja na slovenskem po drugi svetovni vojni, Koroški pokrajinski muzej.

Ljubljansko

Ljubljana:
19.00 Po sledih Soške fronte v Julijskih Alpah, predavanje prof. Marka Simčiča, Kosovelova dvorana, CD. 20.00 Večer z umetnikom Danetom Zajcem, pogovor bo vodil B. A. Novak, Klub CD.

Štajerska

Celje:
16.30, 18.30 in 20.30 Billy Bathgate, gang. drama, Union. 19.00 Platoon, vojna drama, Mali Union. 16.30 in 18.30 Wedlock – Poročna ogrlica, akcijski, 20.30 Vroče sanje, erot., Metropol.

Gorenjska

Kranj:
17.00 in 21.00 S. Grum–D. Z. Frey, Dogodek v mestu Gogi, SNG drama Maribor, dvorana na Primskovem.

To bi bila Jelcinova modra poteza, saj bi na svojo stran dobil monarhiste, ki postajajo ob zatonu partije vse močnejši. In veliki knez Vladimir mu ne bi hodil v zelnik. »Bilo bi tako kot v Angliji s kraljico in ministrskim predsednikom.«

Tako bo Jelcin 7. novembra povabil velikega kneza v St. Petersburg na slovesnost, ko bo Leningrad zopet dobil to ime. »To bo trenutek, ko bom smel prvokrat v življenju obiskati svojo domovino,« pravi Romanov. »Monarhija bi ji lahko pomagala, to ugotavljam iz tisočeri pisem, ki jih dobivam iz Rusije. Rad bi končno služil svojemu narodu, izpolnil vse obveznosti carja. V tem duhu sem vzgajal tudi svojo hčerko Marijo (37) in v temu odraščala moj desetletni nečak Georgij, ki bo za menoj postal car.« Na sliki: Romanov z ženo Leonido (76).

VRHUNSKI BOKSARJI – POSILJEVALCI**OBSOJEN TUDI T.
BERBICK**

Komaj je mimo sojenje Mikeu Tysonu, že je zaradi posilstva za rešetkami drugi vrhunski boksar, Trevor Berbick, ki mu je Tyson naslov svetovnega prvaka odvzel leta 1988.

Bivši svetovni prvak je obsojen za posilstvo dekleta, ki je pri njem čuvala otroke. 26-letno dekle je pričalo 90 minut, njene besede in razprava strokovnjaka za seksualne delikte so prepričale poroto in ta je Berbicka obsodila.

Napadena je povedala, da je prišel obsojeni v njeno stanovanje v Miamiu in ji plačal za njeno delo, potlej pa jo je grobo napadel in prisilil k seksu. Berbick je to ogorčeno zanikal in dejal, da se je bilo dekle pripravljeno ljubiti z njim, le da naj njuno razmerje ostane v tajnosti.

PISMA

Nedolžni obsojeni delavci v političnih protidelavskih procesih

Naši poizkusi po odpravi krivic, povzročenih v političnih protidelavskih procesih, ostajajo še nadalje brez odmeva. Nova demokratična državljanova oblast kot da ne želi streti odpora družinskega pravosodja.

Še dovčerajšnji (so)ustvarjalci najbolj humane družbe in (so)avtorji najhujših sodb, obsoj ob nedolžnih brez dokazov, so samo navidez opazovalci družbenih sprememb, saj glasno opozarjajo na REVANSIZEM. Kaj je zanje VZTRAJANJE pri povzročenih krivicah? In KOGA pravzaprav ščitijo s tem svojim glasnim pogromom?

Ne želijo se odpovedati miselnosti, da MORA imeti vsaka razvoja pot tudi nedolžne žrtve — nedolžne izmišljene politične sovražnike. Trdovratnost zavrzanja odprave krivic s pomočjo nekdanjih (so)tovarišev, sedaj novih »demokratov«, ki so ostali na »uglednih položajih«, kaže, da se ne nameravajo odpovedati svojim prednostim.

In tako ostajajo skriti tudi politični protidelavski procesi, »spori iz delovnih razmerij na SODIŠČIH ZDRUŽENEGA DELA«, s katerimi so vodilni v podjetjih obračunavali z nedolžnimi delavci, da bi prikriili »koristne« malverzacije. Nedolžni delavci so po pravilu obsojali »zanesti« balohi, dmitroviči, kastelici... ob pomoči družbenih varuhov samoupravljanja in sindikalnega zastopanja.

Od demokratične oblasti pričakujemo, da bo odločno pristopila k odpravi vseh krivičnih obsodb, tudi procesov obračunavanja z nedolžnimi delavci.

Naše zapostavljanje se odraža tudi v odrinjenosti pri lastni njeni podjetji, kot da nismo vlagali vanje svojega dela in združevali dela ustvarjenih sredstev za širjenje materialne osnove dela. Sadeve našega dela so si in si z novim sistemom nagrajevanja prilagajali prav tisti, ki so pripeljali NAŠA podjetja s svojimi sposobnostmi do propada, tisti, ki nas postavljajo na cesto, da polnijo svoje žepe, tisti, ki so za svoje zasluge postali ugledni managerji...

Jasno nam je, ZAKAJ se vse naše pobude za odpravo krivic (milo rečeno politično kriminalnih sodb sodišč združene-ga dela) ne upoštevajo, zato pričakujemo, da se bo nova

oblast odločno spopadla in strla oreh družinskega pravosodja.

In kje so zdaj VSI tovariši gospodje, ki lahko MIRNO pogledajo v oči slehernemu državljanu?

KAKO ocenjujete VAŠE nadaljnje zavračanje naših UTEMELJENIH ZAHTEV? Nas želite prepričati, da si moramo državljanske pravice izboriti po mednarodnih poteh?

VASJA MAJHEN, Ljubljana

»Večerna gnojnica«

Spoštovani kolegi! Čestitam vam za sestavek Petra Tomaža Dobrile Večerna gnojnica, objavljenem v vašem cenjenem časniku 26. februarja 1992. Povsem pravilno ste ga nadnaslovili »ekskluzivno«, saj sem tako prvič izvedel cel kup zadev, povezanih z mojo osebnostjo.

Prvič sem slišal, da se imenuje novinarska zdrava dejstvo, ko novinar o drugem novinarju objavi čiste izmišljotine, podkrepjene z izjavami zgolj ene strani, ne da bi obdolžencu dal priložnost vsaj za pojasnilo. To metodo je zelo dobro uporabil tudi vaš novinar v svojem ekskluzivnem prispevku.

Ekskluzivno sem iz vašega časopisa tudi izvedel, da sem Stanislavu Holcu ponudil, da si izbere novinarja ali novinarko po lastnem okusu. Ker vi tako pišete, že mora držati; če soidim po izjavi na 2. strani vašega cenjenega časopisa z dne 26. februarja 1992. Zato trditi, da tega nikoli nisem naredil, nasprotno, da je to popolni absurd in nesmisel, ki je celo praktično nemogoč, je povsem nepotrebno.

Najlepše se vam tudi zahvaljujem, ker ste mi ekskluzivno sporočili, da mi je Stanko Holc predlagal soočenje. Vaše informacije so res neverjetne. Tako tudi tista na 6. strani, izpod peresa istega novinarja, o obljubljenem domu Antona Skale.

Pa kaj, spoštovani kolegi, se sploh čudim?! Saj vi ste tako imenitni, da v mojem pisanju preberete celo to, česar jaz sploh nisem napisal. »Politik dvomljivega slovesa« je res ekskluzivno zmerjanje, ki ga jaz sicer nisem zapisal, ker pa ste mi ga vi pripisali, bo že držalo.

Ekskluzivno mi je vaš novinar tudi pojasnil moj dvomljivi sloves, ki po vašem izhaja iz hkratnega urednikovanja in opravljanja poslanskega dela v zboru združenega dela mariborske skupščine. Zdaj vsaj vem, da nisem avtonomen in neodvisen, pa četudi razen v šoli pri pionirskih in mladins-

kih, nisem bil nikoli v nobeni politični organizaciji.

Avtonomen in neodvisen pa nisem zato, ker sem bil kot delegat podjetja, v katerem sem zaposlen, izvoljen v zbor združenega dela, ta grdi ostanek starih časov, v katerem sem zastavljal mariborsko novinarsko in kulturniško bazo. Da sem zaradi tega zavezan na dnevno politiko, ste mi, seveda povedali vi!

Najbolj pa sem bil vesel osebne cene Petra Tomaža Dobrile v poročanju iz skupščine. Končno ste mi odprli oči. Zaman je bil moj novinarski študij, saj sem šele zdaj izvedel, da časopisov ne ocenjujejo bralci, temveč novinarji.

Prav zavidam, spoštovani kolegi, bralcem vašega cenjenega časnika, ker so deležni tako imenitnega branja.

UROŠ MENCINGER, Maribor

»Plačaj in molči«

V zvezi s telefonskimi zdravami na Rečici ob Savinji bi rad omenil nekaj nepravilnosti, oziroma nepreverjenih trditve Jane Štrlekar (Nova Doba, 19. 2. 1992). Ker me v svojem zapisu večkrat omenja, mislim, da bi bilo od nje pošteno, da tudi mene vpraša za mnenje, če že zapisuje besede, ki bi jih naj izrekel.

Vendar pa izgleda, da je podpisani Jani Štrlekar več do tega, da še bolj zmeša tisto, kar že tako ali tako smrdi, kot da bi poskušala priti vsaj malo bliže resnici. Za novinarja bi se to spodobilo.

Že od vsega začetka delam v gradbenem odboru in moram povedati, da je delo in dogovarjanje s PTT Celje obupno težko, saj traja vse skupaj že od leta 1988. Tudi v ostalih krajevnih skupnostih moziške občine ni pri napeljevanju telefonov nič bolje.

Glede pogodb za sekundarno omrežje naj povem, da je na vseh pogodbah napisano v 3. členu, citiram: »Vključitev v omrežje je možno v 15 dneh ob vplačilu celotnega obroka, razen za naročnike po spisku PTT Celje, ki bodo vključeni po prevezavi dela obstoječih naročnikov na centralo Ljubno.« Ker sem hotel vedeti, kdo so ti naročniki, sem na sestanku gradbenega odbora dne 13. 12. 1991 zahteval ta dopis (dopis št. 2. 0/13177-91/DD z dne 4. 2. 1991). Na spisku je poleg omenjenih v zapisu (g. Pek, g. Venek) še sedem drugih naročnikov (med njimi tudi jaz). S tako napisano pogodbo se nisem strinjal, zato smo se na sestanku dogovorili, da dobijo telefonski priključek najprej tisti, ki bodo plačali celoten znesek, ki plačujejo obroke za telefon že vse od leta 1988 (nekateri so začeli plačevati kasneje) in tisti, ki so opravili več ur na primarnem telefonskem vodu. Glavno merilo bi naj bilo

čimprejše plačilo zadnjega obroka zaradi obveznosti krajevnih skupnosti do PTT.

Ko sem posameznikom dal pogodbe sem jim to tudi razložil. Zaradi izračunavanja še potrebnega plačila nisem mogel vsem takoj dati pogodb, zato me je gospa Venekova v soboto, 14. 12. 1991 nadlegovala tako, da mi je od vsega skupaj »zavrelo« in sem ji rekel naj me pusti pri miru, saj ji bom popoldne dal pogodbo. Nje nisem jaz nagnal z mojega praga, tako kot je zapisala Jana Štrlekar, ampak je Venekova mene pregnala z mojega dvorišča v hišo. Ko sem potem zvečer istega dne raznosil pogodbe, sem se ji za svojo neprijaznost dopoldne opravičil. Pri tem je bila prisotna tudi njena hči (gospa Venekova skupaj s hčerjo in zetom finansirata telefon).

Razložil sem tudi vse glede pogodb in nikdar nisem omenil, da ji ne bi smeli dati pogodb za teh zadnjih 14.000 SLT, kot je zapisano v Novi Dobi.

Kar se tiče izjave J. Peka, da sem mu zabrusil, da se vse okoli telefona dogovarjamo v Votlini (verjetno je mišljena gostilna Zmajeva votlina v Nizki), moram povedati, da mu tega nisem zabrusil. V tej gostilni še sploh nisem bil. Sestanke v zvezi s telefonom smo imeli na Rečici. Glede njegove izjave, da sem mu v soboto, 14. 12. 1991 povedal, da bo dobil telefon v enem dnevu, če plača do ponedeljka 16. 12. 1991, naj povem da tudi to ni res. Rok na pogodbi je — možno v petnajstih dneh, poleg tega pa praktično niti ni možno, da bi vsem stotim naročnikom lahko priključili telefon v enem dnevu.

Ko so začeli priklopljati telefone v Varpolju, sem na pošti Mozirje vprašal, kdaj bom prišel na vrsto jaz. Povedali so mi da zame in vse ostale po spisku PTT nimajo delovnih nalogov. Šele tedaj sem zasumil, da nekaj ni v redu. Po telefonskem pogovoru z gospodom Potočnikom na PTT Celje, mi je le ta rekel, da telefonov za enkrat ne bomo dobili, ker so tako odločili v krajevni skupnosti. Predsednik in podpredsednik gradbenega odbora sta mi zagotovila, da so na PTT Celje poslali spisek kdo je plačal in komu naj telefon priključijo. Ker je to žongliranje potekalo nekaj dni, sem uvidel, da ne bom ničesar dosegel. Poklical sem tudi gospoda Hribernika, predsednika krajevnih skupnosti, ki pa je seveda samo podpisnil pogodbo s PTT in nič drugega. O vsem sem obvestil vse prizadete. Na novnem sestanku gradbenega odbora smo se nato še enkrat dogovorili, kaj je še potrebno delati na sekundarnem omrežju v Varpolju in da je možna priključitev vseh prizadetih, saj so vsi pravočasno plačali tudi zadnji obrok. Ker je vse naslednje mešanje okrog telefona bilo obupno, jaz pa nisem hotel pristati v Vojniku, kot

omenjena gospa v članku, sem se nehal sekirati. Sklenil sem počakati, da telefon bo, ko bo Ljubno prevezano. Ker pa je nekaj naročnikov drezalo še naprej, so končno priključili še šest telefonov. Med njimi sem zadnji bil tudi jaz (5. 2. 1992). Po izjavah PTT pa ostalim trem nisem mogli priključiti, ker sekundarni vod ni bil urejen.

Verjamem, da je gospod Pek še dodatno prizadet, saj so mu kot vzrok, da njemu ni možno napeljati telefona na vedli nepravilnosti na kablji, ki so bili položeni že pred nekaj leti. Ko je g. Pek položil nov kabel od razdelilne omare do svoje hiše, pa so zvezali že prej položene kable tudi sedmim drugim hišam na tistem vodu, čeprav nihče od sedmih ni plačal za telefon preko krajevnih skupnosti.

Za delo v odboru sem porabil preko 130 ur in prevozil preko 100 kilometrov z avtom. Tega mi nihče ni plačal in tudi ničesar nečem. Prav na koncu so me v gradbenem odboru grdo izigrali in me sedaj s pomočjo Nove dobe še obrekujejo.

Upam, da boste s tako nepreverjenimi izjavami vsem prizadetim čim hitreje omogočili priključitev telefonov.

JOŽE KRAMER, dipl. ing., Varpolje

O vašem delu nisem napisala nobene osebne sodb, bile so le izjave: Marte in Janke Peka ter Milana in Milke Venek, kjer je bila na razgovoru prisotna tudi njuna hčerka. Obiskala vas nisem, ker nisem sodila, da ste vi vzrok težavam pri napeljevanju telefonov.

JANA ŠTRLEKAR

»Pisarji«

V eni zadnjih števil vašega časopisa sem prebral o bodočem notariatu precej naiven članek, ki od notariata pričakuje predvsem pomoč malemu človeku. Da se razumemo, kot odvetnik načeloma podpiram uvedbo notariata, čeprav menim, da so nekatere konkretne rešitve slabe in samo še povečujejo že po naravi monopolni položaj notarjev, zaradi katerega n. pr. v Avstriji razmišljajo o ukinitvi te institucije. Vendar, pričakovati, da bodo notariji opravljali za občane običajne administrativne in druge posle, vse pa ceneje kot odvetniki, je velika naivnost. Predvsem bodo notariji, ki jih bo po sistemu numerus clausus postavila država, osebe par excellence, vendar bodo morali poslovali strogo po tarifi, tako da ne bo nobenega dajanja popustov, kar lahko stori sedaj marsikateri odvetnik, če ima razumevanje za gmotno stanje strank. Poleg tega bo pristojnost notarjev strogo določena in »običajne« zadeve, ki jih omenja članek, ne spadajo

med opravila, kot so sestavljanje listin o pravnih poslih, prevzemanje listin, denarja in vrednostnih papirjev v hrambo ter izvajanje drugih opravil, ki jim jih bodo naložila sodišča. V Celju bosta samo dva notarja in ker bosta lahko samo onadva sestavljala listine kot so pogodbe med zakoncema, pogodbe za kmetijska zemljišča ali posle, kjer je ena oseba mladoletna, vsega tega pa bo preko 2000 listin letno na enega notarja, potem si lahko misliš, da ne bosta imela niti časa niti volje, da bi se posvečala vašemu malemu človeku, ker bosta imela obilo opravka tudi s štetjem denarcev, ki jim bodo prileteli samo iz teh poslov, da drugih njihovih virov zaslužka niti ne omenjam. Potem se tudi ne bo zgodilo to, kar sedaj dela marsikateri odvetnik, da sestavi listino za polovično ceno. Notarja tega ne bosta mogla storiti, niti ne bosta imela potrebe, ker bodo te listine morale biti sestavljene pri njima, ker drugače ne bodo imele pravnih učinkov.

Da ne bo pomote, ne zagovarjam in ne povečujem sedanjega dela odvetnikov, ki je marsikdaj slabo, posamezni odvetniki pa nimajo niti malo posluha za denarne težave strank. Morda bo novi Zakon o odvetništvu, ki bo sprejet skupaj z notarskim, omogočil tudi v odvetništvu pozitivne premike in omejil nenormalen in neselektiven priliv novih odvetnikov v naše vrste, ki je že povzročil negativno konkurenco in znižal raven odvetniških storitev.

Hotel sem vam samo pojasniti, da tudi nova oblast, ki bo notarje postavljala po »svoji meri«, pri pripravi notarskega zakona ni mislila na »malega človeka«, kar po mojem mnenju pri ureditvi te institucije tudi ni bila dolžna, saj notarji nikjer in nikoli niso delali izpod tarife ali zastoj iz že znanih razlogov njihovega monopolnega položaja. Tako bodo odvetniki še vedno tisti, ki bodo temu ali onemu občanu kaj svetovali ali napisali zastoj in večina odvetnikov tega napotila iz našega Odvetniškega kodeksa, ki svetuje odvetnikom, da revnim strankam pomagajo brezplačno, ne spregleda pri svojem vsakodnevnem delu. Ker pa država takoj, ali ob davčnih napovedih odvetnikom pobere nenormalno veliko, je nemogoče pričakovati, da bodo odvetniške storitve na splošno poceni, vendar si upam trditi, da bodo notarske še dražje. Zdaj tudi ne bo več tega, da si bodo stranke lahko določene vrste pogodb napisale kar same. Stranka bo morala iti k notarju in tam plačati njegovo storitev po polni ceni.

Toliko v pojasnilo, vašemu časopisu pa želim kar največ uspeha.

Dr. mr. KONRAD PLAUŠTJNER, odvetnik, Celje

Kupujte boljše kot sosed!

TRGOVSKO PODJETJE
POTROŠNIK

BOGATA PONUDBA!

V MARKETU
LJUBLJANSKA CESTA,
KI VAM NUDI

NIŽJE REKLAMNE CENE!

Sladkor 1/1	50,40	Alpsko mleko 1/159,90
Oranže	82,00	Alpsko mleko 1/231,90
Sir Maks	525,00	Konditorski proizvodi
Kava 1/1	400,00	Vložena povrtnina
Riž 2/1	175,00	
Pralni prašek 3/1, Oskar	377,70	

TRGOVSKO IN PROIZVODNO PODJETJE, p. o. CELJE

AVTOTEHNIKA

Bežigradska ul. 13
63000 CELJE

Vaš nakup v Avtotehnikah v vaše in naše zadovoljstvo

- 30% popust za vozila Golf 1.3 CL 850.000,00 SLT
- 30.000 do 200.000 SLT popusta pri nakupu vozil RENAULT
- ugodna cena za vozila Škoda Favorit
- sprejemamo vplačila za vozila Citroen

Prepričajte se o kvaliteti naših storitev

- servis Renault, Citroen, Škoda, ročna in avtomatska pralnica

Avtotehnika Celje, Bežigradska 13
tel. št. (063) 37-131

Da se ne bi ponovilo!

Podpis DOLOMITSKA IZJAVA pred 49 leti je pomenil konec pluralizma znotraj Osvobodilne fronte. Podreditev političnih partnerjev takratni Komunistični partiji Slovenije nikakor ni dejanje, ki bi se ga dalo prepustiti v presojo samo zgodovinski vadi, saj je v temeljih opredelilo novi politični sistem za povojno obdobje. Če je takratni komunistični partiji šlo predvsem za to, da OF spremeni v poslušno orodje partijske politike, se z današnjega stališča taka politika izkaže za kratkovidno. Podrejanje partnerjev v imenu domneve o večji vojaški učinkovitosti OF je povzročilo, da je iz široke antifašistične fronte in množičnega odporiškega gibanja proti tujemu okupatorju po vojni nastala totalitarna komunistična oblast.

Sestop partije z oblasti in demokratične volitve aprila 1990 so posledica tudi notranje demokratične prenove Zveze komunistov Slovenije. Stranka demokratične prenove – kot formalno pravna naslednica komunistične partije – meni, da je potrebna politična ocena DOLOMITSKA IZJAVE in njenih posledic tudi kot izraz njene notranje, socialdemokratske prenovljenosti.

Stranka krščanskih socialistov se zgodovinsko navezuje na Slovensko krščansko socialno gibanje, ustanovljeno 1989. leta, in izpričuje jasno navezavo in krščansko socialistično tradicijo, na personalistično gibanje Edvarda Kocbeka in na gibanje »2000«. Kot tako je bilo prizadevanje krščansko socialističnega kroga eden od temeljev demokratičnega gibanja pri nas ves čas med vojno in po vojni, kontinuirano pa od 1969. leta naprej.

S tega vidika je politična ocena DOLOMITSKA IZJAVE potrditev te demokratične in antistalinistične naravnosti krščanskih socialistov.

DOLOMITSKA IZJAVA je bila 1943. leta možna ne le zaradi stalinističnega polaščevanja osvobodilnega gibanja, ampak tudi zaradi miselnega horizonta partnerjev in soprodnikov, ki se niso dovolj zavedali pomena avtonomne politične organiziranosti. Zato so bili pripravljani utopiti svoj delež v revolucionarni projekt kot skupni projekt ter verjeli zgolj obljubam o demokratični obliki povojne vladavine. Demokratična postkomunistična ureditev zato postavlja pred nas zahtevo, da se tudi z delovanjem obeh podpisnic, SDP in SKS, v bodoče prepreči nastanek razmer, v katerih je bila lahko možna takšna izjava.

Samo parlamentarna demokracija lahko omogoči enakopravnost partnerjev in nudi možnosti za normalno delovanje in sodelovanje. Zato ni naključje, da je krščanski socializem lahko ponovno stopil na politično prizorišče šele z vzpostavitvijo parlamentarne demokracije in hkrati s prevlado socialdemokratske usmeritve na slovenski politični levici. Slovenske socialdemokracije ne bo brez tvornega sodelovanja krščanskih socialistov, ki predstavljajo eno od njenih poglavitnih smeri in navdihov. Politični monizem, kot najbolj usoden element komunistične politične doktrine, je bil že v času podpisa DOLOMITSKA IZJAVE nesprejemljiv za slovenske razmere, pa tudi zmaga antifašistične koalicije kot cilj nikakor ni mogla opravičiti političnega utišanja partnerjev iz OF. Zato imamo lahko šele zmago demokracije nad dediščino totalitarizma in poznejšega avtoritarnega političnega modela za dokončno zmago demokratičnih teženj antifašiz-

ma na Slovenskem. K antifašistični tradiciji se prištevata tako SKS kakor tudi SDP in te tradicije ne zanikujeta. Obe stranki pa menita, da ni opravičila za povojna stalinistična preganjanja bodisi nasprotnikov bodisi partnerjev in udeležencev OF. To nasilje je kot posledica stalinističnega polaščanja OF omogočilo represivni režim, katerega več nobena enotnost ali frontnost ni mogla ne legitimirati ne prikriti.

Stranka demokratične prenove se je s procesom prenove odpovedala revolucionarnim metodam svoje predhodnice in jih obsodila. Plod teh metod je bila tudi DOLOMITSKA IZJAVA. SDP priznava vsem krščanskim socialistom njihovo dosledno vztrajanje pri načelu političnega pluralizma. SDP je mnenja, da ni take situacije, kjer ne bi bilo mogoče uveljaviti političnega razlikovanja, večstranske presoje in dialoga o odločitvah.

Stranka krščanskih socialistov je mnenja, da kriterij političnega sodelovanja s SDP ne more biti drugačen od kriterija sodelovanja z drugimi demokratičnimi strankami. SKS tako kot SDP deluje za demokratične vrednote, ki jih izražajo Temeljna programska načela Socialistične internacionale.

DOLOMITSKA IZJAVA ne sme več predstavljati zgodovinske hipoteze, ki bi obremenjevala politično življenje v slovenski republiki. Z demokratičnimi volitvami ter s sprejetjem demokratične ustave naše nove države so vse omejitve in zaveze iz DOLOMITSKA IZJAVE tudi zgodovinsko presežne.

Za SKS: dr. Matija Kovačič, Peter Kovačič-Peršin, Mladen A. Švarc, Andrej Magajna
Za SDP: dr. Ciril Ribičič, Peter Bekeš, Franci Pivec, Miran Potrč.

Ljubljana, 27. 2. 1992

Mešič? Ne, hvala!

Na Rogli imajo v hotelu trgovino Mešič. Prodajajo tudi športno opremo in mene so pritegnile planinske gamaše. Ker se mi je zdela cena še kar sprejemljiva (390 SLT), sem jih dala sestri, naj jih plača. Potem sva odšli. Po poti sva se pogovarjali o nakupu in ugotovili, da sva za gamaše plačali dvojno ceno. Obrnili sva se in šli nazaj v trgovino. Tam nama je prodajalka razložila, da je na gamašah (te so zložene po dve skupaj – vloženi sta ena v drugo) cena na vsaki gamaši in da velja ta cena za eno – torej za gamaše 2-krat 390 SLT. O vračilu denarja seveda niso hoteli niti slišati.

Vedno sem bila prepričana, da se čevlji, rokavice, nogavice in gamaše prodajajo samo v pari. No, za gamaše po tem dogodku nisem bila več prepričana. Poklicala sem Slovenijašport v Celju in Ljubljani ter Blagovnico T-sportni odde-

lek v Celju, če imajo planinske gamaše. Imeli so jih v Slovenijašportu v Ljubljani in sicer po 250 SLT, v ostalih dveh trgovinah pa jih je zmanjkalo. V nobeni od teh treh trgovin pa mi nikakor ne bi prodali eno samo gamašo (»Le od kod vam ta ideja?«).

Pri nakupih v trgovinah Mešič pa se za vsak slučaj pozanimajte, če je v ceni, ki je nalepljena na desnem čevlju štet tudi levi ali pa morate ceno pomnožiti z dva!

ANJA ČEBULAR,
Šmarje pri Jelšah

Natečaj

za udeležbo na 20. srečanju mladih pesnikov in pisateljev Slovenije.

Pogoji:
– Sodelujejo lahko avtorji, ki svojega dela še niso izdali (razen v samozaložbi) v knjižni obliki in še niso bili uvrščeni med najboljše v dosedanjih republiških srečanjih mladih pesnikov in pisateljev, in to s prozo, poezijo in dramskimi deli.

– Prispevki morajo biti napisani s pisalnim strojem in poslani v treh izvodi, označeni pa morajo biti s šifro. Prispevkom pa naj avtorji priložijo še zapečaten ovojnik s podatki: ime in priimek, naslov, izobrazba, poklic, starost in šifro.

– Dvočlanske žirije in republiški selektor bodo med pravočasno prispelimi prispevki s svojega območja izbrale najboljše avtorje za nastop na območnem in republiškem srečanju.

– Vse poslane prispevke odstopijo avtorji za morebitno objavo brezplačno. Organizatorji bodo objavili dela izbranih avtorjev na način in v obsegu, ki bo ustrezal njihovim finančnim možnostim. Rokopisov ne vračamo.

– Prispevke je treba poslati do 10. marca 1992 na naslov: Zveza kulturnih organizacij Slovenije (za 20. srečanje), Stefanova 5, p. p. 136, 61001 Ljubljana

Dodatne informacije dobite po telefonu: 061/151-028, int. 44 (Dragica Breskvar).

Nagrajenci nagradne križanke Nove dobe iz prejšnje številke

1. nagrada: 3-mesečna naročnina Nove dobe – Vika Logar, Bleiweisova 6, 64000 Kranj
2. nagrada: 2-mesečna naročnina Nove dobe – Nadja Stepančič, Ajševica 9/b, 65000 Nova Gorica
3. nagrada: 1-mesečna naročnina Nove dobe – Jana Železnik, Dravska 2, 62370 Dravograd

Nagrajencem čestitamo!

Rešitev križanke iz prejšnje številke

UKOR, KAMA, ARES, NART, VLAMI NCK, REMIZA, TAM, APARAT, ERO, NOTA, MRAK, SPENT, AIDA, KIR, ROSS, OS, KAPITAL, TRGOVINA, OKER, KIS, NADA, AST.

Pust je masten okrog ust

»Vse več je kupcev, ki znajo ceniti prave domače specialitete,« pravi Drago Leskoušek, poslovodja diskonta Yurij v Šentlurju.

Diskont Yurij, ki ponuja široko izbiro mesnih izdelkov vseh vrst, je najbolj zaslovel ravno z domačimi specialitetami, katerim največje priznanje izrekajo kupci, ki po njih vedno radi segajo. Prijazni prodajalci pravijo, da je največje zanimanje po njihovih suhih klobasah, ki so narejene po domačih receptih njihovih dedov. Te delikatese so predvsem šentlurska, rifniška, vaška, domača, lovska in suha klobasa, ki jih ne prodajajo samo v diskontu, pač pa jih podjetje Yurij prodaja po celi Sloveniji, od slovenskega primorja pa vse do Koroške. Vsak mesec njihovi tovarnjaki odpeljejo do 120 ton suhomesnih izdelkov v omenjene kraje.

V diskont radi zahajajo tudi kupci s širšega območja, pravzaprav kar iz cele celjske regije. K temu jih poleg že omenjene kvalitete privabljajo, kot se za diskont spodobi, tudi nižje, diskontne cene njihovih izdelkov. Tako tudi popusti, ki jih diskont Yurij ponuja, nikakor niso zanemarljivi. Sveže meso je cenejše za sedem, suhomesni izdelki pa kar za petnajst odstotkov. To je tudi vzrok, da se kupci pri njih ponavadi odločajo za večje nakupe.

Gotovo k zadovoljstvu kupcev prispevajo svoj delež tudi prijazni prodajalci, ki se trudijo zadovoljiti še tako izbiričnega kupca.

V diskontu vam bodo postregli od torka do sobote, od sedme pa tja do petnajste ure.

KAKO SADDAM HUSSEIN IZIGRAVA EMBARGO ZDRUŽENIH NARODOV

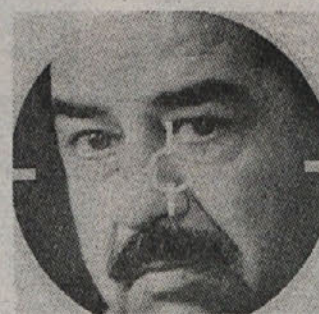
LOV NA SKRITE MILIJARDE

V Združenih državah Amerike skušajo po vseh možnih poteh in na vse načine odkriti milijarde, ki jih Saddam Hussein skriva na tajnih bančnih računih zasebnikov in vodilnih iraških podjetij. Gre za od deset do trideset milijard dolarjev, s katerimi se predsednik deloma izmota iz sankcij, ki so jih zoper Irak sprejeli Združeni narodi.

Ta denar troši Hussein po svoji presoji in z njim med drugim financira svojo tajno policijo, hkrati pa se kljub prepovedi še naprej oborožuje. Vzpostavil je prikrito mrežo, ki jo želijo Američani razplesti. Kuvaitske poslovne ljudi nagovarjajo, naj razkrijejo iraške agente in pobeskajo po svojih prejšnjih poslovnih zvezah z Irakom.

Združene države Amerike se povezujejo z iraškimi sosedomi in skušajo prekiniti blagovne pretoke do Bagdada in polnomočno pregledujejo zasebne račune tistih, ki trgujejo z Irakom. Embargo Združenih narodov namreč doslej ni prizadel posameznikov, zasebnikov, temveč izključno le iraško vladno.

Doslej so v tridesetih državah že odkrili 48 poslovnežev

in 44 posameznikov, ki so delali kot iraški agenti, ob tem pa še 160 trgovskih ladij, ki so v lasti ali pod nadzorom Iraka.

ČE BOLJO RAMENA

Mnogi ljudje se pritožujejo, da jih bolijo ramenski sklepi, toliko bolj ob mrzlem in vlažnem vremenu. Gre očitno za obliko revme, ki jo vsaj ublažite takole:

boleče mesto oblijajte z vročo vodo,

pred spanjem si masirajte ramena z žganjem,

naredite oblogo iz olupljenega krompirja (lahko ga tudi zmečkate in ovijete v krpo) in jo pustite nekaj časa na ramenu,

jejte hrano, ki ima veliko vitamina E (polnozrnat kruh, mlečni izdelki, pšenični kalčki itd.).

STOPITE BLIŽE, SLOVENSKI VOJAKI

S.O.S. IZ POSTELJE

**NA VPRAŠANJA
BRALCEV ODGOVARJA
SEKSOLOG AMATER,
g. ANTON KORITNIK**

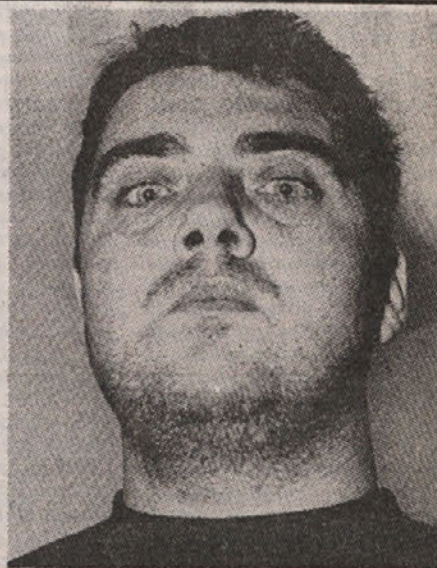
Zdravo, Anton!

Imam problem. Všeč mi je en fant. Ima dolge lase. Posluša metal in se ves čas vozi z rolko. Sprašujem te, kaj naj naredim, da se bo začel pogovarjati z mano. Kaj naj naredim, da bo pogled usmeril name? Stara sem dvanajst let. Prosim, da ne izdaš mojega imena. Če mi ne boš odgovoril, bom KILL YOU! TAMARA

Draga Tamara,

kot vidiš, sem tvoje pismo malce skrajšal in na žalost ne bom mogel ugoditi tvoji želji, da bi ti odgovoril pisno. Pri mojih letih me lahko še zaprejo, veš. Sem pa spremenil tvoje pravo ime Anita v Tamara, tako da te nihče ne bo mogel spoznati. Kot vidiš je za anonimnost poskrbljeno, zato te iskreno prosim, da me ne kllaš, ker sem zelo priazen in neškodljiv fant. Edino, kar si želim na tem svetu, je pomagati ljudem v težavah.

In zdaj k tvojemu problemu. Praviš, da ima fant dolge lase, da posluša metal in da se ves čas vozi z rolko. Iz tega sklepam, da je tvojih let, zato bova začela pri čebelicah in rožicah. Veš, ljudje smo popolnoma drugačni od rožic in čebel in se razmnožujemo veliko počasneje od njih. No, če preskočiva razmnoževalno fazo, prideva do odrasčanja majhnih ljudi, ki morajo v določenem obdobju preživeti t. i. puberteto. Puberteta se pri človeških mladičih začne nekje od desetega leta naprej, lahko tudi dve, tri leta kasneje, morda tudi dlje. Znano je, da deklice pridejo v puberteto prej kot dečki. To pomeni, da se deklice začno zanimati za fantke že takrat, ko se slednji še zanimajo za rolke in lego kocke. To pa je srž tvojega problema. Morda je ta lepote le malce premlad zate? Morda bi morala malce počakati? To je približno tako, kot tisto, kadar punce čakajo na fante, da odslužijo vojsko. Seveda obstaja tudi druga rešitev. Namesto v njega se zaljubi v fanta iz osmega razreda. Fantje teh let že vedo kaj je to ljubezen. Seveda to ni tako enostavno. Zaljubiti se v nekoga drugega namreč. Zato ostaniva pri tvojem metal skaterju. Edina rešitev je, da se naučiš rolkanja ali pa da razširiš vest, da boš šla čez mesec dni na Metallico v München. V obeh primerih bo fantič znorel za tabo. Potem bosta začela hoditi in se držati za roke. Kakšnih drugih dejavnosti si ti ne upam svetovati, ker me lahko obdolžijo, da pohujšujem mladino. Prepričan pa sem, da že dobro veš, za kaj gre. Torej, rolko pod noge in veselo na delo, ljuba Suzana.

HOROSKOP

Oven 21. 3. – 20. 4.

Če boste dopustili, boste svoje življenje speljali v mirnejše vode – našli boste potrebno distanco do vsakdanjosti, razmislili o sebi in si pridobili novih moči za naloge, ki ne bodo preveč lahke. Srečne številke 3, 4, 11, 19, 24, 26.

Bik 21. 4. – 20. 5.

V prihodnjih dneh izrabite trenutek in uresničite svoje dolgoletne cilje. Pri tem bodite zelo preudarni in se ne prenačite. Imeli boste nekaj družinskih težav. Ne dajte se v zobe okolici, ki slabo misli. Srečne številke 5, 7, 16, 22, 34, 41.

Dvojčka 21. 5. – 21. 6.

Ugotovili boste, da pravzaprav več zmorete kot ste si mislili. Prišel je čas, da zamenjate poklicno delo. Obeta se večji zaslužek, a nekaj bo treba tudi tvegati. V soboto raje ne hodite v družbo. Srečne številke 8, 15, 25, 33, 34, 40.

Rak 22. 6. – 22. 7.

V nekaterih rečeh bi radi spremenili svoje življenje, toda obveznosti vam tega ne pustijo. Bodite pametni in poskrbite tudi zase, v družini bo za to dovolj razumevanja. Pazite zlasti na dernico. Srečne številke 4, 7, 14, 28, 41.

Lev 23. 7. – 23. 8.

V poklicnem delu boste imeli veliko uspeha, v zasebnem življenju bo zaškrpalo. Preveč boste popuščali, kar ne bo dobro. Ob koncu tedna vas čaka presenečenje, ki vam utegne prinesiti veliko sprememb. Srečne številke 6, 8, 17, 21, 33, 44.

Devica 24. 8. – 23. 9.

Če si boste preveč vsega nakopali na glavo, boste klonili in naredili kakšno večjo napako. Ne bodite nestrpni in ne ženite si očitkov k srcu. Partnerjevo dobrikanje sprejmite z veliko rezervo. Srečne številke 2, 6, 13, 15, 29, 31.

Tehtnica 24. 9. – 23. 10.

Za vsako ceno bi radi spremenili nekatere konstante v vašem življenju, poskusite, uspelo vam bo. Neka ponudba vam bo odprla nove perspektive in jo mirne duše sprejmite. Previdnost v prometu. Srečne številke 9, 19, 28, 30, 33, 42.

Škorpion 24. 10. – 22. 11.

Vaša ustvarjalnost bo doživela polno priznanje, zato še naprej pokažite vse svoje sposobnosti. Za plačilo boste dobili boljše delo. Svoje ljubosumje bi morali odločno premagati in zaupati partnerju. Srečne številke 2, 5, 13, 17, 36, 42.

Strelec 23. 11. – 21. 12.

V prihodnjih dneh se obetajo pomembne spremembe v domači hiši. Skušajte prispevati s svojimi zamisli. Nekdo bi vam rad vrgel kakšno poleno pod noge. Govorice za hrbtno enostavno lepo preslišite. Srečne številke 2, 13, 18, 23, 30, 45.

Kozorog 22. 12. – 20. 1.

Doživeli boste nekaj razburljivih dni, kar pa bo še utrdilo vaše prepričanje vase. Iz vsega boste potegnili nekaj kapitala, pomembnega za prihodnost. Do partnerja bodite strpni, da ga ne bi izgubili. Srečne številke 1, 17, 21, 22, 38, 43.

Vodnar 21. 1. – 19. 2.

Čeprav svoje sreče ne gradite na denarju, bi vam kakšna večja vsota trenutno zelo prav prišla. Izogibajte se napačnih prijateljev, če nočete plačati. Zdaj je tudi čas za kak krajši počitek. Srečne številke 9, 11, 21, 34, 37, 43.

Ribi 20. 2. – 20. 3.

Ker ste doslej preveč dvomili vase, boste zopet pridobili zaupanje v svoje sposobnosti. Čas bo primeren za ureditev nekaterih važnih zasebnih zadev. Ob koncu tedna računajte z velikim izdatkom. Srečne številke 3, 6, 14, 20, 29, 30.

BESEDE MISLECA

ŠRI AUROBINDO

(...) Prvo vprašanje je, ali ima občutek za lepo kakšen vpliv na življenje naroda. Očitno je, da imajo olika, družabna omika in prava mera v vedenju in delovanju, iz katerih izvira tolikšen del narodnega ugleda in dostojanstva in ki povzročajo, da je kak narod občudovan kot Francozi, ljubljen kot Irci ali pa spoštovan kot Angleži višjih slojev, v bistvu svoj temelj v občutku za obliko in za lepoto, za to, kar je pravilno, simetrično, dobro prilagojeno, čedno za oko in prijetno za domišljijo. Pomanjkanje ali odsotnost teh kvalitete je vir nacionalne slabosti. Surovost, robatost in groba nasilnost manj kulturnih Angležev, naduta osornost in sebičnost Prusov so silno ovirale ta mogočna naroda pri njunem ravnanju s tujci, z odvisnimi ozemlji in celo z njunimi lastnimi prijatelji, zavezniki in kolonijami. (...)

(...) Umetnost je tenkočutna, subtilna in spremeni tudi um v njegovih gibih v nekaj subtilnega in tenkočutnega. Je sugestivna, tako da razum, ki je navajen uživati in ceniti umetnost, hitro ujame namige in obvladuje ne samo to, kar je stvarnega in na površju, kakor počne znanstveni um, temveč tudi tisto, kar pelje k zmeraj novemu razširjanju in rafiniranju znanja in kar odpira vrata v globlje skrivnosti notranje narave, kjer pozitivna orodja znanosti niso sposobna uporabljati svojih mer ali preiskovati njenih globin. (...)

izbral Slavko Gaberc

RAZPIS ZA MLADE LITERATE

JUBILEJNO SREČANJE

Zveza kulturnih organizacij Slovenije je v sodelovanju z Zvezama kulturnih organizacij v Radovljici in v Ilirski Bistrici pred kratkim razpisala natečaj za mlade slovenske pesnike in pisatelje, ki še niso, razen v samozaložbi, izdali svoje knjige in še niso bili uvrščeni med najboljše v dosednjih Literarnih srečanjih mladih. Rok oddaje rokopisov je 10. marec.

Tokrat je jubilejno, 20. literarno srečanje mladih in avtorji lahko sodelujejo s prozo, poezijo, dramskimi deli, ki jih je treba natisniti v treh izvodih pod šifro poslati na naslov Zveze kulturnih organizacij Slovenije s pripisom »za 20. srečanje«.

V skladu z odzivom na natečaj bodo po Sloveniji najprej pripravili območna srečanja z prireditvami, na katerih bodo nastopili izbrani, žirije pa bodo hkrati izbrale tudi avtorje za sodelovanje na republiškem srečanju. Kje bo to, tačas še ni znano.

13. BIENALE INDUSTRIJSKEGA OBLIKOVANJA V LJUBLJANI

DESIGN IZ DVAJSETIH DRŽAV

Pred kratkim je slovenska žirija 13. bienala industrijskega oblikovanja v Ljubljani pregledala vse prijavljene eksponate in pripravila izbor za letošnje razstavo, ki bo hkrati s svetovnim kongresom ICSID. Na BIO bodo sodelovali vrhunski oblikovalci iz dvajsetih držav Evrope, Japonske, Izraela, Nove Zelandije in Brazilije in skupaj bo na ogled več kot 320 raznovrstnih eksponatov.

Razstava industrijskega oblikovanja bo razdeljena v tri dele. V kategoriji A, kamor sodijo napravljeni izdelki, bo največ primerkov in to 244, v kategoriji B, tu gre za grafično oblikovanje in celostne podobe, jih bo 38, v kategoriji C pa bo 40 tako imenovanih oblikovalskih zasnov. Slovenci bodo prispevali okoli 120 primerov slovenskega designa. Na voljo bo tudi precej domačega in tujega informativnega gradiva, katalogi, video, tiskovni materiali.

13. BIO bo prinesel nove nagrade, nagrade bo podeljevala mednarodna žirija, ki jo sestavljajo Željko Borčić iz Hrvaške, Masayuki Kurokawa iz Japonske, Bob Noorda iz Italije, Dieter Rams iz Nemčije, Sils Tvensberg iz Norveške in iz Slovenije Maja Kržišnik.

ZNAMENITI EVROPSKI PISNI SPOMENIKI V LIKOVNEM SALONU V CELJU

PISMENKE V ŽLAHTNIH OKVIRIH

Po razstavah v knjižnicah v Ljubljani in v Novi Gorici so v celjskem Likovnem salonu sklenili, da bodo nekoliko odstopili od svojega običajnega programa predstavljanja aktualnih likovnih dosežkov in so svojemu občinstvu ponudili na ogled pravi umetnostnozgodovinski biser, faksimile najimenitnejših in najznačilnejših iluminiranih rokopisov od antike do srednjega veka. Razstavo so pripravili v sodelovanju z Avstrijskim generalnim konzulatom iz Ljubljane.

Faksimile je do podrobnosti natančen posnetek izvirnika, izdelan v naravni velikosti in zvest v vseh posebnostih, najpomembnejše je, da je brezhiben, tehnično popoln, tudi vezava mora biti natančno posneta, robovi pa ročno obrezani po izvirni predlogi. Podjetje Akademische Druck-und Verlagsanstalt v Gradcu, ki je na pravilo razstavljenih eksponate, se že več kot štirideset let ukvarja z znanstveno dokumentarnim založništvom in ga danes poznavalci štejejo za največjega svetovnega izdajatelja faksimilov. Doslej so objavili več kot devetdeset faksimiliranih izdaj v projektu Codices Selecti, najboljše seriji popolnih faksimilov srednjeveških, mehiških in orientalskih rokopisov.

Veliko zanimanje Celjanov za razstavo je pokazalo, da so ljudje željni tudi takšnih informacij o umetnosti, s katero se komajda kdaj srečajo in je na splošno ne poznajo. Ob stiku z njo pa so navdušeni in očara jih ustvarjalnost nekih daljnih stoletij, v katerih niti slutili niso, da bo človeško roko zamenjal tiskarski stroj, katerega izum je potlej v petnajstem stoletju prekinil bogato evropsko pisno tradicijo.

Na razstavi v Celju je nekaj najstarejših pisnih dokumentov iz časa pozne antike. Leto 416 je bil spisan v Rimu Vergilius Augusteus, katerega vrednost je v dekorativni opremi in precej artistični veji na rodoslovnem deblu latinske knjižne pisave, ki so jo uporabljali le kratek čas, vendar petnajst okrasnih črk začenja razvoj, ki je kasneje ustvaril skoraj nepregledno število inicialk v tisočih rokopisih. Virgilius Vaticanus je nekoliko kasnejši, ima na 56 listih 50 miniatur in se uvršča med najbolj izvirne in najbolj neposredne vire Vergilove dediščine. Kodeks Dioskurides iz začetka 7. stoletja je eden najstarejših pričevalcev antične farmakološke dejavnosti, a zanj še danes ne vedo, ali je nastal v južni Italiji ali v Bizancu. Četrty, spet na svoj način zanimiv pisni spomenik, je po antičnem vzoru

v 10. stoletju narejen Jozuev zvitok in se v celoti opira na antično knjižno oblikovanje in antično slikarstvo.

Ob antičnih se je v Evropi pričela razvijati še druga smer iluminiranega pisanja in sicer preko irske, keltske iluminacije, vplivi so se premešali, produkcija pa izpolnila in razcvetela v karolinški, otoski in zgodnje ro-

manski šoli. Pod otoskim vplivom je nastala Vaclavova biblija, najpomembnejši, osem zvezkov vsebujoči rokopis Vaclavove dvorne knjižnice, ki je ob francoski in italijanski najboljše in italijanski najboljše hranišče knjige v srednji Evropi.

Celjani lahko v teh dneh v živo gledajo rojstvo evropske gotike in v tem prelomnem času, ko se je spreminjal likovni slog, je tik pred letom 1200 nastal eden najrazkošnejših rokopisov, napisan v luksuzni knjižni pisavi in bogato okrašen Ingeborgin psalter.

V razvoju se ob cerkvenih

naročilih zlagoma vse pogostejše pojavljajo tudi posvetni pisni dokumenti s posvetnimi temami, ki pogosto prihajajo iz arabskega sveta, a narejeni so v Evropi. Na razstavi, denimo, vidimo Tuti-Name, Knjigo o papigi, ki je v tej zbirki prevzela vlogo Šeherezade in pripoveduje o bajkah iz Tisoč in ene noči.

Ob bibliofilski, slavistični, umetnostnozgodovinski imajo evropski iluminirani rokopisi velikansko umetniško vrednost, mnoge miniaturo so nenadkriljive mojstrovine in njih tkivo še danes živo utripa pred gledalčevimi očmi.

Ta miniatura je iz Wenzelove biblije, najstarejšega nemškega razkošnega biblijskega rokopisa iz okoli leta 1400.

NOVO V MUZEJU NOVEJŠE ZGODOVINE V CELJU

BESEDE STROKOVNJAKOV

Strokovni delavci Muzeja novejše zgodovine v Celju nameravajo oživiti strokovna predavanja, na katerih bodo spregovorili najboljši strokovnjaki o aktualnih zgodovinskih temah, pomembnih za današnji čas. Predavanja bodo enkrat mesečno ob torkih ob 18. uri v spodnji stranski dvorani Narodnega doma v Celju.

Prvo predavanje bo imel 10. marca dr. Janko Prunk v Inštitutu za novejšo zgodovino v Ljubljani, govoril bo o slovenski državi od ideje do stvarnosti in zajel lansko vojno in povojni čas na slovenskih tleh. Drugo predavanje, 24. marca, so

naslovili Urbana etnologija. Predaval bo dr. Slavko Kremenšek, strokovnjak etnološkega oddelka. Filozofske fakultete v Ljubljani. S svetovnega oziroma evropskega stališča bo predstavil reševanju etnoloških problemov pri nas in še posebej vprašanja Gaberij v Celju.

Tretje predavanje načrtujejo aprila. O streljanju talcev, o ukradenih otrocih in o prisilni mobilizaciji v nemško vojsko bo razmišljal zgodovinar dr. Tone Ferenc.

Božena Balas

KATIA RICCIARELLI V LJUBLJANI

GLAS, KI PONUJA SANJE

Festival Ljubljana bo za svoje mesto pripravil razkošen večer opernih arij s sopranistko Katia Ricciarelli, bleščečo zvezdo svetovnih opernih odrov. Koncert, ki sodi v glasbeni cikel Festivala Ljubljana, imenovan Mojstri pevci in je nastal v sodelovanju z Opero SNG Ljubljana, bo v ponedeljek, 9. marca 1992 ob 20. uri v ljubljanski operni hiši in bo nedvomno z velikimi črkami zapisan tudi v njeni zgodovini. Veliko umetnico, ki z bleščečim stilom velike primadone izvalja navdušenje občinstvu od Londona do San Francisca, bo spremljal korepetitor milanske Scale, našemu občinstvu že dobro znani, pianist Vincenzo Scaleri. Na sporedu bodo arije iz klasičnega repertoarja velikih mojstrov: Rossini, Vivaldi, Händel, Tosti, Puccini, Cilea, Catalani. Festival Ljubljana je kot organizator povabil k sodelovanju tudi sponzorja; generalni pokrovitelj koncerta bo Zavarovalnica Adriatic, kar pomeni gospodarstvo in kultura z roko v roki na poti h kakovosti in bogatstvu slovenske kulturne zakladnice.

INSTALACIJA LIBERINLABOR MED DUHOM IN RAZUMOM

Sedem mladih likovnikov, ki so posamezno že kakšno leto prisotni na mariborski in slovenski likovni sceni, s svojimi novimi pristopi, odnosi do umetnosti in pogledi na svet dodobra spreminja likovno miselnost v Mariboru. Mogoče bi bilo bolje reči šest, Irena Čuk, Darko Golija, Samo Pajek, Oto Rimele, Samuel Grajfoner in Zdravko Jerkovič, saj je sedmi gost iz Nizozemske Joris Kwast. V Univerzitetni knjižnici Maribor so pripravili prostorsko instalacijo z naslovom LIBERINLABOR, s katero so sprejeli izziv prostora in mu navdahnili svojega duha.

»Instalacija Liberinlabor spremeni knjižnični prostor in mu navdahne nov pomen. Da se tudi gledati ali brati kot neka nova knjiga, skupek knjig ali nova stran v knjigi, ki jo lahko obrnemo ali obračamo. Tako smo celoten projekt zasnovali in priredili,« pravi Joris Kwast.

Sinteza različnih materialov, medijev, likovnih sredstev, slik, skulptur, predmetov, postavljenimi od tal do stropa se v »njihovem« prostoru vpije v samosvojo celoto, ki z notranjo energijo postavitve dobesedno bruha energijo in jo v medsebojni kontemplaciji seva navzven.

Posamezni elementi združeni v celoto se skozi svojo lastno govorico sprehajajo med fiktivnimi elementi notranjega jaza sedmih ustvarjalcev spajajo v organizem, ki niha med življenjem in smrtjo, peklom in nebesi, dobrim in zlim, duhovnostjo in racionalnostjo. Tako na eni strani pripovedujejo okro-

glejše, bolj toplo oblikovane oblike in predmeti, ki se na drugi strani vode, v katero je potopljen grafični list Samuela Grajfonerja, prevesijo v ostrino križa, ki podčrta drugo stran. Tako tudi materiali: od lesene gmote, težke, toda tople do hladne, grozde kovine, ki s spiralo najprej razveseli, nato pa križ zresni, medtem ko ready-made predmeti (zajemalka, potopljena v mast, žičke) humorno podčrtujejo ti dve plati, barve na slikah pa s svojo abstraktno zgoščenostjo poskrbijo za nova obzorja, polna likovnih reminiscenc, povezanih z novo sporočilnostjo, ki jim odgovarjajo črno-beli kontrasti grafik.

Poezija, humoreska, roman, filozofija ali še karkoli drugega se berejo drugače vedno, ko stopimo v prostor in najdemo svoje mesto ter kot gledanja. Drugačen pomen začutimo, če smo zunaj in odkrivamo novega v vsaki točki sprehoda po tej knjigi štirih knjig.

»Instalacija je nastajala dolgo časa in v njej smo posamezniki ves čas, dokler nismo našli najboljših, spreminjali svoja dela, vnašali drugačne predmete in jih razmeščali po prostoru. Ogromno smo tudi medsebojno sodelovali in se spoznavali, kaj sploh hočemo od sebe in drug od drugega,« razlaga Oto Rimele. Joris Kwast pa dodaja: »Naša skupina je

skupina posameznikov, ki nikoli v cilju neke skupne ideje ne zanikamo lastne individualnosti, temveč preko nje dosegamo postavljen cilj, nek novi nivo, ki deluje homogeno.«

In prav v tem je še ena zanimiva postavka omenjene instalacije, saj poleg tega, da so združevanja umetnikov pri nas redka, smo donedavna bili le priče izničenju posameznikovega v interesu skupnega. Pri mariborsko-nizozemski sedmerici pa gre za novo kvaliteto združevanja, ki iz izrazito osebnih temeljev postavlja čvrsto stavbo, ki v zlitju s prostorom razkriva svoje kvalitete, čeprav lahko posamezna dela stojijo tudi samostojno.

Peter Tomaž
Dobriča

70. FESTIVAL VERONSKÉ ARENE ZA GLASBENE SLADOKUSCE

V Milanu so v teh dneh predstavili bogat program jubilejnega, 70. festivala veronske Arene, kjer bodo letos občinstvu z vsega sveta ponudili Verdijeve opere Don Carlos, Nabuco in Aido, Puccinijevo La Bohème, Gershwinovo mojstrovino Porgy and Bess, simfonično zborovski koncert v počastitev Rossinija in balet Carmina Burana na glasbo Carla Orffo ter Orffovo glasbo Catulli

HUMANITARNA AVKCIJA ZA HRVAŠKO SOLIDEN IZTRŽEK

Končno dogodek, ki se jim ga v Celju ni treba sramovati. Avkcija Mi za Hrvaško, ki jo je celjski odbor za humanitarno pomoč Hrvaški pripravil ob pomoči sponzorjev in pod pokroviteljstvom Skupščine občine Celje minuli petek zvečer v prostoru nad galerijo Mozaik, je tekla brezhibno in profesionalno. Druga plat medalje so bili dražitelji – najmenitnejši primerki, do katerih je po postavljenih izključnih cenah na prostem trgu umetnin težko priti, so ostali brez kupca.

Natančno štirinajst dni je bilo v galeriji Mozaik postavljeno na ogled blizu sedemdeset eksponatov slovenskih in hrvaških likovnikov, ponujenih v odkup za pomoč sosednji državi. Za javno dražbo so izbrali 25 izdelkov in del njih v petek tudi uspešno prodali. Skupaj so iztržili nekaj manj kot 400 tisoč tolarjev.

Najvišjo ceno so kupci doleteli oljni sliki Burja avtorja Daliborja Parača in sicer 126 tisoč tolarjev, ostali doseženi zneski pa so bili bistveno niž-

ji. Mikavno olje Đura Mlinarica Ob Dravi so prodali za 52 tisočakov, podoba Cirila in Metoda Petra Zrinskega za 50 tisoč tolarjev, Pristan Staneta Petroviča-Čončija za 26.500 tolarjev, grafiko Rudija Španzla za 20.500 tolarjev, grafični list Biljane Unkovske za izključno ceno 15.000 tolarjev, olje Snemanje s križa Franca Košca tudi po izključni ceni 25 tisočakov...

Najmanj so bili Celjanom pri srcu največji mojstri, klasični hrvaške in srednjeevropske umetnosti. Nihče ni dvig-

Z dviganjem številke so v petek Celjani dražili na dobro pripravljeno pridelitvi Mi za Hrvaško.

nil številke pri pravem biseru avkcije, mojstrski mali plastiki Koste Angeli Radovanija ali pri delih Anteja Kuduza, Franeta Para, Eda Murtiča.

Nekateri so odličnemu voditelju celjske dražbe Oliverju Mlakarju, rojaku iz Ptuja, zamerili, ker je povsem pozabil slovensko. Ob njem na posnetku je olje, ki so ga prodali za najvišji znesek – podoba Burja Daliborja Parača je dosegla ceno 126.000 tolarjev.

PRIBLIŽEVANJE DVEH SVETOV

SLOVENSKA KULTURA MED BELGIJCI

V organizaciji bruselskega kulturnega centra Beursshouwburg in IART Centra iz Ljubljane pod vodstvom Andreja Drapala se je v nedeljo v Bruslju pričel teden slovenske kulture, s čemer so se Slovenci odzvali na uspešno predstavitev flamske kulture v Cankarjevem domu februarja 1990.

Belgijcem bodo skušali s predavanji, razgovori približati njim precej tujo slovensko kulturno zavest in tu-

ustvarjanja. O slovenski zgodovinski avantgardi bo spregovoril Janez Vrečko, o arhitektu Jožetu Plečniku, pi-

onirju moderne arhitekture bo razmišljal Damjan Prelovšek, o dveh fetišizmi, flamskem asketizmu in slovenskem dinamičnem konstruktivizmu Emil Hrvatin, govora pa bo še o psihoanalizi in estetski misli na Slovenskem.

V Bruslju so že odprli razstavo Kapital slikarske skupine Irwin in razstavo objektov iz gledaliških predstav Artefakti, ki jih je izbral Samo Cafnika. V torek so tamkaj videli premiero video filma Plečnikova Ljubljana 92, predvajali pa bodo še video filme Utrinki Plečnikovega razmišljanja o Ljubljani in Plečnikova sakralna arhitektura v produkciji Studia 37.

Ob zaključku, 7. marca, napovedujejo koncert godalnega kvarteta Enzo Fabiani.

Čeprav občinstvo ne bo imelo priložnosti v živo spremljati predstav slovenskih teatrov, bodo na voljo video trakovi gledaliških predstav v Slovenskem mladinskem gledališču, v gledališču Glej, Koreodrami, mariborski Drami, gledališčih Ana Monroe in Helios in ob njih še animirani film Zvonka Čoha in Milana Eriča.

EKSKLUZIVNO: TIHOTAPCI Z DENARJEM SO PROPADLI

TOLAR VREDEN VEČ KOT LIRA IN MARKA

Menjava denarja na črno pod jasnim nebom je eden med starejšimi »poklici« v Italiji, oziroma Trstu. Do pred kratkim je to bil zelo donosen posel, katerega so se lotevali mnogi črnoborzijski različni narodnosti s Slovenskega primorja in iz Istre. Njihova »delovna mesta« so bila pred odprto tržaško tržnico v Ulici Carducci, kjer je menjalnica deviz na črno iz leta v leto rasla kot gobe po dežju. Prisotnost črnih menjalničarjev, ki so zasegli vso ulico ob vhodu v pokriti trg, je toliko razjezila upravitelje tržaške tržnice, da so začeli zbirati podpise in zahtevati, da policija končno stopi na prste ilegalnim trgovcem z raznim denarjem. Zbrali so namreč čez 300 podpisov, toda akcija jim je postala odveč zaradi razpada Jugoslavije in uvedbe lastne valute v Sloveniji in na Hrvaškem, kar je preko noči odgnalo številne prekupčevalce z devizami. Ostali so samo še najbolj vztrajni, ki se zadovoljujejo s skromnim zaslužkom. Pravi mojstri črne obrti so se umaknili in mirno čakajo daljši razplet dogodkov. Z željo, da se posel ponovno razcvete, upajo na boljše dneve.

Prvega našega sogovornika iz vrst prekupčevalcev, katerega ime iz razumljivih razlogov ne moremo odkriti, smo srečali v neki koprski restavraciji, kjer redno prihaja na kosilo. Spomnimo se ga iz prejšnjih let, ko se je ukvarjal z svojim navadnim delom. Tedaj smo ga po cestah vide-

vali s sendvičem v rokah. Čeprav sedaj ne dela niti kot menjalec deviz, še vedno živi od kapitala, ki ga je pridobil v najboljših črnoborznih časih.

»Ko sem opravljal svoje delo, sem se komaj preživljal. Ne morem si oprostiti, da sem se tako pozno začel ukvarjati z prekupčevanjem denarja. Zdaj živim od zaslužka, ki sem ga v lanskem letu pridobil na črni borzi. Vendar pričakujem, da bo to delo oživelo,« je dejal trenutno razočarani, toda ne obupani preprodajalec deviz, ki mu je sedaj to edino delo. Pokazal nam je tudi potrdilo italijanske policije (sicer prekupčevalci skrivajo ta dokument) o odvzemu večje količine tolarjev v Trstu.

»Ne glede na to, da so se upravitelji tržnice policiji pritoževali in nas preganjali, smo nadaljevali delo. Seveda smo domačim preprodajalcem deviz delali konkurenco. Vem, da je odvzem moje denarja bil čisti konstrukt. V žepih sem imel veliko lir, mark in tolarjev. Policaji so mi pustili lire in marke, odvzeli so pa tolarje, in sicer 190 bankovcev po 1000 SLT. To lahko pomeni, da so za njih bolj vredni tolarji kot lire ali marke. Ulovili so me v bližnji ulici ob pokriti tržnici, medtem ko so drugi nemoteno delali pred njo. No, nekdo mora plačati ceh. Upam, da bom nadomestil ta denar,« je končal.

Propadla zveza Trst-Ljubljana

Nekdanja zelo uspešna zveza, ki so jo vsakodnevno uporabljali prekupčevalci deviz na relaciji Trst-Ljubljana, je tudi utihnila, in to zahvaljujoč ljubljanski policiji in odpiranju menjalnic in bank, v katerih se devize lahko kupijo ali prodajo.

»Pred nekaj meseci je bilo zelo dobičkonosno ljubljansko tržišče. Vsak dan sem se

peljal v Ljubljano, na tržnici prodal marke, se potem vrnil v Trst in zamenjal tolarje za lire. Le-te pa sem menjaval v marke. Tako sem dnevno obrnil okrog 10.000 DEM, zaslužek pa je znašal najmanj 1000 DEM ali celo več,« pripoveduje naš drugi sogovornik. »Med nami ni bilo goljufij. Imeli smo potrdila, da smo marke uradno kupili v Trstu, kar se na ljubljanskem črnem tržišču zelo ce-

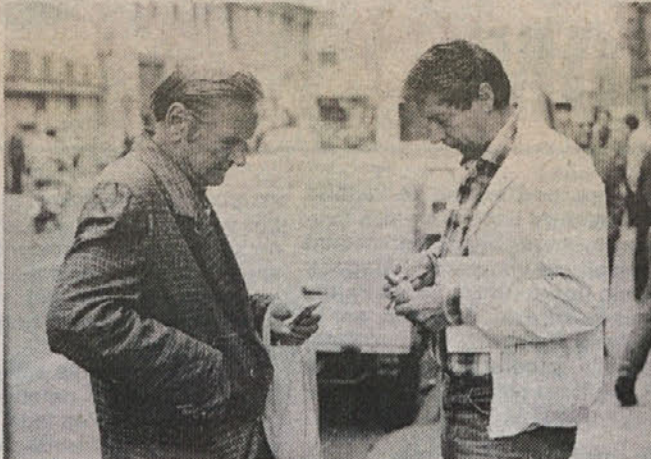
ni, ker je to dokaz, da denar ni ponarejen. Moja zveza je za to vedela in tako sem brez problemov prodajal marke v Ljubljani. Sedaj se je situacija v Trstu povsem spremenila. Tam lahko srečate le nekega »kurirja«, ki zamenja denar za svojega »delodajalca«, ali tiste, ki so se, ne glede na to, ali kaj zaslužijo, navajeni gibati po tem kraju. Pravi prekupčevalci pa ne izgubljajo časa, temveč raje

počivajo ali »delajo« samo na domačem tržišču.

Med pogovorom smo opazili, da je naš sogovornik zelo živčen. »Kdo ne bi bil živčen. V časih sem zmeraj nosil polno torbo denarja, zdaj pa le to, kar imam v denarnici. Zakaj bi nosil toliko denarja? Verjemite, da je veliko tihotapcev z denarjem propadlo, tudi tistih, ki so delali za druge. Sedaj je hkrati nevarno potovati v Hrvaško, ker je policija bolj pozorna glede tihotapljenja denarja. No, nekaj delam, na drobno... Strah me je, da nikoli več ne bo kot prej,« je zaključil mojster prekupčevanja z devizami iz Kopra.

Čeprav ti ljudje bolj ali manj upajo v boljše črnoborzijske dneve, pa iz pogovora z njimi izhaja, da je nov način zaslužka, vsaj za zdaj, samo lep spomin. »Gastarbajterji« iz bližnjih slovenskih in hrvaških krajev, ki so menjavali denar na črno, morajo poiskati drugo zaposlitev, kajti zaslužek, ki so ga pridobili, ne more več trajati.

Zoran Vlajić

Tedaj je Samardžija ostal dolžan sicer siromašnemu KUD-u »Bratstvo«, ki je bilo

glavni organizator tega koncerta. Predsednik tega društva je namreč moral iz svo-

jega žepa namesto Samardžije plačati obveznosti do občine.

»Še tedaj sem prijavil Samardžijo koprski UNZ. Tam so prijava in dokazi o njegovi goljufiji. Ni hotel plačati obveznosti in je zbežal. Kasneje se je oglašil iz nekega beograjskega zapora in je prosil, da ga ne obremenjujemo. V tem času je to bilo precej denarja. Ne verjamem, da ga bomo sploh dobili... Prevaral nas je...« pravi H. Š. predsednik KUD »Bratstvo«.

Zakaj pišemo o tem gospodu managerju? Razlog je enostaven. Pred tremi leti je prevaral Koprčane, potem je v Izoli ogoljufal Mileta Goraniča. Znano je pa, da to nista njegovi edini goljufiji.

Iz pogovora z Gorančevim odvetnikom Ervinom Dokičem smo izvedeli, da bo njegov klient uspel dobiti svoj denar, toda problem je v tem, da se tožba ne more vročiti Dušku Samardžiji. Sedaj, ko je Slovenija neodvisna, pa bo lažje.

Mario Rossi

OBJEM ZA DESET TISOČ MARK

Pred nekaj dnevi je v naše dopisništvo v Kopru planil Mile Goranič, upokojenec iz Lucije pri Portorožu. Takoj se je obrnil na nas z besedami: »Pomagajte, če morate! Gre za 10.000 nemških mark, ki sem jih predpreteklo leto posodil Dušku Samardžiji, estradnemu managerju iz Sanskega Mostu (BiH), in denarja še nisem dobil. V tem času je omenjeni gospod organiziral koncerte ljudske glasbe po Sloveniji, Hrvaški in drugih krajih nekdanje Jugoslavije. Želim seznaniti javnost z mojim primerom, da ne bi ogoljufal tudi drugih,« je zaskrbljeno in proseče povedal v eni sapi.

Našemu nepričakovanemu obiskovalcu smo razložili, da Nova doba ni vsemogočna pri tem, da bi mu »vrnila« denar. Vendar smo z njim soglašali, da obstaja upravičen razlog, da primer tovrstne goljufije estradnega menagerja razodenemo – v časopisu. Znano nam je namreč, da ena Duškova goljufija, ki jo je storil pred nekaj leti v Kopru. Tedaj je bila tarča KUD »Bratstvo«.

»Duško Samardžija se je maja predlani popeljal v Izolo, ko je tam in tu na Reki organiziral koncerte ljudske glasbe. Tedaj me je zaprosil, naj mu posodim 7.000 DEM, da bi jih izplačal nekim pevcem. Kasneje sem mu dal še 3.000 DEM. Duško je obljubi-

bil, da mi bo vrnil denar v kratkem času. Minilo je več kot dve leti in še vedno nisem dobil denarja. O tem, da bi mi ga vrnil prostovoljno, ni niti govora. V Izoli se od tedaj ni več pokazal, vendar sem izvedel, da je zbežal v Nemčijo, kjer se je poročil in odprl dve restavraciji,« je razložil Mile Goranič.

– Ali ste ga poiskali v Nemčiji?

»Naredil se je dober, da bi mu verjel, da mi hoče denar vrniti. Vendar sem razumel, da je njegov prijateljski objem bil zelo drag. Še huje je to, ker sem denar, ki sem mu ga posodil, vzal od drugega. Zaradi tega sem moral prodati avtomobil in vrniti denar. Do sedaj sem dvakrat

potoval v München. Našel sem Samardžijo.

Spoznal sem tudi njegovo ženo – Nemko. Tedaj sta imela dve restavraciji. Duško je obakrat obljubil, da mi bo vrnil denar, vendar iz tega ni bilo nič. Potem sem še enkrat potoval v München, toda takrat ga nisem našel. Ko sem ga po vrnitvi poklical po telefonu, je začel groziti in me žaliti. Edino, kar mi je preostalo, je bilo, da se obrnem na odvetnika in tožim Samardžijo.

Sedaj Mile Goranič upa in pričakuje povrnitev denarja, zaradi česar se je moral odreči svojega skromnega, toda novega, avtomobila, ki ga je kupil s težko prislužnim denarjem v koprski luki, kjer je delal do invalidske upokojitve.

Kar se tiče Duška Samardžije, ki ga pozna veliko ljudi iz bivše jugoslovanske estrade, ni bil nepošten samo do Goraniča. Pred tem je gostoval v Kopru, kjer je na Titovem trgu v njegovi organizaciji bil koncert ljudske glasbe, ki se ga je udeležil tudi neki znani bosanski pevec.

Duško Samardžija (na levi strani) in Mile Goranič »Dragoceni objem«

PONAREJENI DOLARJI V LJUBLJANI IN ZAGREBU

ALBANSKA TISKARNA DOLARJEV

Zagrebska policija je zaplenila največjo količino ponarejenih dolarskih bankovcev v zadnjih dvajsetih letih. Preiskovalci želijo sedaj odkriti njihovo tiskarno in ponovno opozarjajo občane na previdnost pri kupovanju deviz »na črno«.

Vse ocene inšpektorjev Oddelka za preprečevanje nedovoljene trgovine in narkomanije iz zagrebške policijske uprave, da bodo v začetku letošnjega leta ponarejevalci denarja na zagrebškem področju spustili v obtoke večje količine ponarejenih bankovcev, so se uresničile.

Kljub temu pa si niso predstavljali, da bo ponedeljek 17. februarja v Zagrebu ostal v spominu po dosedaj največji zaplembi ponarejenih dolarskih bankovcev v zadnjih dvajsetih letih, saj se je tega dne znašlo na inšpektorski mizi 37.200 ameriških dolarjev v ponarejenih stolarskih bankovcih. Že na oko se je videlo, da so bankovci ponarejeni (slabši tisk, ponavljanje serijskih števil, slab papir) kar je pozneje potrdilo tudi strokovno preverjanje.

Razen policijskih inšpektorjev sta za zaplembo ponarejenih dolarjev zaslužna tudi Faik Asaj (22), nezaposlen medicinski tehnik s Kosova in Tair Zeqiraj (27) začasno zaposlen v Švici kot gradbeni delavec. Vse se je začelo na zagrebški železniški postaji, ko se je nek fant zazdel sumljiv inšpektorjem. Zahtevali so njegove dokumente nato pa so odkrili, da ima Faik Asaj pri sebi tudi večjo količino ameriških dolarjev. To je bil dovolj velik razlog, da so ga privedli v sto metrov oddaljeno policijsko postajo, kjer so odkrili, da je 33 stolarskih bankovcev lažnih.

Policaji so takoj obvestili inšpektorje oddelka za preprečevanje nedovoljene trgovine in narkomanije, ki so prevzeli Asaja in nadaljevali kriminalistično preiskavo. Ta je najprej izjavil, da je dolarje dobil na Kosovu od nekega neznanca za prodajo nekakšnih nepremičnin in lesa. To bi morda zadostovalo, če ne bi kmalu zatem našli dve osebi, ki jima je Asaj prodal po 200 ponarejenih dolarjev. Nato so preiskali sobe njegovega sorodnika v Zagrebu pri katerem je Asaj začasno stanoval.

Med preiskavo pa je prišla še ena prijava o ponarejenih dolarjih iz poslovalnice Zagrebške banke. Uslužbenki je neki Albanec dal pet stolarskih bankovcev za katere je rekel, da jih je kupil na železniški postaji in, da dvomi v njihovo verodostojnost. Uslužbenka mu je odgovorila, da so dolarji lažni, zato pa

je kmalu zvedela tudi policija. Takoj se je ugotovilo, da je bil ta človek Tair Zeqiraj. Na vprašanje odkod jih ima, je odgovoril, da jih je kupil na glavni železniški postaji. Policija mu je verjela saj je izgledalo kot, da je le eden od prevaranih kupcev. Kmalu pa se je pokazalo, da ni bilo tako.

Ko v Asajevi sobi niso našli niti enega ponarejenega bankovca, je ta spremenil svojo zgodbo in izjavil, da je dolarje dobil od nekega Taira na železniški postaji. Z njim se je dogovoril, da jih bo prodal nato pa si bosta delila dinarsko protivrednost.

Vse policijske sile so se pognale v lov za Tairjem, ki so ga še pred kratkim imeli v rokah, a jih je prevaral z izmišljeno zgodbo. O Albancu in njegovem avtomobilu so takoj preko operativnega dežurstva obvestili vse policijske patrole. Tair Zeqiraj ni prišel daleč. Zaustavili so ga na obvoznici pri Lučkem in seveda takoj aretirali. Sedaj je takoj priznal, da je Asaju dal ponarejene dolarje, ki jih

je policija našla pri njem, ko so ga legitimirali na glavni postaji. Ostanek od 362 stolarskih bankovcev je Zeqiraj skril v blazinicu, ki je bila v njegovem avtomobilu. Ko je videl, da ga bo policija dohitela je blazinicu odvrnil v jarek ob cesti. Pozneje je inšpektorjem pokazal blazinicu, ki je bila še vedno na istem mestu. Pod bremenom dokazov sta oba priznala, da sta vedela, da so dolarji ponarejeni. Zeqiraj pa je povedal, da jih je kupil v eni od sosednjih zahodnih držav. Oba so odpeljali v preiskovalni center zagrebškega Okrožnega sodišča.

No s tem ta slučaj še ni zaključen. Dubravko Klarič, vodja oddelka za preprečevanje nedovoljene trgovine in narkomanije, zagrebške policijske uprave pravi takole: »Sedaj moramo ugotoviti odkod izvirajo ponarejeni dolarji, saj je sigurno, da so natisnjeni v neki ilegalni tiskarni v kateri od sosednjih držav. No o tem zaenkrat ne moremo govoriti, saj bomo s sodelovanjem policije te države nadaljevali s preiskavo.«

O tem zakaj je ravno Zagreb in Hrvaška na udaru ponarejevalcev denarja pa meni naslednje: »Križa v kateri je naša republika ustreza prekupčevalcem z devizami. Zato je ena od naših vsakodnevni nalog preprečevanje poulične prodaje deviz saj se ravno z njo najbolj širi ponarejen denar. Policiji lahko pri tem pomagajo občani, ki so že kupili bankovce za katere sumijo, da so ponarejeni. Vsak tak sum je potreben preveriti v banki ali menjalnici. Tem ljudem se ni treba bati, da bodo imeli pro-

Tair Zeqiraj kaže mesto kjer je odvrnil blazinicu s ponarejenimi dolarji, ko je videl, da ga bodo policisti ujeli.

bleme s policijo. Oni so le žrtve uličnih preprodajalcev in nam lahko le pomagajo odkriti odkod izvirajo lažni bankovci.«

Povsem možno je, da ima ta zagrebška zgodba svoje nadaljevanje v sosednji Sloveniji, kjer so ravno v teh dneh zabeležili večkratno pojavljanje lažnih dolarjev. Posebno zanimiv je tale slučaj. V torek 18. februarja je v banko »Bank Austria«,

v Wolfovi ulici v Ljubljani prišel 35-letni Šibenčan, ki je hotel na svojo hranilno knjižico položiti 5317 dolarjev. Uslužbenka v banki je ugotovila, da je bilo od te vsote kar 37 stolarskih bankovcev ponarejenih. Na vprašanje kje jih je kupil je Šibenčan odgovoril: »Na Jelačičevem trgu v Zagrebu.«

Dušan Miljuš, Arena

Že na prvi pogled je bilo očitno, da so stolarski bankovci ponarejeni.

SMRT ČASOPISNEGA MAGNATA MAXWELLA ŠE VEDNO ZAVITA V SKRIVNOST

ZARADI SAMOMORA OB DEDIŠČINO

V skrivnost zavita smrt časopisnega magnata Roberta Maxwella še do danes ni došla razjasnjena. Navajajo štiri možne razloge, nesrečo, srčno kap, umor ali samomor. Na osnovi poročila zavarovalniške družbe vse bolj prevladuje mnenje, da je milijonar vendarle napravil samomor, kar pa pomeni, da bo njegova družina ostala brez odškodnine 20 milijonov funtov.

V sestavljanju poročila je sodeloval tudi dr. Ian West, eden vodilnih britanskih patolofov, ki je po obdukciji španskih patolofov na Kanarskih otokih neposredno pred pokopom v Izraelu napravil še eno preiskavo, v kateri preverja štiri možne vzroke smrti.

Malo je verjetno, da bi Maxwella zadela srčna kap, čeprav je bila obdukcija zaradi posegov španskih zdravnikov in delnega balzamiranja otežkočena. V kolikor bi se to zgodilo, bi verjetno padel po palubi in ne v morje.

Kolikšna je možnost, da bi šlo za nesrečo ali umor? Strokovnjaki dvomijo tako v eno kot v drugo, kajti če bi

magnata umorili, bi morala pri tem sodelovati tudi posadka, ki je edina poznala položaj in smer gibanja ladje, a v natančni preiskavi ni na nikogar na palubu padel niti najmanjši sum.

Najverjetnejši je samomor. Zadnje dni se je Maxwell na svojem križarjenju okoli Kanarskih otokov čudno obnašal, okleval je pri vsakodnevnih odločitvah in si le malo pred smrtjo naročil svoj zasebni avion, ki je kot v poslednji pozdrav zaokrožil nad jahto. V zadnjih dneh življenja je bil nenavadno ljubozen in si član posadke. Sklenil je poklicati iz Londona svoja sinova in si potlej premislil. Čudno je tudi dejstvo, da je bila njegova soba na ladji zaklenjena, ob odhodu na sprehod je ne bi zaklepal, ključa pa nikoli niso našli. V poročilu so na osnovi teh ugotovitev zapisali, da se je Maxwell očitno pripravil na odhod.

Patologi so pri obdukciji odkrili potrgane mišice na hrbtu in sklepali, da je pokoj-

ni založnik določen čas s celim telesom visel na levi roki in se držal, morebiti za zunanjo ograjo svoje jahte. Takšne poškodbe se pojavijo pri samomorilcih, ki nameravajo skočiti z visokih stavb, vendar se ne vržejo takoj v globino, temveč previdno splezajo preko roba, nekaj časa visijo in se potlej spustijo.

Na osnovi te najnoveše analize patolofov še vedno ni stoodstotno jasno, kako je Robert Maxwell umrl in zavarovalnice so sedaj pred težko odločitvijo, morebiti pa bo potrebna tudi sodna razprava. Razplet budno spremljajo upokojenci novinarske skupine Mirror, ki jih zanima, kam so izginila sredstva upokojenskih fondov, kam jih je magnat pretakal. Doslej so odkrili le tretjino tega denarja. Najhuje pa je pri vsem tem milijonarjevima sinovima, ki se spopadata s spektakularnimi dolgi in neznosnimi finančnimi vijugami, ki jima jih je zapustil njun oče.

V RUSIJI PRIJELI MNOŽIČNEGA MORILCA RAZMESARIL 55 OTROK

Po večletnih iskanjih so v Rusiji slednjič spravili za zapahe množičnega morilca, monstuma iz Rostova, ki je v dvanajstih letih umoril petinpetdeset deklet, fantov in otrok. Preiskovalni organi za zdaj njegovega imena ne izdajo, ker se bojijo, da bi se ljudje znesli nad njegovo družino, ženo in dvema odraslimi otrokoma.

Monstrum iz Rostova je prvič udaril leta 1978, ko so v gozdu našli razmesarjeno truplo neke umsko prizadete deklice, zadnjikrat pa je moril, njegova žrtev je bil 16-letni učenec, novembra 1990. Samo v letu 1984 je pobil petnajst otrok, nekatere v razmaku le po teden dni.

Ravnal je vselej na enak način. Za njim so ostajala razmesarjena gola trupla otrok, fantov in deklet, ki jih je puščal v gozdovih v okolici Rostova ob Donu. Vsaka žrtev je imela več vbodljajev z nožem, na kraju zločina pa ni bilo prav nikakršnih sledi. Pozneje se je izkazalo, da je morilec nosil s seboj torbo, v kateri je imel dobro nabru-

šene nože, žice in druge pripomočke za sadistično izživljanje.

Množične umore je pričela raziskovati posebna preiskovalna skupina v sodelovanju s tisoči policistov. Po petih letih, novembra 1990 so odkrili prvo sled, ko sta dve učenki policistom povedali, da sta videli, kako je starejši moški s silo spravljaj iz avtobusa nekega dečka in mu potlej sledil. Fant je bil zadnja morilčeva žrtev. Šolarki sta se več tednov vozili z javnimi prevoznimi sredstvi in bili posebej pozorni na končnih postajah, kjer naj bi po predvidevanjih morilec iskal svoje žrtve. Končno sta ga prepoznali. V njegovi torbi so preiskovalci našli več nabrušenih nožev. Po dvotedenskih naporih psihiatrov je moški spregovoril in podrobno opisal vseh petinpetdeset zločinov.

Gre za človeka s seksualnimi težavami, za impotentnega moža, vendar strokovnjaki pravijo, da je monstrum iz Rostova popolnoma prisoben in odgovoren za svoja dejanja.

PREKINILI NIGERIJSKI TIHOTAPSKI KANAL PROSTITUCIJE V ITALIJI

Z LJUBEZNIJO IZ ZVODNIKOVH KREMPLEJEV

O tragičnih usodah mladih deklet, ki jih po ilegalnih ali legalnih poteh spravljajo iz Nigerije v Italijo, kjer želijo uresničiti svoje življenjske sanje, smo že pisali. V zadnjem letu so v najstarejšo obrt zvabili okoli tisoč temnopoltih deklet, ki so, mnoge med njimi, na surov način izgubile svojo nedolžnost. Sanje so ugasnile, a bilo je prepozno, da bi se izvile iz trdih krempljev svojih zvodnikov, zato so se morale sprijazniti z življenjem, na katerega so obsojene.

Tudi Lusy, črna ivanjsčica iz Lagosa, je ob misli, da gre v Italijo, sanjala z odprtimi očmi, vendar ji je med potovanjem neka slutnja kvarila veselje. Po prihodu v obljubljeni dežel so se njeni dvomi uresničili. Namesto v tovarno je morala na ulico. Upirala se je, a zvodniki niso poznali milosti. A Lusy je za razliko od drugih deklet imela srečo.

»Pretty Woman« je črna, ima dvajset let in bolj razorožujoč nasmešek kot Julia Roberts. Tudi ona mora pozabiti preteklost. Stiri mesece je bila v Italiji sužnja, njeni gospodarji pa neka nigerijska gospa in veliko moških vsa-ko noč.

Njen Richard Gere, njen rešitelj je 30-letni delavec Antonio. Lusy je srečal slučajno in nikoli ji ni plačal za deset minut lažne ljubezni. Zaljubljen se je, se boril zanjo in plačal deset milijonov lir, da bi jo odkupil.

Kmalu se bosta v majhni cerkvi v Lagosu poročila in v hiši njenega starega očeta bodo pripravili veliko poročno svečanost.

Pravljica o Pepelki in njenem princu je že pred nekaj meseci postala resničnost, a je prišla v javnost šele pred dobrim tednom, ko je policija iz Rimini objavila rezultate svoje zahtevne in dolge preiskave. Po več kot enoletnem raziskovanju so policisti odkrili žensko organizacijo, gre za 47 oseb, ki je pripeljala v Rimini okrog tisoč nige-

rijskih deklet in jih vrgla na pločnike jadranskega primorja od Benetk do Pescara. Lusy je že pred policaji rešil Antonio, s katerim sedaj živi v velikem središču med Pescaro in Ancono. Ne želita izdati priimkov, niti se fotografirati, preteklost naj bo mrtva in otroci naj ne izvedo ničesar o Lusyjinem prejšnjem življenju.

Kazen za lahkovernost

V slabi italijanščini in povešenega pogleda je Lusy razlagala, kaj se ji je zgodilo. Ko je ekonomska stiska zajela njen kraj, si je želela priskrbeti boljšo prihodnost. Nekega dne je v njihovo mesto prišla madame (tako mlade prostitutke kličejo svoje gospodarice) in povedala, da ima njena organizacija dobre zveze v Italiji, kjer skrbi za prišleke, jim pomaga najti delo in stanovanje. Lusyjin oče je moral zastaviti hišo, če je hotel gospe plačati za stroške več kot deset milijonov lir. »Ko bo našla delo, bo lahko mesečno vračala,« je dejala madame. Tako je Lusy prišla v Italijo.

»Na letališču Fiumicino mi je gospa odvzela potni list in ves denar. V Riminiju me je namestila v neko majhno sobo. Začela sem se upirati, tri dni nisem hotela jesti. Morala sem se prilagoditi, toda bilo je težko. Bežala sem iz avtomobilov, se kregala in neprenehoma bruhalo. Pomagalo ni nič. Postala sem jetnica. Če bi se hotela vrniti

domov, bi morala plačati svoj dolg,« pripoveduje Lusy.

»Neko noč sem se vračal iz diskoteke v Riminiju. Ustavil sem se pred semaforjem. Prestrašena črna deklica je potrkala na okno. Odprl sem ji vrata, vstopila je, se vrgla na sedež, hitro zaprla vrata in rekla: »Pojdi, pojdi, policija!« Takoj sem razumel, za kaj gre. Čeprav je bila jesen in je bilo hladno, je imela na sebi le staro majico. »Italija grda, hladno, vključni toplo,« mi je rekla v slabi italijanščini. Nisem vedel, kaj bi storil. Ustavil sem, ji prinesel čaj in sendvič,« je dejal Antonio.

Osvoboditev iz suženjstva

Ob slovesu je Antonio poljubil Lusy na lice. Potem je izstopila. Opazil je madame, ki se je kriče približevala. Zatem se je ustavil avto in se slišali moški glasovi, ki so Lusy govorili: »Kurba, koliko hočeš?«

Prihodnjo soboto je Antonio na istem mestu iskal Lusy. Deklica se mu je približala govoreč: »Darling, darling!« Podaril ji je par čevljev, obljubil, da jo bo rešil iz suženjstva in ji našel pošteno delo.

Tedni so tekli. Antonio je razmišljal, kako bi dekletu pomagal. Obrnil se je na nekega odvetnika, vendar upanja ni bilo. Svetoval mu je, naj primera ne prijavi policiji, kajti dekleta bi pregnali v Nigerijo. Preučil je zakon o emigrantih, ves ta čas pa ob sobotah obiskoval Lusy in ji med enim in drugim klientom govoril o bodočnosti. Lusy je jokala in sanjala o odkupu.

»Slabo mi je bilo, ko je izstopala iz avtomobilov raz-

nih moških. Kot moja zaročenka me je vsak dan klicala po telefonu, a nato so telefonski klici izostali in nisem je več našel v Riminiju. Nihče ni o njej nič vedel. A nek večer mi je njena kolegica zapupala, da so jo zvodniki odpodili v Modeno, kjer sem jo potlej našel popolnoma uničeno na velikem trgu. Madame jo je prisilila, da je spala po vlakih. Lusy me je prosila, naj ji pomagam, da se vrne v Nigerijo.

Ta večer sem ji sledil. Nek moški jo je vzel v avtomobil. Avto sem ustavil in zavrelo mi je. Doumel sem, da imam Lusy resnično rad. V denarnici je imela 50 tisoč lir v bankovcih po 10.000. Ta denar mi je bil odvrat. Dal sem ji vse, kar sem imel v listnici, a vedel, da s tem ne bom ničesar dosegel. Zato sem Lusy odpeljal domov,« pravi Antonio.

Antonio je dobro premislil, odšel na policijo in povedal Lusyino zgodbo, zanjo je zahteval le bivalno dovoljenje, ki ga je dobil v zamenjavo za obvestila o zvodnikih. Nato je odšel k gospe in ji rekel: »Lusy ne bo več delala zate. Če bi nadaljevala, bi umrla. Na obroke bom plačal njen odkup.« S tem zgodba še ni bila končana. Lusy so ugrabili in Antonio jo je ponovno izgubil. Plačati je moral določeno vsoto, za katero je madame rekla, da je najemnina. Zatem je zagrozil s policijo.

Končno je bila mlada Nigerijka svobodna, še vedno pa je trepetala pred organizacijo, kajti, če ne bi plačala dolga, bi morala znova na pločnik. Madame je imela namreč v rokah hišo njene družine v Lagosu. Še večja pa je bila bojazen, da bi njen oče

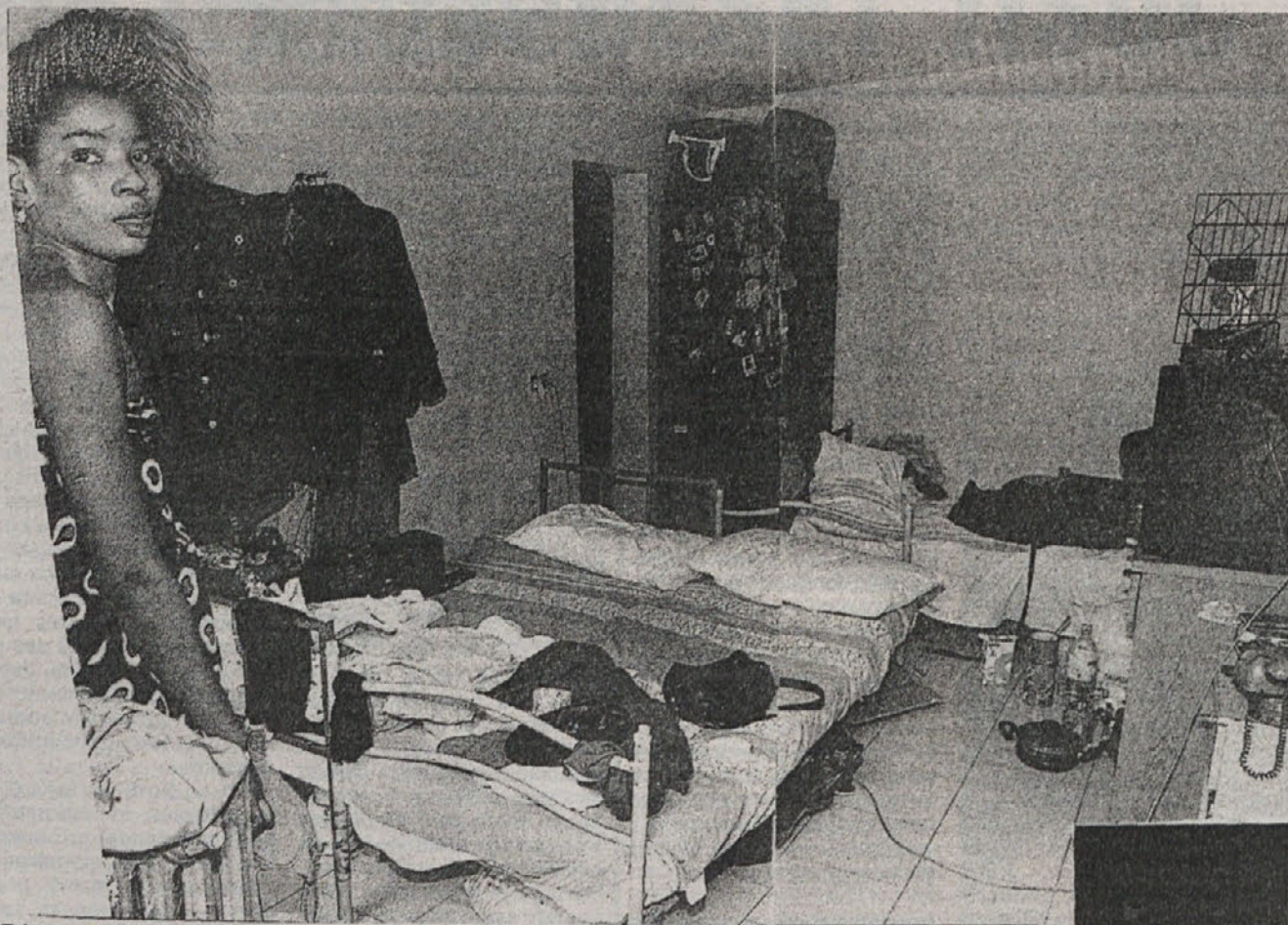
Ženska organizacija je vpeljala v prostitucijo preko tisoč temnopoltih deklet

izvedel, s kakšnim umazaniam poslom se je ukvarjala. Antonio pa ni izgubil upanja. Prvi mesec si je denar izposodil, ob delu v tovarni je ponovi razkladal tovor v pristanišču in čez nekaj časa je tudi Lusy dobila zaposlitev. Dokler nista izplačala dolga, sta vse mesečne zaslužke nosila zvodnici.

A zgodba o Lusy in Antoni-

ju se je srečno končala. Zvodniki, dva moška in 45 žensk, so prijavljeni sodnim organom. In tako je pretrgan vsaj eden od tihotapskih kanalov prostitucije in sramotnega ravnanja s temnopoltimi deklicami s toliko in toliko osebnimi tragedijami.

Vukica Vlajič

Eden med številnimi bednimi prostori, kjer so zbrane deklice živele

Trgovsko podjetje in njihova trgovina

RETRG

FORTUNA,

na Mariborski 122

Telefon: (063) 35-619

Vam nudi ves gradbeni, vodovodni in toplovodni material ter barve.

POSEBNO UGODNE CENE:

- cement
- salonične plošče
- novoterm
- barve Jupol
- stropor
- strešno lepenko
- in varilne trakove.

Za gotovinsko plačilo nad 3.000,00 SLT nudimo za vso blago razen cementa 10% popust.

Nakup na 2 čeka - brez obresti.

INDUSTRIJSKA PRODAJALNA

Zidanškova 27, Celje

To je trgovina z najcenejšim ženskim in moškim perilom, največjo izbiro body-ev, pižam, spalnih srajc, halj, svilenih nogavic in v kratkem z novim programom otroškega perila.

Pridite in se prepričajte!
HVALA ZA ZAUPANJE

NOVI TEDNIK RADIO CELJE
NT&RC

063

POSEST

ZEMLJIŠČE 2700 m², primerno za vikend, z novim vinogradom, prodam. Cena po dogovoru. Vlado Klavžar, Prebold 180

LOKAL na Ostrožnem, velikosti 80 m², primeren za vse dejavnosti, prodam. Tel.: (0608) 81-443 ali ali (0608) 81-706

VINOGRAD s kletjo v Zibki, prodam. Trta stara 6 let in na žici. Tel.: (063) 823-158, po 18. uri

VEČJO parcelo z gradbenim dovoljenjem ob asfaltni cesti pri Metinjcu, prodam. Tel.: (062) 100-633, po 17. uri

PARCELE za vikend 30 km iz Celja, strojna lega, prodam. Tel.: 25-749, zvečer

NOVO hišo z vrtom v bližini Laškega, prodam. Šifra: POSEST

POLOVICO hiše z velikim vrtom ob Savinji na Otoku, prodam. Tel.: 29-340, popoldan ali zvečer

DVOSTANOVAJSKO hišo ne popolnoma dokončano, pri Žalcu, prodam. Tel.: (063) 711-304, po 16. uri

VIKEND s 1000 m² zemlje na Dobri, cesta, sončna lega, prodam. Tel.: 27-151, po 20. uri

PARCELO v velikosti 11 a s 300 novo posajenih trsov in bivalno barako, ugodno prodam. Ana Štrubej, Gubno 27, 63261 Lesično

VIKEND 1600 m², na sončni legi v Ločah-Poljčane, klet 9x5, brunarico 4x6, prodam. Voda, elektrika in dovoz urejen. Cena po dogovoru. Tel.: (063) 753-363

STANOVANJA

DVOSOBNO klasično stanovanje, ugodno prodam. Tel.: 38-010

STANOVAJSKO pravico za dvosobno stanovanje 63 m² (450 DEM 1 m²), ugodno prodam. Šifra: UGODNO

DVO in polsobno stanovanje v Celju, prodam. Tel.: 35-129, zvečer

DVOSOBNO stanovanje s centralno, vseljivo tako, prodam. Inf.: 29-340, popoldan ali zvečer

ENOSOBNO stanovanje v Celju, primerno tudi za poslovne prostore, prodam. Tel.: (061) 311-954

STANOVAJSKO pravico, prodam najboljšemu ponudniku. Pokličite na tel.: 25-392, četrtek in petek, od 8. do 12. ure

DVOINPOLSOBNO stanovanje, 68 m², prodam. Tel.: 29-040, popoldne

TAKOJ vesljivo hšo 100 m² stanovanjske površine in 130 m² delavnice, v okolici Celja, ob glavni cesti, oddam. Tel.: 745-272, vsak dan

TRISOBNO stanovanje podarim za odstop stanovanjske pravice v stanovanjski hiši. Tel.: 38-525

DVOSOBNO stanovanje oddam v najem. Tel.: 37-698, po 17. uri

NAJAMEM garsonjero ali enosobno stanovanje na realciji Center-Otok-Lava-Nova vas. Tel.: 762-290 int. 320, od ponedeljka do petka od 9. do 16. ure

ODDAM novo dvosobno stanovanje v Štorah. Tel.: 21-873

MIRNA uslužbenka srednjih let išče garsonjero v Celju ali bližnji okolici. Tel.: 28-746

ZAMENJAM družbeno, dvosobno stanovanje za večje. Tel.: 21-502

ENOINPOLSOBNO, lastniško stanovanje nudim kot nagrado v zameno za trisobno stanovanje z odkupno pravico. Tel.: 31-073

OPREMA

RABLJEN pralni stroj, BTV maraton 66 in nov pretočni plinski bojler, prodam. Tel.: 31-119

OTROŠKO posteljo, hrastovo, z jogi vložkom dimenz. 140x80 cm, dobro ohranjeno, prodam. Tel.: 37-966, po 16. uri

KUHINJO marles, kompletno, ugodno prodam. Milan Pavlič, Kojzanskega odreda 6, Štore

STRUŽNICO, rezkalni stroj, prodam. Inf. 39-051

FREZO za hondo 600, malo rabljeno, poceni prodam. Tel. 701-793

TRAKTOR IMT 533, prodam. Tel. 776-400

DEBELINSKO poravnalni skobelni stroj, dobro ohranjen, šir. 60 cm, prodam. Peter Hrastelj, Titova 30, Laško, tel. 731-587

SILOKOMBAJN SK 80, rabljen prodam. Martin Selič, Sp. Rečica 200, Laško, tel. 732-161

KOSILNICO za traktor šayer 18 KS in novo kosilnico za Goldoni, po ugodni ceni, prodam. Ernest Poteč, Škofja vas 62, a, tel. 35-596

ŽAGO za razrez hlodovine v dobrem stanju, prodam. Tel. 775-178

MOTOKULTIVATOR honda s priključki, prodam. Milan Perger, Breg 102, Polzela

NAHRBTO motorno kosilnico tori in pomivalni stroj candy za rezervne dele, prodam. Tel. 776-554

TRAKTOR štore 504 in traktor Tomo Vinkovič 826, prodam. Tel. 770-309

TV 730, prodam ali zamenjam za nakladalico 17, staro do 3 leta. Alojz Kitak, Žahenberg 13

ZAMRZOVALNO omaro s 3 predali, novo in malo rabljen žameten kavč, prodam. Tel.: 31-564

PEC za centralno ogrevanje 35.000 cal, rabljeno, prodam. Ivan Hrovat, Vrbo 49, Šentjur

PRALNI stroj, star 5 let, ugodno prodam. Inf. na tel.: 37-797

ZAMRZOVALNO skrinjo 400 l termoakumulacijsko peč 2 kW, kotno sedežno, električni štedilnik in küppersbusch štedilnik ter pisalno mizo, prodam. Tel.: 821-423

OTROŠKO posteljo z jogi vložkom, ugodno prodam. Tel.: 741-666

SPALNICO kristal, črno, novo, še zapakirano, ugodno prodam. Tel.: 731-129, po 16. uri

TERMOAKUMULACIJSKO peč elind 3,5 kW, prodam. Tel.: 773-052, Kompan

SPALNICO ugodno prodam. Žoher, Prežihova 5, Žalec

AKUSTIČNI APARATI - GLASBILA

RAČUNALNIK commodore 64, z dodatno opremo in CB postajo president jackson, prodam. Franc Romih, Repuž 12, Dobje pri Planini

TV črno-beli, prenosni, zaslon 36, prodam. Tel.: 772-297

VIDEOREKORDER gorenje z daljincem prodam za 450 DEM. Buzina, Na otoku 10, Celje

ELEKTRIČNO kitaro framus, akustično in ojačevalce HH-IC, 100 W, profesional, z reverbom, prodam. Tel.: 29-693

ZAPOSILITEV

MEDNARODNO podjetje išče nove sodelavce za direktno prodajo. Za dobro delo zaslužek na evropskem nivoju. Inf. na tel. 857-575, 858-723, do srede, od 15. do 16. ure

TRGOVSKEGA potnika, mlajšega, za prodajo avtopreme na področju cele Slovenije, zaposlimo (v poštevid pridejo tudi prodajalci s trgovsko izobrazbo) iz Celja ali bližnje okolice. Pisne vloge pošljite na naslov Grafoplast Kanderfer, Trnovec 2, Šentjur, tel.: 741-620.

ZAPOSILIM mlado dekle za strežbo, samo popoldan, lasten prevoz. Inf. bistro Justin, Dobrna 10, od 12. do 17. ure

IŠČEM delo. Pospravljanje, čiščenje, šivanje. Šifra: ZANESLJIVOST PRI DELU.

IZKUŠENEMU strokovnjaku nudim začasno ali honorarno delo na M.F. stroju. Tel. 741-112.

HONORARNEGA delavca za opravljanje fizičnega dela (kopanje, pospravljanje...) iščem. Inf. na tel.: (063) 779-295.

ŽIVALI

KRAVO simentalko 3. teleta in prašiče od 50 do 70 kg, prodam. Ivan Povalej, Trnovlje 98 a

TELIČKO 200 kg, frizjsko, za plem, prodam. Branko Breclj, Brdce 2 a, Dobrna

MLADO KRAVO, s telefom ali brez, prodam. Martin Kopitar, Vrne 61, Teharje

TELICO simentalo 350 kg, prodam. Trobiš, Ljubecna, Poljska pot 1

KRAVO s telefom, dobro molznico, prodam. Tel.: 745-293

ČISTOKRVNE pritlikave srnine pinče, brez rodovnika, stare 7 tednov, ugodno prodam. Jure Ocvirk, Slomškova 15, Šentjur

ČISTOKRVNE nemške ovčarje z rodovnikom, stare sedem tednov, prodam. Tel.: 731-650

TELICO 300 kg, prodam. Mirko Oset, Razgor 2 c, Vojnik

KUPIM

GOLF JXD ali JXB od letnika 87 naprej, kupim od najboljšega ponudnika. Tel.: 731-157

MLADO kravo, s svežim mlekom, lahko s telefom, kupim. Zg. Hudinja 1, Celje. Tel.: 38-518

HLODOVINO (smreko, bukev, hrast), kupim. Tel.: 27-528, 845-279, od 16. do 20. ure

STAREJŠO enostanovanjsko hišo kupim v Žalcu ali okolici. Ponudbe pod: Hišica.

OBVEZNICE PTT Celje odkupujem. Tel.: 755-979, od 6. do 9. in po 19. uri

BIDMAJER pohištvo, staro sliko, knjige in kozarce, kupim. Tel.: 882-468.

RAZNO

RADIATORJI jugoterm za kompletno hišo, peč za centralno in bojler, ugodno prodam. Tel.: 28-797

OKNA glin Nazarje, 600x600 mm, 4 kom., leseno baroko 3x5 m, za garažo ali shrambo gradb. material, ugodno prodam. Jože Verdov, Bukovžlak 77

GRADBENO barako, 4,5x3,5 m, montažna, prodam. Tel.: 35-948 od 18. do 20. ure

BOROV les, količina 10-20 m³, kvaliteten, prodam. Franc Oštr, Sp. Rečica 66, Laško

ZEMLJIŠČE 2700 m² primerno za vikend, z novim vinogradom, prodam. Cena po dogovoru. Vlado Klavžar, Prebold 180

LOKAL na Ostrožnem, velikosti 80 m², primeren za vse dejavnosti, prodam. Tel.: (0608) 81-443 ali (0608) 81-706

NOVO manjšo hišo z vinogradom, vodo, elektriko, možnost stanovanja, v bližini Sevnice, prodam ali menjam za starejšo hišo ali stanovanje v okolici Celja. Cena 30.000 DEM. Tel.: 851-169, popoldan

KOTNO sedežno garnituro (2,5 x 2,5 m), prodam in golf JXD, 87, prodam ali menjam. Tel.: 36-667

MATURANTSKO obleko, bolero št. 38 in belo poročno obleko s klobočkom, št. 38, ugodno prodam. Tel.: 38-232

DOMAČO slanino (špeh), prodam. Miha Gorjup, Zg. Vrh 159, Grobelno.

HARMONIKO 40 basno, moped tomos 14 M, multipraktik, foto aparat, stroj za rezanje mesa, prodam. Tel.: 27-411, int. 677, dopoldan

IZREDNO ugodno prodam žensko krzno jakno (42) iz rjavo barvnega opusma. Tel.: (063) 36-526

KROMPIR dezire semenski po 20 SLT in jedilnega po 15 SLT, prodam. Tel. 38-874

GARAŽO na Hudinji, prodam. Je funkcionalno urejena, inf. in ogled vsak dan. Tel.: 35-326

OB Mariborski (pri nebotičniku), prodam garažo. Tel.: (061) 451-520

SLADKO krmo ter pujske stare 7 tednov in bukova drva, ugodno prodam. Martin Ferme, Brezje 7 a, Vinski vrh.

OBRAČALNI plug - 2 brazdni, frezo in kiper prikolico za TV 732, prodam. Tel.: 731-133, popoldan

NOV traktor 539, novo kuhinjo gorenje - lužen hrast (4 m) in suh smrekov žagan les, ugodno prodam. Tel.: 38-892, dopoldan

BCS kosilnico 110, nizko, malo rabljeno in pujske, prodam. Peček, Završe 21, Grobelno.

SENO, prodam. Peter Pihler, Klanc 25, Dobrna.

PRIKOLICO za osebni avto, prodam. Tel. 721-288.

TROSILEK hlevskega gnoja, dvobrazdni plug, mizarske stroje ter strešno kritino, prodam. Inf. na tel.: 39-986, popoldan

RAČUNALNIK PC 286/16, prodam. Tel.: 33-956, popoldan

AUDI 80 turbo diesel, le. 87 in traktor deutz 45 KS, prodam. Tel.: 736-013

KVALITETNO seno iz okolice Prebolda, prodam. Inf. na tel.: (063) 713-431, zvečer

KOMBI 850 AK, italijanski šivalni stroj singer 779, prodam. Tel.: 28-745

MOŠKO in žensko uvoženo kolo, malo rabljena, ugodno prodam. Tel.: (0601) 42-277

MOŠKO črno maturantsko obleko, št. 50, kratek suknjič, 1-krat nošeno, prodam za 6000 tolarjev. Tel.: (063) 776-585

SEMENSKI krompir iz uvoza - bele in rumene sorte, prodam. Prisljan, Polje 2, Braslovče

DOMAČE mleko, skuto pregreto smetano, prodam. Ivanka Cvibovšek, Olesče 66, Laško

COMMODORE (64 disketni, risalnik), prodam ali menjam za motor, videorekorder ali CD. Primož Goršek, Frankolovskih žrtv 30, Celje

GARAŽO in telefonsko številko v Šentjurju, prodam. Inf. od ponedeljka, od 19. ure dalje, vsak večer na tel.: 742-275

SENO in hlevski gnoj, večjo količino, prodam. Tel.: 731-131, Anton Teršek

VIKEND zidanico 6 x 6 m, opremljen, na sončni legi, 3600 m² zemlje v Lahovem Grabnu 39, 5 km od Lisce in starinsko stensko uro, prodam. Tel.: (063) 27-437

OTROŠKI voziček in hilti, prodam. Boris Koprivc, Drensko rebro 37, Lesično

KRAVO staro 4 leta in molzni stroj, prodam. Tel.: 39-986, popoldne

TRAKTORSKO prikolico domače izdelave, prodam. Vlado Teržan, Kranjčica 41, Šentjur

LOKAL - BIRO v centru Žalca, 25 m², 1. etaža, prodam. Tel. 711-397, popoldan

ODKUPIM telefonsko številko v Šentjurju. Tel.: 741-749, od 7. do 15. ure

TELICO friziko 250 kg, kravo sivko, jalovo, 500 kg, menjam za mlečno ter 60 m alkatlen cevi L 200, prodam. Tel.: 714-861

JUGO 45, l. '89, prodam ali menjam za diesel, lahko karamboliran ter prodam žitni kombajn lanz. Tel.: 32-895

ČRPALKO za gnojenko z elektromotorjem in dva aluminijska soda po 1000 l, prodam. Jože Čelič, Repno 3, Šentjur, tel.: 741-659

LADO 1300 S, l. '84, hladilnik, el. številnik in 8 l bojler, prodam. Tel.: 831-644

BARVNI TV RIZ ter osebni ford 17 m, starejši letnik, registriran do avgusta '92, ugodno prodam ali menjam za lažji avto. Lenart Krivonog, Podjavorškova 5, Celje

STANOVANJSKA OPREMA

Prodam 100 let staro dvodelno KREDENCO, ostale informacije na tel. 323-864

Prodam kotno sedežno GARNITURO, tel. 327-429

Prodam rjavo visoko OMARO za obleke, raztegljiv kavč, dvema foteljama, beige barve, vse zelo dobro ohranjeno. Informacije od ponedeljka do četrka na tel. 46-122 int. 218

Prodam sedežno GARNITURO Delfin, trosed + fotelj. Tel. 65-847

Prodam OMARO z vgrajeno posteljo. Tel. 622-420

ZAPOSILITEV

Honorarno **ZAPOSILIMO** dve upokojenki iz Medvod, za čiščenje v popoldanskem času. Informacije tel. 064/331-431

ZAPOSILIM KV, zidarja in tesarja. Prestor Srečo, Zg. Bela 70, Predvor, tel. 45-248

Gostilna pri Trliču išče samostojnega **KUHARJA** ali **KUHARICO**. Dober OD. Tel. 57-585

SLAŠČIČARNA Čebelnica išče dve ženski s poznavanjem slovenskega jezika, eno za strežbo in eno za v kuhinjo. Informacije osebno ali na tel. 325-545

Iščem K sodelovanju osebe, ki imajo izkušnje s področja izdelovanja nahrbtnikov, šivanja kopalk in pletenja na pletilnem stroju. Kandidati naj navedejo nekaj delovnih izkušenj. Šifra: PLANINA

Za **VODENJE** del na objektih v Kranju nudimo delo moškemu srednjih let, komunikativnemu z organizacijskimi sposobnostmi in izkušnjami dela z ljudmi. Izpit B kategorije. Tel. 325-290

Iščem človeka za **OBREZ** drevja, v Bitnjah. Tel. 312-259

AVTOKLEPARJA, v Kranju **ZAPOSILIM**, redno ali honorarno. Šifra: VESTEN

Iščem komunikativne osebe, za **PRODAJO** zanimivega artikla. Visoka provizija, izplačljiva takoj. Informacije popoldan. Tel. 66-678

Se ukvarjate s prodajo knjig, pa niste zadovoljni s časom in naročnino in izplačilom. Pokličite tel. 325-678, Valter, ob delavnih od 8. do 14. ure

V športni trgovini honorarno **ZAPOSILIM** simpatično dekle v dopoldanskem času. Tel. 212-644

AKVIZITERJE in vodje skupin vabimo k prodaji otroškega programa. Visoka provizija, tedensko izplačilo, zaželen lasten prevoz. Tel. 325-712

Iščemo **OSEBO** organizacijskih komunikativnih sposobnosti za jeniški območje. Tel. 063/24-455

STANOVANJA

Prodam 1-sobno STANOVANJE s kabineto, 53 m², na Planini III, 1.350 DEM/m². Kličite sob., - ned. od 12. do 15. ure na tel. 211-796

Za stanovanjsko pravico takoj vseljivo **STANOVANJE**, na relaciji Bled-Kranj-Ljubljana, nudim 10.000 do 20.000 DEM + odup. 74-462 od 17. do 18. ure, vsak dan

Oddam 3-sobno STANOVANJE v okolici Žirovnice. Tel. 73-473

KUPIM 1-sobno STANOVANJE s kabineto ali manjše dvosobno v Kranju. Tel. 47-662

V Kranju oddam v opremljenem stanovanju, s telefonom, eno SOBO in kuhinjo, s pritlikinami, dvema študentkama do 1. julija 1993. Šifra: MOŽNOST PODALJŠANJA

GARSONJERO, 28,5 m² komfortno, lepo, s telefonom in centralno, prodam najboljšemu ponudniku. Tel. 061/482-501 (odzivnik - pustite vaš priimek in telefon)

Zamenjam 1-sobno 42 m² veliko lastniško stanovanje, v Predvoru, za enako ali večje v Kranju. Tel. 45-669

Oddam STANOVANJE! Mesečno 4000 SLT, soba 2000 SLT. Tel. 78-572, zvečer

V Kranju prodam 4-sobno STANOVANJE. V račun manjše stanovanje. Tel. 323-729

Oddam 4-sobno, opremljeno STANOVANJE. Tel. 212-309, popoldan

Najamem 1-sobno ali 2-sobno stanovanje v Kranju. Tel. 215-316

Če bi radi **ZAMENJALI** večje STANOVANJE, na območju centra novega doma ali Planine 1, za večjo nedokončano HIŠO, v okolici Kranja, pokličite 323-906, v soboto od 10. do 14. ure

Prodam 1-sobno stanovanje, v okolici Kranja. Tel. 215-459

Odkupim STANOVANJSKO pravico, za garsonjero ali 1-sobno stanovanje. Tel. 327-340

Zamenjam komfortno 3-sobno STANOVANJE v Ljubljani za manjšo hišo ali mansardo v okolici Ljubljane. Tel. 064/51-023

Prodam 1-sobno STANOVANJE 42 m², Frankovo naselje 68, 6/43, Škofja Loka, tel. 633-582

Oddam STANOVANJE v okolici Kranja. Tel. 41-808

Oddam hišniško STANOVANJE, v Kranjski gori, s koncem marca. Prednost ima mlajši upokojeni par. Ponudbe pošljite na naslov: Prusnik Jože, Visoko 7/d, 64212 Visoko

Mlajše dekle lahko dobi STANOVANJE! Zainteresirana naj se javi na tel. 41-372

STANOVANJSKA OPREMA

Prodam 100 let staro dvodelno KREDENCO, ostale informacije na tel. 323-864

Prodam kotno sedežno GARNITURO, tel. 327-429

Prodam rjavo visoko OMARO za obleke, raztegljiv kavč, dvema foteljama, beige barve, vse zelo dobro ohranjeno. Informacije od ponedeljka do četrka na tel. 46-122 int. 218

Prodam sedežno GARNITURO Delfin, trosed + fotelj. Tel. 65-847

Prodam OMARO z vgrajeno posteljo. Tel. 622-420

ZAPOSILITEV

Honorarno **ZAPOSILIMO** dve upokojenki iz Medvod, za čiščenje v popoldanskem času. Informacije tel. 064/331-431

ZAPOSILIM KV, zidarja in tesarja. Prestor Srečo, Zg. Bela 70, Predvor, tel. 45-248

Gostilna pri Trliču išče samostojnega **KUHARJA** ali **KUHARICO**. Dober OD. Tel. 57-585

SLAŠČIČARNA Čebelnica išče dve ženski s poznavanjem slovenskega jezika, eno za strežbo in eno za v kuhinjo. Informacije osebno ali na tel. 325-545

Iščem K sodelovanju osebe, ki imajo izkušnje s področja izdelovanja nahrbtnikov, šivanja kopalk in pletenja na pletilnem stroju. Kandidati naj navedejo nekaj delovnih izkušenj. Šifra: PLANINA

Za **VODENJE** del na objektih v Kranju nudimo delo moškemu srednjih let, komunikativnemu z organizacijskimi sposobnostmi in izkušnjami dela z ljudmi. Izpit B kategorije. Tel. 325-290

Iščem človeka za **OBREZ** drevja, v Bitnjah. Tel. 312-259

AVTOKLEPARJA, v Kranju **ZAPOSILIM**, redno ali honorarno. Šifra: VESTEN

Iščem komunikativne osebe, za **PRODAJO** zanimivega artikla. Visoka provizija, izplačljiva takoj. Informacije popoldan. Tel. 66-678

Se ukvarjate s prodajo knjig, pa niste zadovoljni s časom in naročnino in izplačilom. Pokličite tel. 325-678, Valter, ob delavnih od 8. do 14. ure

V športni trgovini honorarno **ZAPOSILIM** simpatično dekle v dopoldanskem času. Tel. 212-644

AKVIZITERJE in vodje skupin vabimo k prodaji otroškega programa. Visoka provizija, tedensko izplačilo, zaželen lasten prevoz. Tel. 325-712

Iščemo **OSEBO** organizacijskih komunikativnih sposobnosti za jeniški območje. Tel. 063/24-455

BREZ DLAKE NA JEZIKU

MANBORSKI RADIO STUDENT UKV stereo 95.9MHz

Prodaj smrekove PLOHE, DESKE in avto ŠKODA 105, letnik 1988. Tel. 061/613-172
CEBELARJI! Romičke sestavljene dobite v Tupalcih 59

Prodaj LADO Nivo, letnik 1988, ter gradbeni KOMPRESOR in rabljena vrtna KRILA. Tel. 241-469
Prodaj betonske STEBRE, za kozolec in semenski krompir desre, lanske uvoz. Tel. 49-324

Prodaj STEDILNIK (4 + 2), ter KUHNJO Gorenje, po zelo ugodni ceni. Tel. 78-971

Nov pralni STROJ v garanciji, Gorenje PS 350 BM, ugodno prodaj. Za gotovino še dodatni popust, hkrati nudimo kilsko pakirane OREHE. Tel. 79-941

Prodaj gorilec EKOFLAM, star 2 leti, 1.100 km, opeke BH 6 in 180 m² fabijon DESK - surovih. Rozman, Skokova 11, Stražišče, Kranj

Prodaj suhe hrastove PLOHE. Prebačev 42

Prodaj 25 m² IZOLACIJSKEGA STIROPORJA, debeline 5 cm, 10% ceneje. Pezdinik Drago, Dovje 94/e, Mojstrana

Zelo ugodno prodaj 3200 kosov MODULARCA. Tel. 218-240
Prodaj OPAŽ II. kvalitete. Tel. 47-587

Ugodno prodaj 2 m³ bele MIVKE in P žico, 1,5 m². Tel. 328-291
Smrekov OPAŽ neposlužen z dostavo, cena 240 SLT/m². Tel. 063/760-686, Roman

Oddam rabljeno SALONITKO, z vijaki. Tel. 45-036

Ugodno prodaj bakrene PLOŠČE 1000 x 2000 x 0,50. Tel. 43-000
Kupim suhe jesenove PLOHE, debeline 5 cm. Tel. 691-676

Prodaj PUNTE in BANKINE in DESKE za solingo. Tel. 403-003

Prodaj cementno STREŠNO OPEKO špičaka, dimenzije 42 x 32 cm, 16 SLT za komad. Tel. 061/627-027

Kupim GLAVO, za ročno motorno kosilnico Bemasi. Tel. 261-878

Prodaj eno osno traktorsko PRIKOLICO. Tel. 725-247

Prodaj 2 JEKLENI, za plin. Tel. 46-661

Prodaj bukova DRVA za polovično ceno. Tel. 64-313

Prodaj SENO. Tel. 310-010

Prodaj SENO. Zg. Branik 62

primorske novice

066

STANOVANJA

IŠČEM podnajemniško stanovanje v Kopru ali Izoli, z okolico. Tel. 066/22-773, do 15. ure.
Stanovanjska oprema

KOTNO sedežno garnituro, rjav pliš, prodaj. Tel. 066/36-573
SEDEŽNO garnituro, po ugodni ceni, prodaj. Tel. 066/36-573, popoldan.

DVOSED Lucija + fotelj, potrebno preobleke, prodaj za 200 DEM. Tel. 066/70-018

PETDELNO omaro, rabljeno, prodaj. Tel. (065) 24-028

OMARO za dnevno sobo, trosed, dva fotelja, prodaj. Tel. (065) 61-602

V POSTOJNI oddam opremljeno, enoinpolsobno stanovanje s telefonom. Tel. (061) 304-514, popoldan.

NAJAMEM, najmanj dvosobno stanovanje s telefonom, na Obali. Tel. (066) 34-266.

DVOBNO stanovanje, ogrevano, telefon, komplet opremljeno, v Luciji, oddam. Tel. (066) 76-159.

STANOVANJE najamem, v Kopru. Tel. (066) 38-363.

STANOVANJE v Postojni z yamem v najem. Tel. (067) 23-532.

STAREJŠA hiša v centru Lucije, s tremi etažami, svojo lastno etažo, s trisobnim stanovanjem, + klet, telefon, prodaj. Tel. (066) 70-596.

DVOBNO stanovanje, delno opremljeno, oddam paru brez otrok. Tel. (066) 58-297.

ENOBNO lastniško stanovanje, 34 m², v Ankaranu zamenjam za stanovanjsko pravico dvo ali trosobnega stanovanja. Tel. (066) 52-459.

DVOBNO stanovanje, na Markovcu, oddam. Tel. (066) 62-860, v soboto.

SOBO oddam z enoletnim predplačilom. Pisne ponudbe na ogli. oddelke Koper pod šifro Tako.

ZAMENJAM sončno, lastniško, pritično trisobno stanovanje v Luciji za enako v nadstropju ali za hišo z doplačilom. Tel. (066) 76-240.

NAJAMEM trisobno ali dvosobno stanovanje na območju Nove Gorice ali Šempetra za daljši čas. Pisne ponudbe pošljite na novogoriško uredništvo pod šifro: Predplačilo za dve leti.

GARSONJERO v Novi Gorici prodaj ali zamenjam za večje stanovanje. Pisne ponudbe pošljite na novogoriško uredništvo pod šifro: Predplačilo za dve leti.

TRISOBNO STANOVANJE v Novi Gorici kupim. Pisne ponudbe pošljite na novogoriško uredništvo pod šifro »Stanovanje«.

SAMSKI moški išče stanovanje na Obali, tel. (066) 37-043 ali (066) 34-761.

STANOVANJE, novo, 130 m² z 42 m² balkona, podstrešjem in nekaj vrta, na stanovanjski hiši v Izoli, prodaj ali zamenjam za manjše v Kopru. Cena po dogovoru.

DVOBNO, komplet opremljeno in obnovljeno stanovanje v Piranu, 20 m od morja, oddam za daljši čas (možnost kasnejšega odkupa). Tel. na koprskem uredništvu.

TRISOBNO stanovanje v Kopru, ob semedelskem mandraču, 71 m², zasteklen balkon, telefon, prodaj. Tel. (066) 22-700, popoldan.

STANOVANJE, 65 m², v Izoli, pritičje, naselje Livade, centralno ogrevano, zamenjam za enakovredno v Kopru. Tel. (066) 62-261, popoldne in (066) 64-226, popoldne.

APARTMA, štiriposteljni, oddam. Kosmačeva 19, Lucija, Portorož.

ENOBNO stanovanje s telefonom na Markovcu, oddam urejeni osebi. Tel. (066) 23-226.

STANOVANJE, 65 m², lastniško, v Izoli, pritičje, naselje Livade, centralno ogrevano zamenjam za enakovredno v Kopru. Tel. (066) 62-261, popoldne in (066) 64-226, popoldne.

APARTMA, štiriposteljni, oddam. Kosmačeva 19, Lucija, Portorož.

ENOBNO stanovanje s telefonom na Markovcu, oddam urejeni osebi. Tel. (066) 23-226.

STANOVANJE, 65 m², lastniško, v Izoli, pritičje, naselje Livade, centralno ogrevano zamenjam za enakovredno v Kopru. Tel. (066) 62-261, popoldne in (066) 64-226, popoldne.

STANOVANJE na Markovcu - Koper, 64 m², s centralno in telefonom, zelo poceni prodaj. Tel. (066) 36-610, od 18. ure dalje.

ŠTIRISOBNO stanovanje, novo, na lepi lokaciji, neopremljeno, oddam. Tel. (066) 31-475.

SOBO s posebnim vhomom in s souprabo kopalnice oddam. Pisne ponudbe pošljite na novogoriško uredništvo pod šifro Grča.

GARSONJERO ali enosobno stanovanje v Novi Gorici kupim. Naslov in telefon na novogoriškem uredništvu.

DVOBNO STANOVANJE v Novi Gorici najamem. Možnost predplačila. Tel. (065) 21-117, int. 5

ODDAM v najem enoinpolsobno stanovanje, podpritično stanovanje, v centru Nove Gorice, primeren tudi za poslovne prostore. Pisne ponudbe pošljite na novogoriško uredništvo pod šifro oddam.

KAKRŠNOKOLI stanovanje na relaciji Nova Gorica-Slokan-Sempeter vzame v najem mlada tričlanska družina. Tel. (065) 22-549, popoldan.

POSEST

KUPIM od Istre do Dalmacije, hišo, z apartmaji, pension ali manjši hotel, ponudbe s slikami ter podatke o ceni, pošljite na naslov: Mladenović Miljana, Eberndorferstrasse 14/A, 9122 St. Kanzian, Avstrija

KUPIM v slovenskem primorju stanovanjsko hišo, z garažo za tovorni kamion ter drugi parkirni prostor, z vso opremo. Dopise s slikami ter podatke o ceni, pošljite na naslov: Mladenović Miljana, Eberndorferstrasse 14/A, 9122 St. Kanzian, Avstrija

V BERZOKIH, prodaj kmetijsko zemljišče, 5.300 m². Potreben status kmeta. Tel. 066/35-515 ali 066/58-160

2 parceli mešanega gozda, v Novokračinih pri II. Bistrici, prodaj ali zamenjam za avto ali kombi. Tel. 066/51-578

NEDOKONČANO, novo stanovanjsko hišo v Šaredu nad Izolo, prodaj. Tel. 066/75-755

HIŠO, s 1.000 m² vrta, v Prijedoru zamenjam za podobno ali za stanovanje kjerkoli na slovenski obali. Tel. 066/32-266

PARCELO s temelji, za vikend, na Sviščakih, prodaj. Tel. 066/54-298
PARCELO, 1,5 ha, v Slavini, prodaj. Inf. po tel. 065/25-753, zvečer

V okolici Sežane kupim ali vzamem v najem stanovanje ali starejšo hišo, možna manjša adaptacija. Ponudbe po tel. 067/79-110

DROŽINSKO STANOVANJSKO HIŠO v Kanalu, 120 m² prodaj. Evgen Goljevšček, Gregorčičeva 12, Kanal

HIŠO in hlev v Kozani 35, Brda prodaj. Tel. 065/45-126

PARCELO, 545 m² v Lokavcu z lokacijsko dokumentacijo prodaj. Inf. po tel. (065) 61-586

POSLOVNI PROSTOR, v izmeri 26 m², 3 zaključna faza, v kare 8 - Nova Gorica prodaj. Tel.: (065) 22-366, zjutraj od 8. do 12. ure

ODDAMO POSLOVNI PROSTOR v centru Nove Gorice. Resni interesi pošljite ponudbe na novogoriško uredništvo pod šifro resno

BUKOV GOZD v bližini Laž, 3,65 ha, prodaj. Interesenti javite se po tel. (063) 711-065, Žalec

ZAIDALNO PARCELO, 3.100 m², na relaciji Postojna-Pivka prodaj ali zamenjam za osebni avto do 7.000 DEM. Tel. (065) 65-231

POSLOVNI PROSTOR v obrtni coni v Ajdovščini, primeren za trgovsko dejavnost ali pisarne oddam v najem. Telo. (065) 61-188 ali 62-995

V NAJEM ODDAM poslovni prostor, 30 m², ob trgovini Euromarket v Bukovici, primeren za bife. Bukovica 49, Volčja Draga

PORTOROŽ-LUCIJA. Kupim polovico novejši hiše (samostojna enota). Tel. (061) 571-471, zvečer

OPREMA

HRASTOVE PLOHE, suhe, stare 8 let, 15 m³, nujno prodaj. Tel. 066/73-838

2 KUB TOLMINSEKE MIVKE prodaj. Tel. (065) 25-465

SMREKOV OPAŽ, neposlužen, z dostavo za 240 DEM/m². Tel. 063/760-686, Roman
SOŠKO MIVKO prodajamo. Tel. 065/31-903

TRAKTOR Rakovica 60, prodaj ali zamenjam za manjši in kosilnico Nertel 180 cm reza, z bočnim odvzemom moči in priključki za traktorZetor, prodaj. Tel. (067) 22-040

TRAKTOR Oldoni, mali, italijanski, 26 KS, 1100 obrat, ur, letnik 79, lomljiv na sredini, v izredno dobrem stanju, prodaj za 8.500 DEM. Tel. (066) 58-884, popoldne.

TRAKTOR IMT 539, s kabino, nov, 10% ceneje, prodaj. Tel. (066) 62-860

FIAT traktor, goseničar 312, prodaj. Tel. (065) 46-058

TRAKTOR TV 821, malo rabljen, prodaj. Miha Kavčič, Ljubljani 42, Tolmin

IMT 539, kabina, kompresor, prodaj. Čebren, Branik 93

TRAKTOR same hundor, 55, letnik 82, 2.600 ur, pogon na vse štiri, prodaj. Jože Ciralc, Brezje 15, Dobrova pri Ljubljani

TRAKTOR ursus z motorjem zetor kristal, 80 KM, 400 delovnih ur, prodaj. Tel. (065) 61-188 ali 62-995

DVOFAZNI MLIN za mletje koruze prodaj. Ivan Lutman, Vogrsko 53, tel. (065) 53-647

TRAKTOR TV 821, leto in pol star, prodaj. Tel. (065) 25-835

TRAKTOR šore 404, s kabino, prodaj. Tel. (065) 82-777

VOZIČEK peg, dobro ohranjen, prodaj. Tel. (066) 76-262.

KOLESI BMX in pony, ugodno prodaj. Tel. (066) 23-009.

TRUP JADRNIC, 8x3 m, ugodno prodaj. Tel. (065) 32-282, v večernih urah

KARABINKO, 7x64 z daljnogledom 6x42 sul montaža prodaj. Renato Srebrnič, Cankarjeva 13, Nova Gorica

PLETILNI STROJ prodaj. Tel. (065) 62-621

VARILNI APARAT iskra 300 migmag in tračno žago za kovine prodaj. Tel. (065) 53-249 ali 53-555.

OVERLOOK, industrijski, enonitni, nov, industrijski union special, veržni šiv, prodaj. Tel. (066) 76-707.

MULTITESTER hofman 8 za testiranje vseh vrst avtomobilskih motorjev, prodaj. Tel. (066) 65-707.

NOVO ekskluzivno! Hišna mini valilnica (inkubator), kapacitete okoli 90 fazanjih jajc, 70 kokošjih jajc, 60 račjih jajc, 35 gosjih jajc. Prospekte vam lahko pošljemo tudi po pošti. Vse ostale informacije dobite na tel. (061) 442-074, vsak dan od 9. do 19. ure, razen sobote in nedelje.

BRUSILNI stroj za ravno brušenje, z vrtljivo magnetno mizo in skoraj novo orodjarsko stružnico, ugodno prodaj. Tel. (066) 22-265.

RAČUNALNIK Victor, švedske proizvodnje AT kompatibilen, prodaj za 1.000 DEM. Tel. (066) 73-418.

KOMPLET aparat za kavo, znamke San Marco. Tel. (066) 22-193.

TRAJNOŽAREČI štedilnik, kuha in peče odlično, prodaj. Renar, Markova 21, Bertoki.

PEČ za centralno, 40.000 kal, brez boilerja, ugodno prodaj. Tel. (066) 51-337.

GORILEC na kurilno olje, nov, od 20 do 40.000 kcal, prodaj za 20.000 STL. Tel. (066) 31-289.

KOMKORDERJE sony, najnovejša model, popolnoma nove, z garancijo, poceni prodaj. Tel. (064) 312-385.

OJACEVALEC, 50-vatni Melodija Mengeš in električno kitara kopia gibson, prodaj. Tel. (066) 31-695.

GLASBENI stolp crown-japan, prodaj za 15.000 STL. Tel. (066) 21-796, petek, sobota, od 16. do 17. ure.

DELO

IŠČEM sodelavke za prodajo izdelkov svetovno znane firme na območju Primorske. Delo po pogodbi z možnostjo lepega zaslužka. Za dodatne informacije pokličite po tel. 065/50-402

SLAŠČICARJA zaposli pekarna Belingar, Črniče 71, tel. 065/66-061

ZELITE delati? Ste zainteresirani osrečiti sebe in pomagati ljudem. Izdelek je tako dober, da se prodaja sam, vi mu le pomagajte. Tel. 065/23-756

ZAPOSIM fizioterapevto z znanjem limfne drenaže. Tel. 065/26-380, ob delavnikih

Imate voljo do dela? Ameriška firma vam nudi delo in plačilo v devizah. Izkušnje niso potrebne.

ZIVALI

PRITLIKAVEGA sivega pudla z rodovnikom, prodaj. Tel. 066/73-420

MAJHNEGA hišnega kučka, mešančka, oddam. Tel. (066) 24-620

PRAŠICE, težke od 20-80 kg, prodaj. Te. 067/81-519, Pavel Jagodnik, Koseze 58 Ilirska Bistrica

10 panjev čebel, s prikolicco, ugodno prodaj. Tel. 066/51-337

BIKA 20 mesecev starega, za zakol prodaj. Inf. po tel. 065/62-012

PRODAM

ČOLN pasara, z motorjem T 4 elektronik, prirejen za ulov sardel in drugih rib, rabljen 2 sezoni, prodaj. Tel. 066/56-198, od 18. do 24. ure

PLASTIČNI čoln, 3,2 m, z motorjem tomos 4,5, prodaj. Cena po dogovoru. Tel. 066/61773, po 15. uri

JADRNIC, angleško, 8 m, tovarniško opremljeno, disel, 5 ležišč, kuhinja, WC, prodaj. Tel. 066/75-345

VARILNI APARAT iskra 300 migmag in tračno žago za kovine prodaj. Tel. (065) 53-249 ali 53-555.

OVERLOOK, industrijski, enonitni, nov, industrijski union special, veržni šiv, prodaj. Tel. (066) 76-707.

MULTITESTER hofman 8 za testiranje vseh vrst avtomobilskih motorjev, prodaj. Tel. (066) 65-707.

NOVO ekskluzivno! Hišna mini valilnica (inkubator), kapacitete okoli 90 fazanjih jajc, 70 kokošjih jajc, 60 račjih jajc, 35 gosjih jajc. Prospekte vam lahko pošljemo tudi po pošti. Vse ostale informacije dobite na tel. (061) 442-074, vsak dan od 9. do 19. ure, razen sobote in nedelje.

BRUSILNI stroj za ravno brušenje, z vrtljivo magnetno mizo in skoraj novo orodjarsko stružnico, ugodno prodaj. Tel. (066) 22-265.

RAČUNALNIK Victor, švedske proizvodnje AT kompatibilen, prodaj za 1.000 DEM. Tel. (066) 73-418.

KOMPLET aparat za kavo, znamke San Marco. Tel. (066) 22-193.

TRAJNOŽAREČI štedilnik, kuha in peče odlično, prodaj. Renar, Markova 21, Bertoki.

PEČ za centralno, 40.000 kal, brez boilerja, ugodno prodaj. Tel. (066) 51-337.

GORILEC na kurilno olje, nov, od 20 do 40.000 kcal, prodaj za 20.000 STL. Tel. (066) 31-289.

KOMKORDERJE sony, najnovejša model, popolnoma nove, z garancijo, poceni prodaj. Tel. (064) 312-385.

OJACEVALEC, 50-vatni Melodija Mengeš in električno kitara kopia gibson, prodaj. Tel. (066) 31-695.

GLASBENI stolp crown-japan, prodaj za 15.000 STL. Tel. (066) 21-796, petek, sobota, od 16. do 17. ure.

NJIVE, v k.o. Gorica in akacijeva dva ugodno prodaj. Tel.: 45-373.

HIŠO ALI KOS ZEMLJE ALI GOZD na območju Murščka-Rožički vrh kupim. Veberič, Selišči 10, p. Videm bo Ščavnici.

LOKAL, 70 m², ob prometni cesti v Murski Soboti dam v najem. Tel.: 31-328.

STAREJŠO HIŠO v Zenkovcih prodaj. Zenkovci 68 ali tel. 45-396.

V NAJEM VZAMEM manjši gostinski lokal ali bife. Plačilo v DEM. Tel.: 41-630

SOBO S KUHNJO IN KOPALNICO, takoj vseljivo, oddam. Mladinska 20 a, M. S.

V ČRENŠOVCIH prodaj dve njivi po 50 arov. Tel. (061) 221-284.

14 AROV MEŠANEGA GOZDA v Domajncih prodaj. Radovci 46.

NAJBOLJŠEMU PONUDNIKU DAMO V NAJEM PISARNIŠKE PROSTORE (dve pisarni v združenem domu v Černelavcih z možnostjo uporabe telefona). Ponudbe pošlati na naslov: KS Černelavci, 69000 M. Soboti. Tel. 24-284, zvečer.

MONTAŽNO GARAŽO prodaj. Marija Balazic, Cvetkova 23, nov blok.

PARCELO, 40-arsko, primerno za počitniško hiško ali vinograd, prodaj. Adolf Mekš, Večeslavci 124.

VEČ PARCEL za vinograd prodaj. Tel. 45

podpis naročnika

SLOVENIJA DANES: NEKATERIM NI TREBA V EVROPO, KER JE EVROPA PRIŠLA K NJIM

ZAKAJ SE JE GOSPOD G. F. WEYERER NAVDUŠIL NAD SLOVENCMI

WETRON iz Rosenheima, svetovno znani proizvajalec elektronske in avtomatske transportne opreme vidi v podjetju VEDA iz Ljubljane svojega partnerja. Sodelovanje temelji na skupni proizvodnji in razvoju najzahtevnejše tehnologije ter prenosu znanja. Ko bodo skupni napori rodili sadove, bi oživel črnuški UNIS-TOS.

Slovenci so sposobni in kreativen narod

Na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani v paviljonu A, je na letošnjem sejmu »SVOBODA USTVARJANJA« dominiral razstavni prostor WETRONA (Gesellschaft für Elektronik und Automatisierungstechnik mbH – Rosenheim) in ljubljanskega podjetja VEDA ter UNIS-TOS. Domiselni postavljalec in opremljevalec njihovega razstavnega prostora je v nadstropje vgradil in obiskovalcu ponudil praktični prikaz njihove tehnologije tako, da je postavil kar računalniško vodeno avtomatično transportno linijo. Ta je bila v nadstropju speljana v elipsi zato, da je lahko vsak ugotovil, kako navzlic hitrosti, pospeševanju, zaviranju in ustavljanju pri vsaki mizi iz nobenega kozarca ali skodelice ne kane niti kaplja pijače.

»V Slovenijo sem prvič prišel šele po lanskem vojni, vendar kljub temu ne gre za vpludnostno frazo ko povem, da sem nad vami navdušen,« nam je med opravičevanjem, ker smo morali čakati uvodoma namesto pozdrava povedal gospod GEORG F. WEYERER, lastnik WETRONA iz Rosenheima ter sestrskih tovarov v Dingolfingu ter Regensburgu. »Navdušen sem nad vašo pridnostjo, sposobnostjo in perfekcionizmom. Zato so gospodje iz VEDE postali ambasadorji prenosa našega znanja in tehnologije. Gre za partnerje, ki so vredni zaupanja in s katerimi je moč graditi tudi bodoče odnose. V Sarajevu zaključujemo z montažo nove linije

za proizvodnjo tretje generacije golfov, pravkar pa tečejo zaključni pogovori s predstavniki REVOZA iz Novega mesta za gradnjo naše linije pri proizvodnji renaultov.«

Slovenci bi morali hitreje spreminjati zakonodajo

»Slovenija je z osamosvojitvijo nedvomno preskočila nekaj desetletij omtičnosti in v teh nekaj mesecih ogromno dosegla, vendar je v državi še vedno čutili preveč okostelosti in birokratske počasnosti. Mislim na tista področja vaše zakonodaje, ki bi gospodarstvu, razvoju in znanju dodajala krila.

Jaz nisem niti za trenutek podvomil v vaše napore, da se izvijete iz ledenega primeža planskega gospodarstva, vendar je to še premalo, ker so ti odnosi v Evropi in svetu že daleč naprej. Moji sodelavci iz Slovenije so vrhunski strokovnjaki, ki razmere v Evropi poznajo, zato bodo oni nosilci bodočega razvoja pri prenosu in izmenjavi tehnologije iz Nemčije v Slovenijo in obratno ter naprej v Evropo. Kot dobri poznavalci razmer v nekdanji Jugoslaviji in evropskega vzhoda bodo oni stebri naših odnosov z Vzhodom.

Zaupanje je tu. S tem vzpostavljamo enakovredne odnose in medsebojno sodelovanje pri skupnem razvoju visoke tehnologije na področju razvoja avtomatiziranih transportnih sistemov. Gre za razvojne programe, pri ka-

VEDA in WETRON na nedavni predstavitvi na sejmu Svoboda ustvarjanja, na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani

terih bi strokovnjaki ene in druge hiše razvijali novosti pri avtomatiziranih transportih.«

Niti v Albaniji inovacije niso obdavčene

Ker so gospoda GEORGA F. WEYERERJA spet potrebovali pri omizju, kjer je tekla beseda o oživitvi črnuškega Unistosa, smo navezali pogovor z gospodom inženirjem MARTINOM CVILAKOM, tehničnim direktorjem VEDE d. o. o., s strokovnjakom, ki se je dolga leta razdaljal v Iskrji, na Zavodu za avtomatizacijo kot vodja razvojnega oddelka.

»Mene je strah, da bomo Slovenci samozadovoljni s svojo osamosvojitvijo pozabili, da bomo močni le, če bomo gospodarsko močni, to smo pa lahko le, če bomo spodbujali razvoj in s tem seveda tudi gospodarstvo. Z obdavčevanjem razvoja na eni strani in s povečevanjem administriranja na drugi strani, tega cilja zagotovo ne bomo dosegli. Odpiranje neštetihih lokalov in trgovin nas tudi ne bo pripeljalo v Evro-

po. Nobena izmed tako rado poudarjenih majhnih tehnološko razvitih držav, ki naj bi nam bile vzor, niso postale to kar so, brez velikega oz. popolnega zmanjšanja obremenitev za tiste v gospodarstvu, ki ustvarjajo novitete in za tiste, ki so izvozno naravnani. Te iste države so pa zelo obdavčile alkohol, cigarete in luksus.

Žalostno je to, da smo leta 1965 bili v ISKRI sposobni razviti in proizvajati radioaparate SOČA, ki je bil vrhunske kvalitete, ki je bil skoraj v celoti izdelan iz domačih sestavnih delov in ki je bil za razred kvalitetnejši od podobnega PHILIPS-ovega sprejemnika. Takšnih primerov je kar nekaj.

Danes je razvoj upoštevan mačehovsko in to je po moje tudi eden od glavnih razlogov, da se gospodarstvo nahaja tam, kjer je. S prekladanjem papirjev z ene strani na drugo in transakcijskim menažerstvom ter papirnim profitarstvom zagotovo ne bomo nikoli prišli na zahodna tržišča. Tudi vsesplošno obdavčevanje tistih, ki še komaj živijo, pa naj bodo to občani

ali pa obubožano gospodarstvo oz. razvojne organizacije ter šolstvo, ne bo prineslo blaginje.

Mislim, da je treba pospeševati in vzpodbujati vse tisto, kar lahko konkurenčno nastopa in zaživi na zahtevnem tujem tržišču. Evropo je treba prepričati z realizacijo skupnih projektov, da smo sposobni marsikaj konkurenčno ponuditi in izpeljati. To se je v malem že zgodilo s sodelovanjem med WETRONOM in VEDO.

Danes WETRON nima več strahu, da ne bi dobil zaupnega materiala nazaj, ampak nam celo ponuja sodelavo na področju razvoja oz. projekte. Cilj VEDE je, da čim več tovrstnega dela iz tujine prenesemo v Slovenijo, na ta način zmanjšamo stroške, postanemo konkurenčni in s takšnim delom vzpostavimo dolgoročno, enakovredno sodelovanje z Evropo. V ta namen združujemo tiste ljudi, za katere vemo, da so sposobni delati za tujega partnerja. Tako bi se dalo precej znižati število nezaposlenih, še zlasti mladih tehničnih in drugih izobražencev.

Samo prepričanje o sposobnosti je lahko zavora

VEDA d. o. o. zaposluje nekaj deset naših strokovnjakov in delavcev od navadnega monterja do visoko kvalificiranega strokovnjaka elektronike ali ekonomije. Med njimi je tudi inženir JOŽE PRESKAR, doma iz Rogatca, ki v tem podjetju za inženiring in inovacije skrbi za zunanjo trgovino.

»Če odmislimo dejstvo, ki je navedel kolega Cvilak, da namreč Slovence pesti zavajljivost in da smo znani po tem, kako takoj planemo

po vsakem, ki sili iz poprečja, obstoja objektivna bojazen, da bo naše prepričanje o lastni sposobnosti cokla razvoju.

Vojna je namreč Sloveniji pripomogla, da sta Evropa in svet spoznala Slovenijo z drugega zornega kota. Toda Slovencev je v resnici le za eno samo veliko – podjetje. Če smo res tako sposobni, kot smo se prikazovali ostalemu delu Jugoslavije, moramo dokazati zdaj. Gre za to, da smo po osamosvojitvi v enakem položaju v primerjavi z Evropo, kot je bilo Kosovo ali Makedonija v času skupnega življenja do Slovenije.

VEDA je konkreten primer s svojimi sodelavci, kako se da v Evropo priti in kako Evropo pritegniti v Slovenijo in ustvariti pogoje za dolgoročno sodelovanje. Ne gre za pritegovanje le in samo fizičnega dela, ki je pri nas pod ceno, temveč za delitev zahtevnih programov, za skupne napore pri razvoju bodočih tehnologij.

Žal je pri nas danes večina teh, ki samo kritizira. Spet so vse drugi krivi, enkrat vlade, drugi posamezni ministri. Toda kaj naredijo in kaj so naredili tisti tisoči vodstvenih delavcev, ki še danes sedijo v podjetjih in vidijo rešitev samo v pošiljanju delavcev na – cesto. Če se namreč mora delavec preusmeriti na evropski način dela, norme in kvaliteto, bi se morali tem prej vodstveni delavci. Žal s prerekanjem in ne-nimnim kritiziranjem vlade ljudem zamegljujemo prave krivice za stanje v kakršnem smo. S posameznimi primeri »uspešnega vstopa v Evropo« ne bomo rešili našega gospodarstva. Kot vidite, nekateri ubiramo drugo pot.«

Janez Sever

Foto: Lucas in Severin Marič

Gospod Georg F. Weyerer

Gospod Martin Cvilak

Gospod Jože Preskar